

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

Ein Cynllun Strategol

Cynnwys

Tabl Cynnwys

Cynnwys	2
Crynodeb Gweithredol	4
1. Cyflwyniad	8
1.1. Trosolwg	8
1.2. Y cyd-destun strategol	8
1.3. Anghydraddoldebau iechyd	8
1.4 Cymru iachach a blaenoriaethau Gweinidogion	9
1.4 Iechyd y cyhoedd o safbwynt gofal iechyd	10
1.5. Baich clefydau	10
1.6. Gyda'n gilydd tuag at ddyfodol mwy diogel: COVID-19 – Cynllun pontio hirdymor Cymru o bandemig i endemig	11
1.7. Gweithio mewn partneriaeth ac ymgysylltu	12
1.8 Y newid yn yr hinsawdd	12
1.9. Cynaliadwyedd	12
1.9. Yr economi sylfaenol	13
1.10. Adolygu'r Strategaeth Hirdymor	14
1.11. Strwythur ein Cynllun Strategol	14
2. Thema Strategol 1 ar gyfer 2022/23: Gwellu iechyd y boblogaeth a lleihau anghydraddoldebau iechyd drwy gamau ataliol a chynaliadwy	18
3. Thema Strategol 2 ar gyfer 2022/23: Darparu gwasanaethau rhagorol drwy raglenni sgrinio'r boblogaeth, diogelu iechyd a diogelu rhag heintiau	51
4. Thema Strategol 3 ar gyfer 2022/23: Helpu i wellu ansawdd a diogelwch gwasanaethau iechyd a gofal	70
5. Thema Strategol 4 ar gyfer 2022/23: Manteisio i'r eithaf ar y defnydd o dechnoleg ddigidol, data a thystiolaeth i wellu iechyd y cyhoedd	80
6. Ein galluogi i gyflawni ein Cynllun yn llwyddiannus	88
6.1: Darparu gwerth a gwella wrth berfformio a chyflawni	88
6.2: Datblygu ein sefydliad yn lle gwych i weithio ynddo	95
6.3: Creu'r amodau a'r strwythurau i fod yn sefydliad sy'n gwella ac yn dysgu'n barhaus gan ddefnyddio data'n sbardun i ansawdd, ymgysylltu a chydweithio	103
7. Cynllun Ariannol	110

7.1. Y sefyllfa waelodol	110
7.2. Ein cynllun refeniw.....	110
7.3 Strategaeth arbedion a buddsoddi	111
7.4. Ein cynllun cyfalaf	112
3.5. Risgiau (a Chyfleoedd).....	113
8. Datblygu Sefydliadol a Phobl.....	114
8.1. Ein pobl	115
8.2. Heriau a chyfleoedd	115
8.3. Materion o bwys sy'n ymwneud â'r gweithlu.....	116
8.4. Newid sefydliadol.....	117
8.5. Gweithwyr lechyd Proffesiynol sy'n cael eu Rheoleiddio	117
8.6. Denu a recriwtio staff	117
8.7. Profiad gweithwyr.....	118
8.8 Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant.....	118
8.9. Arweinyddiaeth sy'n dangos caredigrwydd.....	119
8.10. Proffil y gweithlu	119
8.11. Proffil oedran	121
8.12. Proffil graddfa gyflog.....	121
9. Rheoli risgiau	122
9.1. Risgiau strategol.....	122
9.2 Rheoli risgiau	123
10. Ansawdd a gwella sefydliadol.....	123
11. Perfformiad a chyflawni	124
11.1 Model llywodraethu integredig	124
11.2. Rheoli perfformiad a rheoli newid.....	124
12. Sylwadau i gloi	125

Crynodeb Gweithredol

Dros y ddwy flynedd ddiwethaf, mae Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi bwrw ati mewn ffordd ddigynsail i ymateb i bandemig y Coronafeirws. Bu hyn yn rhan o ymdrech drwy'r system gyfan i ymateb yn effeithiol i'r heriau rydyn ni wedi'u hwynebu wrth i'r pandemig esblygu. Drwy gydol y cyfnod hwn, rydyn ni wedi blaenoriaethu'r angen i ymateb yn effeithiol ym maes diogelu iechyd a microbioleg, gan fanteisio ar ein harbenigedd yn y meysydd ymddygiad a newid, tystiolaeth ac ymchwil, gwaith ataliol, a gwaith i sganio'r gorwelion cenedlaethol a rhyngwladol. At hynny, rydyn ni wedi parhau i ddarparu ein rhaglenni sgrinio ar gyfer mamau a babanod drwy'r holl bandemig, gan gynnwys sgrinio clyw babanod, sgrinio smotyn gwaed newydd-anedig a sgrinio cyn geni.

Rydyn ni hefyd wedi cydnabod, yn gynnar yn y broses, effaith y goblygiadau iechyd ehangach a mwy hirdymor ar bobl Cymru. Mae'r dystiolaeth yn dangos bod y pandemig wedi gwaethygu'r anghydraddoldebau iechyd sy'n bodoli'n barod, ac wedi effeithio'n niweidiol ar ein cymunedau mwyaf difreintiedig mewn ffordd anghymesur. Rydyn ni hefyd yn gwybod bod yr effaith ar y system iechyd a gofal cymdeithasol ehangach wedi bod yn ddramatig, ac y bydd angen ymateb yr un mor effeithiol i fynd i'r afael â hyn dros y blynyddoedd nesaf.

Y Cynllun Strategol hwn ar gyfer 2022/23 yw ein hymateb i'r heriau hyn, a'r nod yw cefnogi Cymru wrth inni symud yn raddol o bandemig i endemig, fel yr amlinellir yn y strategaeth a gyhoeddwyd yn ddiweddar gan Lywodraeth Cymru, 'Gyda'n gilydd tuag at ddyfodol mwy diogel'. Ni yw Sefydliad Iechyd Cyhoeddus Cenedlaethol Cymru, ac yn rhinwedd hynny, rydyn ni'n defnyddio gwyddoniaeth i arwain, i roi data ac arbenigedd, i wneud gwaith cydlynu, i roi cyngor, ac i ddarparu gwasanaethau hollbwysig ym maes iechyd y cyhoedd. Rhaid inni ystyried ein cyfraniad at yr elfennau hollbwysig sy'n ymwneud ag iechyd y cyhoedd yn 'Gyda'n gilydd tuag at ddyfodol mwy diogel', yn enwedig o ran ein gwaith hollbwysig yn arwain systemau, yn rhoi cyngor polisi, yn darparu tystiolaeth ac yn darparu gwasanaethau, a hynny er mwyn helpu i roi'r strategaeth ar waith yn llwyddiannus. Bydd hyn yn cynnwys elfennau allweddol rheoli clefydau trosglwyddadwy, wrth inni symud o bandemig i endemig, yn enwedig o ran cadw gwylidwriaeth, diagnosteg, atal a rheoli. At hynny, bydd y Cynllun yn rhoi siâp i'n gwaith i fynd i'r afael â baich clefydau a'r niwed ehangach i'r boblogaeth, gan gynnwys niwed economaidd-gymdeithasol.

Rydyn ni'n cydnabod mai'r ffordd i gyflawni ein Cynllun yn llwyddiannus a mynd i'r afael â'r heriau ym maes iechyd y cyhoedd yw drwy weithio mewn partneriaeth gref â sectorau allweddol, gan gynnwys llywodraeth leol, y trydydd sector, y GIG a'r byrddau rhanbarthol. Bydd hyn yn hanfodol wrth inni weithio ar y cyd i fynd i'r afael â materion sy'n ymwneud ag anghydraddoldebau iechyd.

Er bod yr heriau y byddwn ni'n eu hwynebu yn y blynyddoedd nesaf yn gwbl glir, gan gynnwys mewn meysydd fel newid yn yr hinsawdd, rydyn ni wedi gweld y grym a'r effaith sy'n dilyn pan fyddwn ni'n dod ag ymdrechion torfol at ei gilydd i ymateb fel system. Fel rhan o'r cyd-destun strategol a osodwyd gan 'Dyfodol Iachach' a blaenoriaethau penodol Gweinidogion, rydyn ni wedi cyflwyno'r camau gweithredu pendant a mesuradwy y byddwn ni'n eu cymryd drwy nifer bychan o themâu strategol yn 2022/23.

Yn llywio hyn y mae ein Strategaeth Hirdymor, ‘Gweithio i Wireddu Dyfodol Iachach i Gymru’, a saith o flaenoriaethau strategol, sydd i’w gweld yn y diagram isod:

Mae pandemig Covid-19 wedi cael effeithiau niweidiol sylweddol – yn uniongyrchol ac yn anuniongyrchol ar iechyd a llesiant y boblogaeth. Rhaid inni felly ganolbwyntio ar wella iechyd y boblogaeth a lleihau anghydraddoldebau iechyd drwy gamau ataliol a chynaliadwy. Byddwn ni’n gwneud hyn drwy ddylanwadu ar **benderfynyddion ehangach** iechyd, gwella **llesiant meddyliol a gwydnwch pobl**, hyrwyddo **ymddygiadau iach**, a chreu dyfodol iachach i’r **genhedlaeth nesaf**. At hynny, mae’r ddwy flynedd ddiwethaf wedi dangos bod angen blaenoriaethu camau gweithredu i wella iechyd y boblogaeth, gan gynnwys lliniaru effeithiau **newid yn yr hinsawdd**, buddsoddi’n gynaliadwy wrth greu **economi lesiant**, cryfhau **rôl Cymru fel gwlad sy’n dylanwadu**, a helpu i drawsnewid **gofal sylfaenol** gan wreiddio gwaith ataliol yn y gofal hwnnw.

Blaenoriaeth o bwys o hyd fydd diogelu’r cyhoedd rhag heintiau a bygythiadau amgylcheddol i iechyd. Yn 2022/23, byddwn ni’n gwneud hyn drwy ganolbwyntio ar **ddarparu gwasanaethau rhagorol drwy raglenni sgrinio iechyd y boblogaeth, gwaith i ddiogelu iechyd, a gwaith ym maes haint**. Bydd elfennau allweddol y gwaith hwn yn cynnwys datblygu ein **gallu diagnostig a thrin** ymhellach, gan gynnwys genomeg pathogenau; gwneud gwaith **arwain systemau** mewn amryw o feysydd, fel heintiau sy’n gysylltiedig â gofal iechyd, ymwrthedd gwrthficrobaidd a chlefydau y gellir eu hatal drwy frechu; a rheoli a lleihau’r risgiau o **berylglon amgylcheddol**. At hynny, bydd ein **raglenni sgrinio** yn rhoi cryn bwyslais ar fwrw ymlaen â’n cynlluniau ailgychwyn; mynd i’r fael ag achosion sydd wedi ôl-gronni o ganlyniad i atal nifer o’r rhaglenni dros dro; gweithio’n agos gyda’r byrddau iechyd i roi sylw i’r heriau sy’n bodoli wrth ddefnyddio’r

elfennau o'r llwybrau sgrinio sydd wedi'u comisiynu; a gweithio i fynd i'r afael ag anghydraddoldebau a welir wrth edrych ar y nifer sy'n dewis defnyddio'r rhaglenni.

Byddwn ni'n parhau i gefnogi'r system yn ehangach, yn sgil yr heriau a wynebir o ganlyniad i bandemig Covid-19 a'r pwyslais parhaus ar ansawdd yng Nghymru, yn enwedig drwy waith Gwella Cymru. Diben hyn yw [helpu i wella ansawdd a diogelwch gwasanaethau iechyd a gofal yng Nghymru](#). Byddwn ni'n canolbwyntio ar helpu i [drawsnewid canlyniadau diogelwch cenedlaethol](#), helpu i gryfhau [gallu'r](#) system ehangach [i wella](#), cyfrannu'n weithgar at [gymuned wella'r Deyrnas Unedig a'r gymuned wella ryngwladol](#), a [gwella pethau mewn ffordd sy'n cael effaith](#).

Byddwn ni'n gwneud amrywiaeth o weithgareddau, sydd i'w gweld yn y camau gweithredu a geir yn y Cynllun hwn, er mwyn helpu i ddefnyddio gwybodaeth a sgiliau i wella iechyd a llesiant ledled Cymru. Fel rhan o'n Cynllun, rydyn ni'n cyflwyno camau gweithredu penodol y byddwn ni'n eu cymryd yn ystod 2022/23, gan ganolbwyntio ar [wneud y defnydd gorau o dechnoleg ddigidol, data a thystiolaeth](#) er mwyn gwella iechyd y cyhoedd. Bydd hyn yn cynnwys [blaenoriaethu ein tystiolaeth a'n gwaith dadansoddi](#) ynghylch beth sy'n gweithio – a chyfathrebu hynny gydag effaith; [gwreiddio cynhwysiant](#) yn ein gwaith digidol, ein data a'n gwaith gwerthuso; a [defnyddio'r dechnoleg newyddaf a gwyddor data](#).

Er mwyn helpu i roi ein Cynllun ar waith, byddwn ni'n gwneud gwaith galluogi wedi'i seilio ar dair thema allweddol, gan ganolbwyntio ar roi [gwerth](#), [gwella perfformiad](#) a [chyflawni](#); datblygu ein sefydliad i fod yn [lle gwyb i weithio ynddo](#); a chreu'r amodau i fod yn sefydliad sy'n [gwella ac yn dysgu'n barhaus](#).

Bydd y Cynllun yn gynllun pontio i Iechyd Cyhoeddus Cymru wrth i Gymru ddechrau pontio'n raddol o bandemig i endemig. Mae hyn yn cynnwys dangos beth yw ein rôl wrth helpu i gyflawni cynllun 'Gyda'n gilydd tuag at ddyfodol mwy diogel' Llywodraeth Cymru a defnyddio'r gwersi y gwnaethon ni eu dysgu drwy Covid-19 ac asesu'r heriau ym maes iechyd y boblogaeth sy'n wynebu Cymru.

Yn ystod 2022/23, byddwn ni hefyd yn cynnal adolygiad o'n Strategaeth Hirdymor bresennol, a ddaw i rym o fis Ebrill 2023. Bydd hyn yn ein galluogi i asesu ein blaenoriaethau strategol presennol, gan gynnwys ymwneud â'n partneriaid a'n rhanddeiliaid allweddol, er mwyn sicrhau bod ein pwyslais a'n camau gweithredu yn y dyfodol yn cael yr effaith fwyaf ac yn rhoi'r gwerth mwyaf posibl i bobl Cymru.

Wrth lunio'r Cynllun hwn, mae erchyllterau dybryd yn mynd rhagddyn nhw yn Wcráin o ganlyniad i ymosodiadau Rwsia. Mae i hynny oblygiadau eang i iechyd y cyhoedd yn Wcráin a ledled Ewrop, a bydd y sefyllfa honno'n parhau. Nid yw'n hysbys eto i ba raddau y byddwn ni'n mynd ati'n uniongyrchol ac yn anuniongyrchol i gefnogi Wcráin, y gwledydd cyfagos, a'r poblogaethau sydd wedi'u dadleoli, na beth fydd goblygiadau hynny i iechyd y cyhoedd gartref. Bydd hyn yn cael ei ystyried fel rhan o'r broses barhaus o adolygu'r Cynllun hwn.

Cyflwyniad

1. Cyflwyniad

1.1. Trosolwg

Diben y Cynllun Strategol hwn (Cynllun Tymor Canolig Integredig) yw cyflwyno'r prif gamau y bydd Iechyd Cyhoeddus Cymru yn eu cymryd yn 2022/23, camau sydd wedi'u seilio ar nifer bychan o themâu strategol. Wrth gyflawni ein themâu strategol, byddwn ni'n gwneud gwaith arwain systemau i helpu eraill pan fydd hynny'n briodol; yn gweithio ar y cyd i ddod ag ymdrechion torfol partneriaid at ei gilydd; ac yn ceisio dylanwadu ar bolisiau a deddfwriaeth i sicrhau gwelliannau mesuradwy yn iechyd y boblogaeth.

Wrth ddatblygu'r Cynllun, rydyn ni'n cydnabod ein bod ni'n gweithio mewn amgylchedd hynod anwadal sy'n newid o hyd, ac y gall hynny olygu bod angen inni ymateb yn ddynamig i heriau a chyfleoedd wrth i'r rheini newid neu esblygu. Gan hynny, bydd angen adolygu'r broses o gyflawni ein Cynllun yn rheolaidd, a byddwn ni'n creu trefniadau cadarn i reoli'r broses honno ac i wneud penderfyniadau ynghylch cyflwyno newidiadau posibl i'r Cynllun hwn yn ystod y flwyddyn.

1.2. Y cyd-destun strategol

Mae nifer o elfennau strategol a pholisïau wedi rhoi sail i'r gwaith o ddatblygu ein Cynllun, gan gynnwys deddfwriaeth allweddol, y Rhaglen Lywodraethu, a'r angen i gyflawni blaenoriaethau Gweinidogion. Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a'r Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol wedi llywio a rhoi sail i'r penderfyniadau rydyn ni wedi'u gwneud ynghylch themâu strategol 2022/23 a'r camau gweithredu a geir yn y Cynllun hwn. Rydyn ni wedi defnyddio'r rhain i sicrhau ein bod ni'n cydbwysu gwahanol flaenoriaethau'n gywir. Ar y naill law, rydyn ni'n rhoi pwyslais ar waith ataliol hirdymor; ar glefydau anhrosglwyddadwy a'r niwed ehangach i iechyd y boblogaeth; ac ar ddarparu gwell canlyniadau i boblogaeth Cymru. Ar y llaw arall, mae angen parhau i ymateb yn effeithiol i heriau Covid-19 drwy gydol y flwyddyn a chefnogi awdurdodau lleol a'r system iechyd a gofal cymdeithasol. Mae hyn yn cynnwys y galwadau sy'n dal i fod arnon ni yn sgil pandemig Covid-19, ailgychwyn gwasanaethau, a gwaith adfer.

1.3. Anghydraddoldebau iechyd

Mae Covid-19 wedi effeithio'n anghymesur ar ein cymunedau mwyaf difreintiedig ac wedi gwaethgu'r anghydraddoldebau iechyd sy'n bodoli'n barod. Nid yn unig y mae hyn wedi effeithio ar unigolion, ond mae wedi effeithio hefyd ar gymunedau'n ehangach drwy Gymru, ac yn fwyaf difrifol ar y rheini sydd ag iechyd gwael neu sy'n byw mewn tldi. Yn y blynyddoedd cyn pandemig Covid-19, cynyddodd y bwlch yn nisgwylad oes pobl rhwng y llefydd mwyaf difreintiedig a'r llefydd lleiaf difreintiedig yng Nghymru, ac yn enwedig felly ymhlith menywod. Mae'r anghydraddoldebau amlwg yng nghanlyniadau Covid-19, ac yn y gyfradd farwolaethau hefyd, yn dangos ymhellach effaith yr anghydraddoldebau iechyd a fodolai'n barod.

Mae risg y bydd yr anghydraddoldebau hyn yn gwaethygu fwyfwy yn sgil y bygythiadau presennol sydd i'w gweld yn y cyd-destun geowleidyddol, economaidd-gymdeithasol ac iechyd. Mae hyn yn debygol o arwain at argyfwng costau byw, gan olygu bod mwy o bobl yn byw mewn tldi wrth i brisiau ynni a bwyd gynyddu. Mae hyn yn amlygu problemau sy'n bodoli'n barod yn y meysydd tai, trafndiaeth a swyddi yn ein cymunedau lle ceir yr amddifadedd mwyaf. Mae cynnydd mewn chwyddiant yn debygol o arwain at ostyngiad sylweddol mewn safonau byw, ac at orfod gwario arian mawr ar danwydd, yn sgil costau gwresogi tai. Gall cost bwyd gynyddu hefyd.

Mae'r heriau sy'n ein hwynebu yn rhai clir. Mae deall ein rôl ni wrth liniaru'r risgiau hyn wedi rhoi sail i'r broses o ddatblygu ein Cynllun, ac wedi rhoi siâp i'r Cynllun hwnnw, ac yn enwedig i'r thema strategol sy'n canolbwyntio ar wella iechyd y boblogaeth a lleihau anghydraddoldebau iechyd. Mae camau gweithredu allweddol wedi'u gwreiddio ym mhob un o'n themâu strategol, gan gynnwys sut rydyn ni'n rhoi sylw i'r anghydraddoldebau a welir wrth edrych ar y nifer sy'n dewis defnyddio ein gwasanaethau allweddol ym maes iechyd y cyhoedd (e.e sgrinio), a sut rydyn ni'n gweithio gyda'n partneriaid niferus i fynd i'r afael â'r materion hyn.

1.4 Cymru Iachach a blaenoriaethau Gweinidogion

Mae ein Cynllun hefyd yn adlewyrchu'r uchelgeisiau a geir yn Cymru Iachach (2018), ac mae'n ceisio helpu i ddatblygu dull o weithio drwy'r system gyfan, a hwnnw'n canolbwyntio ar iechyd a llesiant ac ar atal salwch. Mae ein Cynllun hefyd wedi'i ddatblygu i roi sylw llawn i flaenoriaethau'r Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol, a'r canlyniadau a gyhoeddwyd yn ddiweddar, er gyfer GIG Cymru. Yn eu plith mae:

- Cymru Iachach – y cyd-destun polisi cyffredinol
- Iechyd y boblogaeth
- Yr ymateb i Covid-19
- Adferiad y GIG
- Iechyd meddwl a llesiant emosiynol
- Cefnogi'r gweithlu iechyd a gofal
- Cyllid y GIG a gweithredu gyda'r adnoddau sydd ar gael
- Gweithio ochr yn ochr â gofal cymdeithasol

Mae'r rhain wedi'u gwreiddio yn yr holl ddogfen, ond mae Atodiad A yn rhoi mwy o fanylion am sut rydyn ni wedi adlewyrchu Cymru Iachach a blaenoriaethau eraill Gweinidogion ym mhob un o'n themâu strategol. Mae Atodiad A hefyd yn dangos sut rydyn ni'n cyfrannu at gyflawni camau sy'n cyd-fynd â cham 1.

Bydd y Fframwaith Clinigol Cenedlaethol yn hollbwysig wrth helpu'r GIG i gynllunio ac i ddarparu gwasanaethau clinigol. Gan weithio gyda phartneriaid, byddwn ni'n helpu gyda'r gwaith o addasu a chryfhau llwybrau clinigol, modelau cyflawni a rhaglenni cenedlaethol ar gyfer y boblogaeth, gan ddarparu data allweddol ym maes iechyd y cyhoedd yn genedlaethol

ac yn lleol pan fydd hynny'n briodol. Byddwn ni hefyd yn parhau i gefnogi'r Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol a'r Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus drwy ddarparu ymchwil, data ac ystadegau, ac ymyriadau ym maes iechyd y cyhoedd sydd wedi'u seilio ar dystiolaeth. Bydd y rhain wedi rhoi sail i gynlluniau iechyd a llesiant lleol a rhanbarthol. Wrth inni ddatblygu'r dulliau gweithio hyn, byddwn ni'n parhau i gefnogi'r system ehangach wrth roi'r fframwaith ar waith.

1.4 Iechyd y cyhoedd o safbwynt gofal iechyd

Iechyd y cyhoedd o safbwynt gofal iechyd yw un o brif elfennau ymarfer arbenigol ym maes iechyd y cyhoedd. Mae'n canolbwyntio ar sicrhau'r manteision mwyaf posibl i'r boblogaeth drwy ofal iechyd, ac ar leihau anghydraddoldebau iechyd. Ceir nifer o gamau gweithredu allweddol sydd wedi'u gwreiddio yn ein Cynllun, a byddwn ni'n cyflawni'r rhain o dan y Cynllun hwn drwy wneud gwaith sy'n edrych ar iechyd y cyhoedd o safbwynt gofal iechyd, gan ganolbwyntio ar wella iechyd y boblogaeth. Mae hyn yn cynnwys gwaith i gefnogi'r system ehangach yn y meysydd hyn:

- trawsnewid a gwreiddio gwaith ataliol mewn gofal sylfaenol er mwyn creu system gynaliadwy ar gyfer iechyd a gofal
- defnyddio'r technolegau newyddaf a gwyddor data i roi'r wybodaeth ar yr adeg iawn i weithwyr proffesiynol ym maes iechyd y cyhoedd ac i'r system ehangach, er mwyn iddyn nhw allu darparu gwasanaethau
- helpu i wella ansawdd a diogelwch gwasanaethau iechyd a gofal yng Nghymru

Serch hynny, yn sgil yr heriau y mae GIG Cymru wedi'u hwynebu dros y ddwy flynedd ddiwethaf a'r pwysau a ddisgwyliar ar y system ehangach yn ystod y blynyddoedd nesaf, rydyn ni'n cydnabod bod angen inni ystyried y dull o weithio a'r model a ddefnyddir yn y system yn y dyfodol ar gyfer y gwaith a wneir ym maes iechyd y cyhoedd o safbwynt gofal iechyd. Yn ystod 2022/23 felly, mewn partneriaeth â rhanddeiliaid allweddol, rydyn ni'n bwriadu cynnal adolygiad o'r gofynion a'r dull o ddarparu drwy'r holl system ym maes iechyd y cyhoedd o safbwynt gofal iechyd. Y nod yw deall yn well y bylchau yn y ddarpariaeth bresennol a deall y rolau a'r cyfrifoldebau perthnasol ar lefel leol a chenedlaethol. Y bwriad yw gwneud y gwaith hwn fel rhan o gam dau'r broses o ddatblygu ein Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth â Byrddau Iechyd.

1.5. Baich clefydau

I roi sail i'n cynllunio strategol, rydyn ni wedi defnyddio'r *Adroddiad ar Iechyd a'i Benderfynyddion yng Nghymru*¹ a gwybodaeth wedi'i diweddarau am faich presennol clefydau yng Nghymru. Mae'n dangos inni bod Cymru yn wlad a chanddi boblogaeth sy'n heneiddio a chyfradd ffrwythlondeb isel. Bydd ein 'cymhareb ddibyniaeth' gan hynny'n gwaethygu yn y dyfodol, gyda'r boblogaeth oedran gweithio'n crebachu wrth i'r nifer y bydd angen gofal arnyn nhw gynyddu.

¹ [Iechyd a'i benderfynyddion yng Nghymru \(2018\) - Iechyd Cyhoeddus Cymru \(nhs.wales\)](#)

Fel cenedl, mae gennyn ni nifer o anghydraddoldebau iechyd clir a chyson sy'n effeithio'n anghymesur ar bobl sy'n byw mewn ardaloedd lle ceir amddifadedd lluosog. Er enghraifft, yn ôl Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru, mae'r cyfraddau smygu a gordewdra yn uwch o lawer ymhlith y bobl sy'n byw yn yr ardaloedd lle ceir yr amddifadedd mwyaf na'r rheini sy'n byw yn yr ardaloedd lle ceir yr amddifadedd lleiaf. Nid yw iechyd bellach yn gwella ar yr un gyfradd ag y gwnâi cynt, gan fod disgwyliad oes a disgwyliad oes iach wedi aros yn eu hunfan dros y 10 mlynedd ddiwethaf, gyda'r amcangyfrif ar gyfer 2020 yn sylweddol is o ganlyniad i bandemig Covid-19. Yng Nghymru, yn ôl Arolwg Cenedlaethol Cymru, mae tua thraean y bobl yn dilyn llai na thri o'r pum 'Ymddygiad iach'.

Mae pandemig Covid-19 wedi amlygu ac wedi gwaethygu'r anghydraddoldebau a fodolai'n barod, ac mae cyfradd farwolaethau Covid-19 yn dangos hyn. Mae'r anghydraddoldebau sy'n bodoli'n barod, ynghyd â'r ffaith bod pobl yn dod i fwy o gyswllt â risg yn y meysydd tai, trafndiaeth a swyddi, yn arwain at anghydraddoldebau mewn canlyniadau. Yn ystod y pandemig, mae mwy o bobl wedi dweud bod lefelau eu bodlonrwydd â'u bywydau'n isel, ac mae nifer yr oedolion sy'n dweud eu bod yn unig ar adegau wedi cynyddu'n sylweddol.

Rydyn ni'n gwybod hefyd bod y pandemig wedi tarfu'n arw ar y system iechyd a gofal cymdeithasol, gan arwain at oedi cyn rhoi triniaeth i bobl. Rydyn ni'n dal i aros i weld beth fydd baich posibl clefydau yn sgil oedi cyn rhoi triniaeth, ond dylid monitro hyn yn ofalus. Mae diweithdra wedi gostwng o'r cyfraddau uchel a welwyd ddiwedd 2020 a ddechrau 2021, ond mae lefelau gweithgarwch economaidd wedi gostwng hefyd, ac mae'r gyfradd ddiweithdra'n uwch na'r lefelau cyn y pandemig. Er bod y cyfraddau cyflogaeth wedi adfer yn dda ar ôl tonnau cyntaf y pandemig, efallai nad yw ansawdd y gwaith hwnnw cystal â chynt. Mae hyn yn amlwg wrth edrych ar nifer y bobl sy'n hawlio'r Credyd Cynhwysol a'r lwfans Ceisio Gwaith, a'r problemau ariannol y maen nhw'n eu hwynebu yn sgil hynny.

1.6. Gyda'n gilydd tuag at ddyfodol mwy diogel: COVID-19 – Cynllun pontio hirdymor Cymru o bandemig i endemig

Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru 'Gyda'n gilydd tuag at ddyfodol mwy diogel: COVID-19: Cynllun pontio hirdymor Cymru o bandemig i endemig' ym mis Mawrth 2022. Mae'r cynllun yn dangos sut y bydd Cymru yn symud yn raddol o bandemig i endemig, a'r camau gweithredu y mae angen inni eu cymryd drwy'r holl system i helpu gyda'r newid hwn. Mae ein cyfraniad ni wedi'i ddisgrifio o dan themâu strategol y Cynllun hwn.

Bydd y pwyslais ar nifer o elfennau, a fydd hefyd yn sail i'n cyfraniad ni, gan gynnwys:

- Diagnosteg a thriniaeth
- Cadw gwyliadwriaeth a thystiolaeth
- Rheoli ac atal
- Dadansoddi economaidd a modelu
- Adenillion cymdeithasol ar fuddsoddiadau
- Gwybodaeth am ymddygiad a newid ymddygiad

1.7. Gweithio mewn partneriaeth ac ymgysylltu

Yr unig ffordd o wella canlyniadau i iechyd y boblogaeth a mynd i'r afael ag anghydraddoldebau yw drwy weithio mewn partneriaeth ag eraill. Byddwn ni'n cryfhau trefniadau traws-sefydliadol effeithiol sy'n rheoli nifer o lwybrau atebolrwydd er mwyn gwir fwrw ati i weithio ar y cyd. Gan hynny, byddwn ni'n creu targedau ystyrlon ond realistig ar gyfer newid; yn dangos ein llwyddiannau a'r gwelliannau; ac yn creu gwydnwch mewn cymunedau.

Mae partneriaethau'n bethau heriol, ac mae angen ymrwymiad hirdymor ac ymgysylltu effeithiol. Mae ymgysylltu'n disgrifio'r ffyrdd amrywiol y bydd Iechyd Cyhoeddus Cymru yn rhannu gwybodaeth â rhanddeiliaid a'r cyhoedd ac yn dysgu ganddyn nhw. Dylid ystyried ymgysylltu yn ei ffurf fwyaf aeddfed fel proses ddwyffordd sy'n golygu cynnwys pobl a gwrandio ill dau, gyda'r nod o greu cyd-fuddiannau. Dylai ymgysylltu effeithiol ddangos effaith glir neu ddylanwad ar y gwasanaethau, y rhaglenni a'r swyddogaethau perthnasol, gan greu buddiannau a sicrhau canlyniadau. Byddwn ni'n mynd ati'n fwy pendant i ymwneud â rhanddeiliaid allweddol, sy'n cynnwys y cyhoedd, a byddwn ni'n cryfhau'r perthnasoedd sydd gennyn ni'n barod gan sefydlu partneriaethau newydd, allweddol ar yr un pryd. Yn sail i hyn, bydd trefniadau gwell i reoli'r perthnasoedd hyn yn effeithiol.

1.8 Y newid yn yr hinsawdd

Rydyn ni'n cydnabod bod y newid yn yr hinsawdd yn un o'r heriau mwyaf sylweddol sy'n wynebu Cymru; mae'n peryglu iechyd corfforol, iechyd meddwl a llesiant pobl. Mae modd categoreiddio ein hymateb presennol, fel yr amlinellir yn y Cynllun hwn, o dan dri phrif faes:

- eirioli dros y newid yn yr hinsawdd fel mater sy'n ymwneud ag iechyd y cyhoedd,
- ymateb i'r peryglon amgylcheddol sy'n dod yn sgil y newid yn yr hinsawdd, a
- gweithio i fod yn sefydliad sy'n gynaliadwy yn amgylcheddol.

Mae modd gweld ein hymrwymiad i fynd i'r afael â'r newid yn yr hinsawdd drwy ein Cynllun Strategol. Dros y flwyddyn nesaf, wrth inni adolygu ein strategaeth, byddwn ni'n creu dull mwy cydlynus o weithio drwy holl rannau'r sefydliad er mwyn cydweithio ar y mater hollbwysig hwn.

1.9. Cynaliadwyedd

Fel sefydliad, mae ein hymrwymiad i gynaliadwyedd amgylcheddol wedi'i adlewyrchu yn y cynllun hwn ac yn ein Strategaeth Hirdymor. Ar ôl i Lywodraeth Cymru ddatgan Argyfwng Hinsawdd yn 2019, mae Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi bod yn gweithio i leihau ein hól-troed carbon o'r naill flwyddyn i'r llall, yn dilyn lansio Cynllun Cyflawni Strategol Datgarboneiddio GIG Cymru, ac mae'n ymrwymo i weithio tuag at fod mewn sefyllfa carbon sero net erbyn 2030.

Fel rhan o'r broses o adfer ar ôl y pandemig, rydyn ni'n cydnabod bod mwy y gellid ei wneud i wreiddio cynaliadwyedd yn ganolog yn ein diwylliant ac i fabwysiadu dulliau newydd o weithio a fydd yn helpu gyda hyn. Byddwn ni'n parhau i ddefnyddio Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 i'n hysgogi, gan sicrhau bod yr hinsawdd a bioamrywiaeth yn cael eu hystyried fel rhan o'r broses o wneud penderfyniadau bob dydd. Drwy leihau ein hól-troed carbon a'n heffaith amgylcheddol, byddwn ni hefyd yn

gwneud cyfraniad sylweddol at greu Cymru sy'n gydnerth, yn iachach, ac yn gyfrifol ar lefel fyd-eang.

Fel yr amlinellir yng Nghynllun Cyflawni Strategol Datgarboneiddio GIG Cymru, mae lechyd Cyhoeddus Cymru wedi datblygu cynllun gweithredu a fydd yn dangos sut y bydd y sefydliad yn cyfrannu at y 46 o gynlluniau. Bydd y cynllun gweithredu hwn yn sail i'n Cynllun ni, a bydd yn dangos, yn fanylach, sut y byddwn ni'n cymryd camau gweithredu pendant yn y maes hwn.

Rydyn ni eisoes wedi dechrau gwneud gwaith sylweddol drwy'r sefydliad i leihau ein hól-troed carbon, a bydd hyn yn parhau drwy gydol oes y Cynllun hwn. Fe wnaethon ni lofnodi Siarter Teithio Iach Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Caerdydd ym mis Ebrill 2019. Mae'r siarter hwn yn ymrwymo'r sefydliad, ynghyd ag 14 o sefydliadau eraill yn y sector cyhoeddus sydd wedi'u lleoli yng Nghaerdydd, i leihau teithio dianghenraid ac i hyrwyddo teithio iach. Drwy ffyrdd o weithio yn y dyfodol, byddwn ni'n pwysleisio'r defnydd o drafnidiaeth gynaliadwy ac yn helpu staff i weithio yn hyblyg, gan fanteisio ar dechnoleg newydd a gwell i helpu pobl fel bod y dewisiadau teithio cynaliadwy hyn yn fwy apelgar. Bydd hyn yn gymorth i gyrraedd ymrwymiad Llywodraeth Cymru i sicrhau bod 30% o'r gweithlu cyhoeddus yn gweithio o bell ac i leihau'r allyriadau carbon sy'n deillio o gymudo i swyddfeydd.

Byddwn ni hefyd yn gweithio tuag at gael statws cydnabyddiaeth ryngwladol BS EN ISO 14001:2015 yn ystod 2022/23. Bydd hynny'n ein helpu i fagu hyder ac ymddiriedaeth ymhlith rhanddeiliaid ein bod ni'n cydymffurfio â'n rhwymedigaethau cyfreithiol, yn sbarduno datblygu cynaliadwy drwy fabwysiadu prosesau sy'n gadarn yn amgylcheddol, ac yn cyfrannu at ein hagenda ym maes cyfrifoldeb cymdeithasol corfforaethol.

Mae'r Hwb Iechyd a Chynaliadwyedd wedi datblygu amryw o e-ganllawiau ac adnoddau i helpu staff i ymddwyn yn gynaliadwy, er mwyn helpu i leihau eu hallyriadau yn y gwaith a gartref. Yn eu plith mae'r e-ganllaw, 'Byddwch y Newid – Gweithio Gartref a Gweithio Ystwyth Cynaliadwy' a'r 'Her Nodau Llesiant'. Rydyn ni hefyd wedi datblygu 'Gweithdy Amgylchedd Iach SIFT' er mwyn galluogi timau ac unigolion i ganfod eu heffeithiau amgylcheddol a chynllunio i'w lleihau. Rydyn ni wedi creu Eiriolwyr Gwyrdd, sef rhwydwaith mewnol o staff ym maes datblygu cynaliadwy sy'n annog trafodaethau, dysgu a gweithredu ar lefel unigolion.

1.9. Yr economi sylfaenol

Mae'r economi sylfaenol yn rhan o'n heconomi sy'n creu ac yn dosbarthu nwyddau a gwasanaethau yr ydyn ni'n dibynnu arnyn nhw yn ein bywydau bob dydd. Mae cyfle sylweddol i'r GIG ddod yn 'sefydliad angori' gan ddylanwadu'n gadarnhaol ar sefyllfa gymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol ardal er mwyn helpu pobl a chymunedau i fod yn iach ac yn ffyniannus. Bu deall ein cyfraniad at hyn, fel Sefydliad Iechyd Cyhoeddus Cymru ac fel sefydliad ein hunain, yn un o'r prif bethau a ysgogodd y broses o ddatblygu'r Cynllun hwn.

Drwy gyflawni'r Cynllun hwn, byddwn ni'n gwneud gwaith i gefnogi'r system ehangach, yn enwedig drwy roi sail i fuddsoddiad cynaliadwy ym maes iechyd y boblogaeth a gwaith ataliol, a thrwy wreiddio egwyddorion yr economi sylfaenol yn ein dull o weithio wrth ddarparu gwerth ac arloesi. At hynny, yn ystod 2022/23, byddwn ni'n ceisio gwreiddio egwyddorion yr economi sylfaenol yn ein prosesau gwneud penderfyniadau strategol, er mwyn sicrhau bod y rhain yn cael eu hystyried wrth inni wneud penderfyniadau ac wrth inni newid ein gwasanaethau.

Byddwn ni'n datblygu ar hyn ymhellach yn ystod 2022/23 drwy wreiddio'r mater yn ein hadolygiad o'n strategaeth hirdymor, er mwyn inni allu deall ein rôl mewn perthynas â'r economi sylfaenol yn well byth. Bydd hyn yn un o'r elfennau galluogi allweddol a fydd yn sail i gyflawni ein blaenoriaethau a'n strategaeth ddiwygiedig, a byddwn ni'n ceisio gwreiddio hyn yn ein trefniadau llywodraethu, ynghyd ag yn y modd y byddwn ni'n gweithio gyda chymunedau, rhanddeiliaid a'r cyhoedd ac ar eu rhan.

1.10. Adolygu'r Strategaeth Hirdymor

Cafodd ein Strategaeth Hirdymor bresennol, *'Gweithio i Wireddu Dyfodol Iachach i Gymru'*, ei lansio yn 2018 ac fe'i seiliwyd ar waith ymgysylltu a wnaed â nifer o randdeiliaid a phartneriaid. Arweiniodd hyn at gytuno ar saith o flaenoriaethau strategol. O ganlyniad i'r heriau sylweddol y mae Cymru wedi'u hwynebu dros y ddwy flynedd ddiwethaf, yn ystod blwyddyn gyntaf y Cynllun hwn, rydyn ni wedi penderfynu y byddwn ni'n adolygu ein Strategaeth Hirdymor gyda'r bwriad o ddatblygu Strategaeth Hirdymor newydd i'w rhoi ar waith o fis Ebrill 2023. Bydd hyn yn golygu y byddwn ni'n datblygu nifer bychan o flaenoriaethau strategol newydd, a'r rhain hefyd fydd ein hamcanion llesiant. Bydd yn sicrhau bod ein Strategaeth yn addas i'w diben er mwyn cyflawni ac ymateb i gyfleoedd ym maes iechyd y cyhoedd yng Nghymru'r dyfodol, wrth inni symud o bandemig i endemig.

Ynghyd â diweddarau ein Strategaeth, byddwn ni hefyd yn cwblhau'r gwaith o ddatblygu a chytuno ar Fframwaith Canlyniadau Iechyd Cyhoeddus Cymru. I gyd-fynd â'r gwerthoedd system gyfan a gyflwynir yn Cymru iachach, bydd hyn yn sicrhau ein bod ni'n mesur y canlyniadau iechyd a llesiant sy'n bwysig i bobl, ac yn defnyddio'r wybodaeth honno i helpu i wella ac i wneud gwell penderfyniadau ar y cyd. Mae hyn yn bwysicach nag erioed nawr wrth inni helpu'r cyhoedd, Llywodraeth Cymru a'n partneriaid i wynebu'r holl heriau sy'n eu hwynebu ledled Cymru. Bydd y rhain yn llywio ac yn sail i'n gweithgarwch yn y dyfodol, ac yn ein galluogi i asesu ein cynnydd wrth gyflawni ein strategaeth.

1.11. Strwythur ein Cynllun Strategol

Mae nifer o ysgogwyr allweddol wedi rhoi sail i'r pwyslais penodol a geir yng Nghynllun Strategol 2022/23, gan gynnwys ein hymateb parhaus i Covid-19, mynd i'r afael â baich clefydau, y niweidiau ehangach i'r boblogaeth, yr angen i ganolbwyntio ar adfer a thrawsnewid ein gwasanaethau/swyddogaethau allweddol ym maes iechyd y cyhoedd, a datblygiadau yn ein dulliau a'n ffyrdd o weithio, yn enwedig o ran trawsnewid digidol a gwyddor data. Mae'r ysgogwyr hyn wedi arwain at ganfod nifer bychan o themâu strategol y byddwn ni'n canolbwyntio arnyn nhw yn ystod 2022/23 wrth gyflawni ein blaenoriaethau strategol presennol.

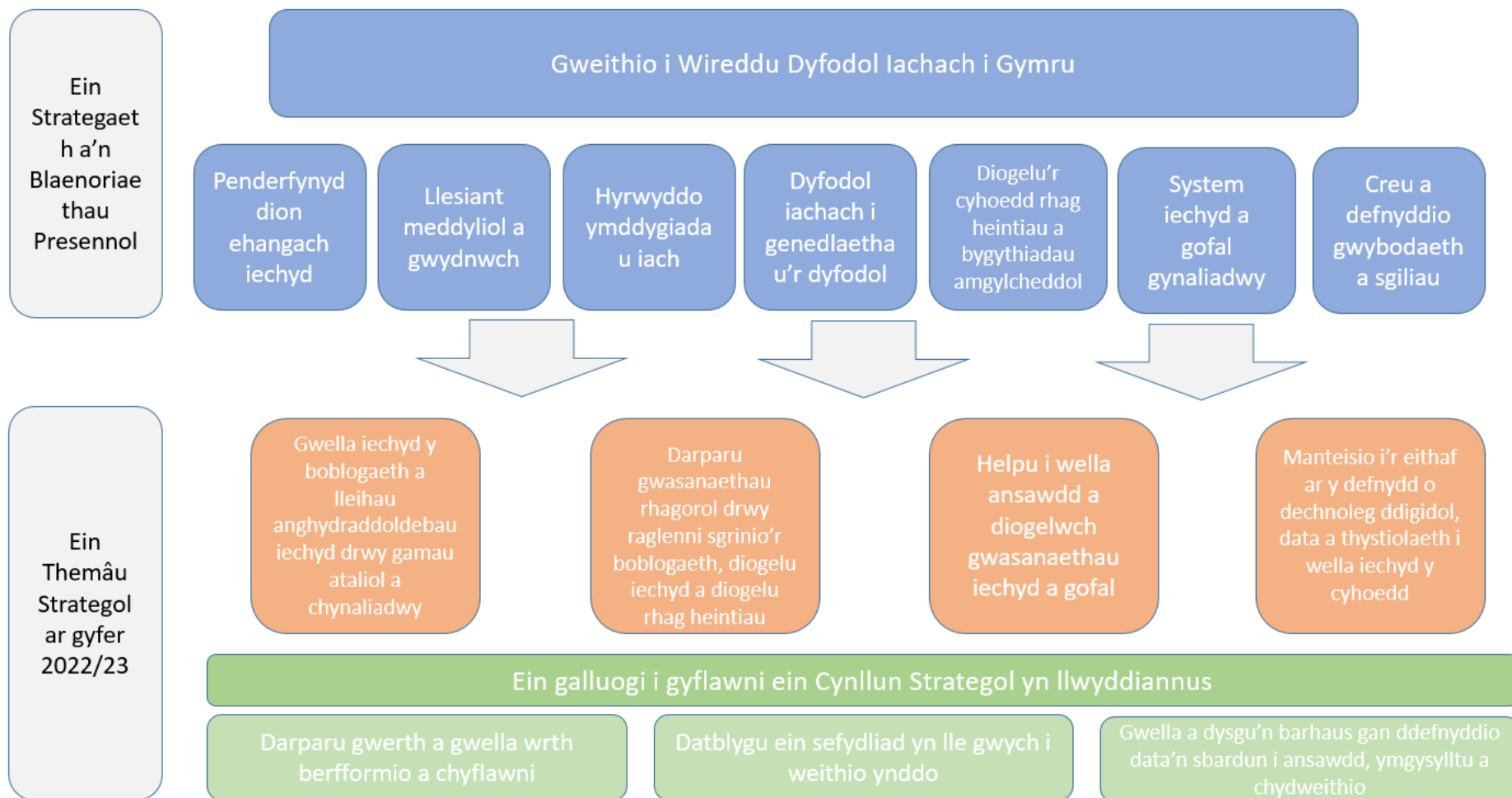
Dyma'r themâu hyn:

Gwella iechyd y boblogaeth a lleihau anghydraddoldebau iechyd drwy gamau ataliol a chynaliadwy.

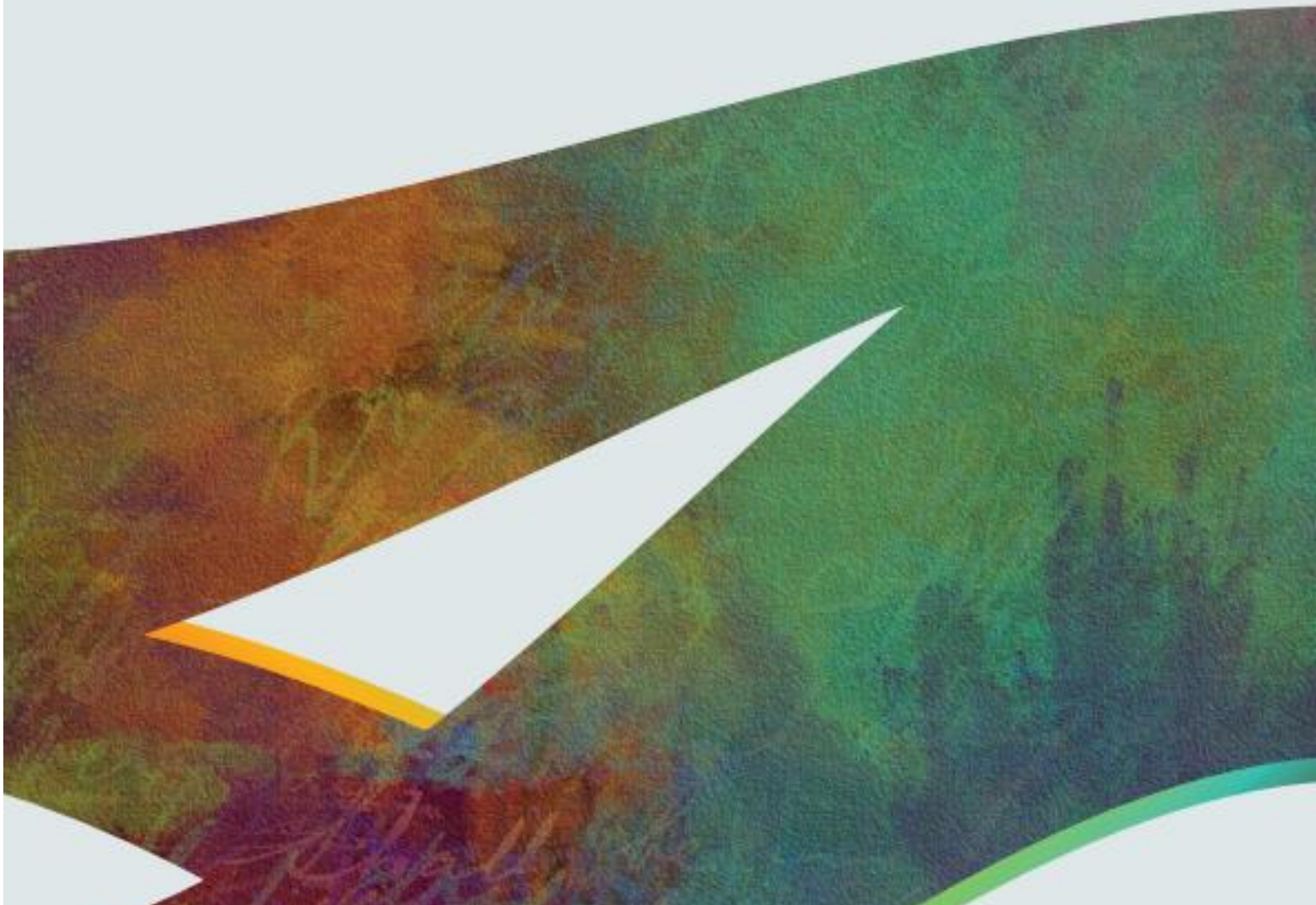
Darparu gwasanaethau rhagorol drwy raglenni sgrinio'r boblogaeth, rhaglenni diogelu iechyd a rhaglenni heintiau.

Helpu i wella ansawdd a diogelwch gwasanaethau iechyd a gofal.
Manteisio i'r eithaf ar y defnydd o dechnoleg ddigidol, data a thystiolaeth i wella iechyd y cyhoedd.
Ein galluogi i gyflawni ein Cynllun yn llwyddiannus.

Mae ein Cynllun i'w weld isod ar dudalen sy'n rhoi crynodeb gweledol o'n blaenoriaethau strategol a'n themâu strategol presennol ar gyfer 2022/23.

Ein Cynllun

2. Thema Strategol 1 ar gyfer 2022/23: Gwella iechyd y boblogaeth a lleihau anghydraddoldebau iechyd drwy gamau ataliol a chynaliadwy

Mae pandemig Covid-19 wedi gwaethygu'r heriau iechyd a llesiant presennol sy'n wynebu'r boblogaeth ledled Cymru, o ran disgwyliad oes iach ac anghydraddoldebau iechyd, a hynny'n uniongyrchol ac yn anuniongyrchol. At hynny, mae'r pandemig wedi effeithio'n anghymesur ar ein cymunedau lle ceir y mwyaf o amddifadedd. Mae'r pandemig hefyd wedi ychwanegu at yr ôl-groniad a fodolai'n barod mewn gofal yn y GIG, gan amlygu'r angen i ddatblygu capasiti er mwyn i'r GIG symud i fod yn 'system lesol' sydd wedi'i seilio ar waith ataliol ac ymyrryd yn gynnar, yn unol â'r weledigaeth yn Cymru iachach. Mae'r pandemig, yn ogystal â'r angen i addasu wrth bontio o'r Undeb Ewropeaidd ac ymateb i'r newid yn yr hinsawdd, yn parhau i amlygu'r ffaith bod iechyd y boblogaeth a llesiant cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol yn hynod o ryngddibynnol ar ei gilydd.

Bydd yr erchyllterau mawr sydd i'w gweld yn Wcráin o ganlyniad i ymosodiadau Rwsia yn cael effaith ddilynol ar gost olew, nwy a thanwydd yng Nghymru (a oedd eisoes yn codi cyn dechrau'r argyfwng). Mae risg y bydd hyn yn gwaethygu'r anghydraddoldebau a welir wrth edrych ar benderfynyddion ehangach iechyd. Felly, yn y rhan hon o'r cynllun, ceir camau gweithredu sy'n ceisio lliniaru'r risgiau posibl hyn.

Er mwyn gwella disgwyliad oes iach a chanlyniadau ym maes tegwch iechyd, mae angen cynllun trawsnewidiol bellach ar gyfer gweithredu a buddsoddi, a hwnnw'n manteisio ar arbenigedd, ymroddiad ac adnoddau pob sector. Mae angen iddo ganolbwyntio ar y canlynol:

- dylanwadu ar benderfynyddion ehangach fel tai, addysg, trafnidiaeth, gwaith a'r gallu i gael bwyd iach a fforddiadwy.
- hyrwyddo a galluogi pobl, ar lefel y boblogaeth, i ymddwyn yn iachach, gan ddefnyddio'r gwyddorau ymddygiad a'r technegau digidol diweddaraf.
- rhoi'r gallu i'n system iechyd a gofal ganolbwyntio ar y boblogaeth yn ogystal ag ar gleifion.

Byddwn ni'n gwneud hyn drwy dystiolaeth a gwybodaeth y gellir ei defnyddio i weithredu, dylanwad effeithiol, dysgu a chydweithio rhyngwladol, ac ymgysylltu a chyd-gynhyrchu â'r cyhoedd. Yn ganolog i'r cyfan, bydd tegwch iechyd a gwerth cymdeithasol.

Sut beth fydd llwyddiant?

Byddwn ni'n gweithio gyda phartneriaid yn holl system iechyd y cyhoedd, drwy gyflawni'r amcanion a geir o dan y thema hon, i fwrw ati ar y cyd i adfer a gwella iechyd y boblogaeth mewn ffordd amlwg (gan ddefnyddio disgwyliad oes iach a thegwch iechyd i fesur hynny).

Byddwn ni'n cyflawni hyn yn y meysydd canlynol:

- dylanwadu ar benderfynyddion ehangach iechyd a galluogi atebion sy'n sicrhau tegwch iechyd
- gwella llesiant meddyliol a meithrin gwytnwch
- hyrwyddo ymddygiad iach
- sicrhau dyfodol iach i'r genhedlaeth nesaf drwy ddull cwrs oes sy'n canolbwyntio ar y blynyddoedd cynnar
- trawsnewid a gwreiddio gwaith ataliol mewn gofal sylfaenol er mwyn creu system gynaliadwy ar gyfer iechyd a gofal
- cymryd camau i liniaru newid yn yr hinsawdd er mwyn diogelu iechyd a hyrwyddo cydraddoldeb
- rhoi sail ar gyfer buddsoddi'n gynaliadwy yn iechyd y boblogaeth ac mewn gwaith ataliol, er mwyn creu Economi Llesiant
- cryfhau rôl Cymru fel cenedl sy'n dylanwadu ar iechyd y boblogaeth, a hynny drwy bartneriaethau rhyngwladol, gwersi a ddysgir ar y cyd, a rôl yn y maes iechyd byd-eang.

2.1 Dylanwadu ar benderfynyddion ehangach iechyd a galluogi datrysiadau sy'n sicrhau tegwch iechyd

Bydd pwyslais di-ildio ar **benderfynyddion ehangach iechyd** ac ar **degwch iechyd**.

Penderfynyddion ehangach iechyd yw ffactorau cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol sy'n dylanwadu ar iechyd a llesiant pobl. Drwy ddylanwadu ar sut y mae polisiau a strategaethau cenedlaethol a lleol sy'n ymwneud â'r penderfynyddion hyn yn cael eu cynllunio a'u rhoi ar waith, byddwn ni'n gwella llesiant pobl ac yn creu mwy o degwch iechyd.

Gwaith teg ac addysg a sgiliau yw'r penderfynyddion iechyd y byddwn ni'n canolbwyntio arny'n nhw o dan y flaenoriaeth hon.

Mae Sefydliad Iechyd y Byd wedi canfod bod pump o elfennau hollbwysig sy'n effeithio ar **degwch iechyd**. Yn unol â'r rhain, byddwn ni'n datblygu Platfform Datrysiadau Tegwch Iechyd Cymru er mwyn casglu tystiolaeth a gwybodaeth, ac i ddatblygu a chyflwyno adnoddau ymarferol (e.e. Asesiadau o'r Effaith ar Iechyd), gan helpu i gau'r bwlch iechyd yng Nghymru a'r tu hwnt.

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn y tair blynedd nesaf?

Erbyn 2025, byddwn ni wedi cryfhau gallu system iechyd y cyhoedd (y system graidd a'r system ehangach) i ddylanwadu ar benderfynyddion ehangach iechyd

Byddwn ni'n creu cymuned fuddiant ar gyfer y gweithlu craidd ym maes iechyd y cyhoedd er mwyn eu helpu i weithio'n effeithiol yng nghyd-destun penderfynyddion ehangach, ac i

ddylanwadu ar y rheini. Byddwn ni hefyd yn cyrraedd y gweithlu ehangach drwy Rwydwaith Iechyd Cyhoeddus Cymru.

Erbyn 2025, byddwn ni wedi gweithio gyda chyflogwyr a phartneriaid cenedlaethol, rhanbarthol a lleol i ddylanwadu'n gadarnhaol ar sut y gall y byd gwaith a'r byd addysg wella iechyd a thegwch

O ran y byd gwaith, bydd ein dull o weithio'n cyflawni'r canlynol:

- 1) Hyrwyddo gwerth gwaith teg, gan weithio gydag amrywiaeth o bartneriaid i roi canfyddiadau ein panel arbenigol ar waith
- 2) Mynd i'r afael â'r bwlch mawr mewn cyflogaeth rhwng y rheini sydd ag anableddau a chyflyrau iechyd hirdymor a'r rheini sydd heb
- 3) Ailfodelu rhaglen Cymru iach ar Waith i gyrraedd mwy o gyflogwyr (gan gynnwys busnesau bach a chanolig eu maint) er mwyn creu gweithleoedd diogel ac iach

I fynd i'r afael â'r bwlch mewn cyrhaeddiad addysgol, byddwn ni'n cynnal adolygiadau o'r dystiolaeth genedlaethol a rhyngwladol, ac yn sicrhau bod gwybodaeth ansoddol ar gael i roi sail i bolisiau a strategaeth addysgol.

Erbyn 2025, bydd datrysiadau tegwch iechyd wedi'u gwreiddio'n llwyddiannus ym mholisiau allweddol Cymru sy'n effeithio ar benderfynyddion ehangach iechyd

Byddwn ni'n parhau i helpu gyda'r ymateb i Covid-19, a'r adferiad ar ei ôl, gan edrych drwy lens tegwch iechyd a defnyddio gwybodaeth a dealltwriaeth o brofiad y pandemig yng Nghymru, gan gynnwys gwybodaeth a geir drwy ymgysylltu â'r cyhoedd.

Byddwn ni wedi sefydlu a defnyddio Platfform Datrysiadau Tegwch Iechyd Cymru, gan gryfhau rôl Cymru fel cenedl sy'n dylanwadu'n fyd-eang, ac wedi creu safle arloesi byw ar gyfer tegwch iechyd.

Byddwn ni'n rhoi sail i bolisiau yng Nghymru ac yn dylanwadu arnyn nhw drwy greu tystiolaeth o ansawdd da, gan ganolbwyntio ar yr amodau sy'n hanfodol ar gyfer byw bywydau iach a dilyn dull integredig o ymateb i heriau fel pontio o'r Undeb Ewropeaidd, Covid-19 a'r newid yn yr hinsawdd. Byddwn ni'n defnyddio'r ddeddfwriaeth sy'n bodoli'n barod a gwersi rhyngwladol a ddysgir i fynd i'r afael ag annhegwch iechyd, a hynny drwy brif ffrydio asesiadau o'r effaith economaidd a'r effaith ar iechyd, gwaith modelu, datblygu capasiti'r dyfodol, ymgysylltu drwy sectorau, a darparu'r gwerth gorau o iechyd y cyhoedd drwy'r Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol.

Amcan	Cerrig milltir
Amcan Strategol (AS) 1.1 Erbyn 2025 , byddwn ni wedi cryfhau gallu system iechyd y cyhoedd (y system graidd a'r system ehangach) i ddylanwadu ar benderfynyddion ehangach iechyd.	2022-23
	Chwarter 1
	Casglu safbwyntiau timau craidd iechyd y cyhoedd am y dull o weithio wrth greu cymuned fuddiant er mwyn helpu'r elfennau arwain systemau i ddylanwadu ar benderfynyddion ehangach iechyd
	Chwarter 2
	Creu'r fanyleb ar gyfer cymuned fuddiant yn system graidd iechyd y cyhoedd er mwyn helpu'r elfennau arwain systemau i ddylanwadu ar benderfynyddion ehangach iechyd
	Chwarter 3
	Gwerthuso peilot Community4Change Cymru (fel un o ddatblygiadau Rhwydwaith Iechyd Cyhoeddus Cymru)
	Chwarter 4
	Sefydlu cymuned fuddiant ar gyfer system graidd iechyd y cyhoedd er mwyn helpu'r elfennau arwain systemau i ddylanwadu ar benderfynyddion ehangach iechyd
	2023-24
AS1.2 Erbyn 2025 , byddwn ni wedi gweithio gyda chyflogwyr a phartneriaid cenedlaethol, rhanbarthol a lleol i ddylanwadu'n gadarnhaol ar sut y gall y byd gwaith a'r byd addysg wella iechyd a thegwch	Rhwydwaith Iechyd Cyhoeddus Cymru yn ymwneud â'r gweithlu ehangach ym maes iechyd y cyhoedd i ddylanwadu ar benderfynyddion iechyd
	2024-25
	Datblygu opsiynau (yn dilyn adolygiad) ar gyfer dyfodol y gymuned fuddiant er mwyn helpu'r elfennau arwain systemau i ddylanwadu ar benderfynyddion ehangach iechyd
	Uned Gymorth Asesu'r Effaith ar Iechyd Cymru (WHIASU) wedi sefydlu'r Rhwydwaith Ymarfer newydd ar gyfer Asesu'r Effaith ar Iechyd.
	2022-23
	Chwarter 1
AS1.2 Erbyn 2025 , byddwn ni wedi gweithio gyda chyflogwyr a phartneriaid cenedlaethol, rhanbarthol a lleol i ddylanwadu'n gadarnhaol ar sut y gall y byd gwaith a'r byd addysg wella iechyd a thegwch	- Lansio adnoddau arolwg Cymru iach ar Waith i alluogi cyflogwyr i fesur pa mor barod ydyn nhw i roi dulliau iechyd a llesiant ar waith ac i ganfod meysydd allweddol ar gyfer gweithredu yn eu gweithleoedd ac ymhlith eu gweithlu - Rhyddhau cynhyrchion ar gyfer asiantaethau lleol a rhanbarthol i gynyddu'r cyfranogi mewn gwaith teg er mwyn gwella iechyd, llesiant a thegwch
	Chwarter 3
	Rhoi cynllun ymgysylltu ar waith i gynyddu'r cyfranogi mewn gwaith teg er mwyn gwella iechyd, llesiant a thegwch
	Chwarter 4
	Cytuno ar raglen amlasiantaethol o waith i rwystro pobl rhag rhoi'r gorau i weithio oherwydd salwch a gwella'r prosesau rheoli absenoldeb salwch mewn gweithleoedd

	- Dysgu gwersi mewnol o'r prosesau ymgysylltu a ddilynwyd ym maes gwaith teg er mwyn gwella iechyd, llesiant a chydarddoldeb - Creu map cychwynnol o'r system ar gyfer dylanwadu ar y bwlch mewn cyrhaeddiad addysgol yng Nghymru
	2023-24
	- Lansio rhaglen dyfarniadau modiwlaid Cymru iach ar Waith ar ei newydd wedd, ac ymgysylltu ag ystod eang o gyflogwyr gan gynnwys busnesau bach a chanolig eu maint - Datblygu pecyn cymorth yn cyflwyno'r arferion gorau ym maes rheoli absenoldeb salwch i'w gyflwyno i gyflogwyr - Cwmpasu'r cymorth systemau y mae ei angen ar asiantaethau a phartneriaethau i ddylanwadu ar waith teg (yn ddibynnol ar ganfyddiadau'r gwaith ymgysylltu) - Comisiynu adolygiadau o'r dystiolaeth a gwybodaeth er mwyn rhoi sail i gamau gweithredu i leihau'r bwlch mewn cyrhaeddiad addysgol er mwyn gwella iechyd, llesiant a thegwch (yn amodol ar gyllid) - Cwmpasu a datblygu damcaniaeth newid ar gyfer dylanwadu ar y bwlch mewn cyrhaeddiad addysgol i wella iechyd, llesiant a thegwch, gan seilio hynny ar dystiolaeth a gwybodaeth
	2024-25
AS1.3 Erbyn 2025 , bydd datrysiadau tegwch iechyd wedi'u gwreiddio'n llwyddiannus ym mholisiau allweddol Cymru sy'n effeithio ar benderfynyddion ehangach iechyd.	- Datblygu gwaith ar y cyd â phartneriaid fel bod ein hymdrechion yn targedu sectorau lle mae'r anghydarddoldebau iechyd ar eu mwyaf - Gan weithio gyda chlystyrau meddygon teulu a chyflogwyr, datblygu canllawiau arfer gorau a hyfforddiant ar gyfer defnyddio'r Nodyn Ffitrwydd yn rhagweithiol er mwyn helpu pobl mewn ffordd gefnogol i ddychwelyd i'r gwaith ar ôl absenoldebau salwch hirdymor - Dechrau'r gwaith o gyflwyno'r cymorth ar gyfer anghenion er mwyn dylanwadu ymhellach ar gyfranogi mewn gwaith teg, os yw hynny'n addas - Datblygu adnoddau i roi sail i bolisiau a helpu'r rheini sy'n gwneud penderfyniadau i leihau effaith y bwlch mewn cyrhaeddiad addysgol ar iechyd, llesiant a thegwch
	2022-23
	Chwarter 1
	- Creu dadansoddiad o fodelau ymateb i helpu pobl ifanc y mae digartrefedd yn effeithio arnyn nhw - Llunio dadansoddiad o'r byd masnach ac iechyd, gan amlygu cyfleoedd i wella iechyd a llesiant y boblogaeth - Lansio papur trafod sy'n rhoi dadansoddiad sy'n dadelfennu cynllun Adroddiad Statws Tegwch Iechyd Cymru er mwyn rhoi sail i ddatrysiadau tegwch iechyd a galluogi'r rheini i gael eu rhoi ar waith
	Chwarter 2
	- Lansio Platform Datrysiadau Tegwch Iechyd Cymru er mwyn ysgogi gweithredu traws-sector, amlddisgyblaethol ac ymgysylltu â rhanddeiliaid - Llunio adroddiad am y gwersi a ddysgwyd o Covid-19 ar gyfer dulliau ataliol o leihau'r pwysau ar y GIG yn y gaeaf - Creu adroddiad ar ffurf crynodeb sydd wedi'i seilio ar ddata o'r arolwg ymgysylltu â'r cyhoedd ynghylch iechyd a llesiant yn ystod y camau a gymerwyd yn sgil y Coronafeirws yng Nghymru
	Chwarter 3
	Creu cyhoeddiad neu gynnal digwyddiad i helpu pobl i ddeall y cysylltiadau rhwng masnach, iechyd a llesiant

	Creu pecyn cymorth ar gyfer partneriaid i'w helpu i ddarparu'r gwerth cyhoeddus gorau drwy'r Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol.
	Chwarter 4
	- Creu canllawiau ar gyfer asesu'r effaith ar iechyd yng Nghymru (<i>yn ddibynnol ar Reoliadau Llywodraeth Cymru</i>) - Llunio adroddiad am ddiffiniad Llywodraeth Cymru o gyfundrefn wresogi ddigonol ar gyfer iechyd a llesiant yng Nghymru - Lansio adroddiad am brofiadau cymunedau wrth ymwneud â datblygiadau ynni adnewyddadwy (yn ddibynnol ar ganlyniadau adolygiad o'r llenyddiaeth yn 2021-22)
	2023-24
	- Cyhoeddi adroddiad thematig WHESRi i roi sail i benderfyniadau cynaliadwy a chynhwysol ym maes iechyd y cyhoedd - Diweddarau'r strategaeth hyfforddiant a rhoi cymorth i Gyrrff Cyhoeddus a Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus i greu dull ar y cyd o weithredu rheoliadau ym maes asesu'r effaith ar iechyd er mwyn gwella iechyd a llesiant a lleihau anghydraddoldebau - Datblygu pecynnau cymorth i helpu i ddefnyddio adnoddau sy'n edrych ar y dyfodol wrth fynd i'r afael â heriau iechyd a thegwch hirdymor - Edrych ar effaith polisiau o ran penderfynyddion ehangach iechyd a llesiant, gyda phwyslais ar brofiadau bywyd pobl - Gwneud rhagor o waith ymchwil i statws cyfalaf a chydlyniant cymdeithasol yng Nghymru, pe bai angen hynny - Datblygu negeseuon eirioli sy'n dwyn ynghyd ystyriaethau polisi ym maes newid yn yr hinsawdd ac iechyd a thegwch, yn dibynnu ar ganlyniadau'r gwaith a wnaed i edrych at y dyfodol, i asesu'r effaith ar iechyd, ac i edrych ar gartrefi cynnes
	2024-25
	- Rhwydwaith Ymarfer Asesu'r Effaith ar Iechyd - Cynnal sesiwn ddatblygu ryngwladol a Chymreig i ddatblygu gwybodaeth a chapasiti - Creu deunyddiau cyfathrebu sy'n dadlau'r achos dros ddull o weithio sy'n rhoi sylw i iechyd ym mhob polisi, drwy enghreifftiau o brofiadau bywyd pobl - Creu adroddiad sy'n dangos yr ystyriaethau polisi sy'n ymwneud â chyfalaf a chydlyniant cymdeithasol yng Nghymru er mwyn gwella iechyd a thegwch yng Nghymru - Creu deunyddiau i helpu gyda'r ddealltwriaeth o statws cyfalaf a chydlyniant cymdeithasol ac i weithredu yn y maes hwnnw, er mwyn gwella iechyd a thegwch - Ehangu a diweddarau Platfform Datrysiadau Tegwch Iechyd Cymru

2.2 Gwella llesiant meddyliol a meithrin gwytnwch

Mae dulliau o wella llesiant meddyliol ac iechyd meddwl ar lefel y boblogaeth yn helpu unigolion i gyflawni eu llawn botensial, i wneud dewisiadau iach, i feithrin gwytnwch personol, i weithio'n gynhyrchiol, ac i gyfrannu at eu bywydau teuluol a'u cymunedau. Mae llesiant meddyliol da yn fuddiol i iechyd corfforol ac iechyd meddwl pobl, ac fe all ddylanwadu ar annhegwch iechyd hefyd.

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn y tair blynedd nesaf?

Erbyn 2025, byddwn ni wedi gweithio gydag eraill i gynyddu pa mor weledol yw gwaith a wneir ar sail tystiolaeth i hybu llesiant meddyliol pobl

Byddwn ni'n parhau â'n gwaith i weithredu'r **Fframwaith ar gyfer dull ysgol gyfan o weithio ym maes llesiant meddyliol** ac, os cytunir ar hynny, i ddatblygu'r **Pecyn Cymorth Beth sy'n Gweithio** i helpu lleoliadau addysg i wneud dewisiadau doeth ynghylch yr hyn sy'n cyflawni eu hanghenion orau.

Byddwn ni'n parhau â'n gwaith i ddatblygu'r rhaglen **Hapus** a'i rhoi ar waith. Bydd hon yn canolbwyntio ar waith partneriaeth mewn meysydd sy'n fuddiol i lesiant meddyliol cadarnhaol fel y celfyddydau a diwylliant; treftadaeth; mannau gwyrdd a'r amgylchedd naturiol; a gweithgarwch corfforol a chwaraeon. Bydd y rhaglen yn gweithio gyda sefydliadau cymunedol, gweithleoedd, ysgolion a'r gwasanaeth iechyd i annog pobl i fyfyrio am y pethau sy'n gwneud iddyn nhw deimlo'n dda, ac i flaenoriaethu amser yn canolbwyntio ar y pethau sy'n bwysig iddyn nhw, gan weithio gyda phobl eraill a'u teuluoedd ac yn eu cymunedau i greu cyfleoedd cadarnhaol i feithrin eu llesiant meddyliol eu hunain. Bydd Hapus hefyd yn hybu strategaeth Llywodraeth Cymru, 'Cysylltu Cymunedau – Mynd i'r Afael ag Unigrwydd ac Ynysigrwydd Cymdeithasol'.

Byddwn ni hefyd yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru i ddatblygu dull strategol o hybu llesiant meddyliol ac atal salwch meddwl.

Erbyn 2025, byddwn ni wedi sicrhau bod llesiant meddyliol yn cael sylw ym mhob polisi

Byddwn ni'n parhau i sicrhau bod **asesiadau o'r effaith ar lesiant meddyliol** yn cael eu defnyddio'n ehangach o lawer yn sail i'r gwaith o ddylunio polisiâu a rhaglenni. Mae asesiadau o'r effaith ar lesiant meddyliol yn rhoi proses strwythuredig a systematig i ganfod effeithiau polisiâu, rhaglenni, gwasanaethau a phrosiectau ar lesiant meddyliol, ac maen nhw'n canolbwyntio ar grwpiau o'r boblogaeth a allai fod yn profi anghydraddoldebau iechyd.

Drwy ein gwaith ymchwil, rydyn ni'n gwybod bod **profiadau niweidiol yn ystod plentyndod** yn cael effaith niweidiol ar iechyd pobl. Yn eu plith mae peidio â chael perthynas ag oedolyn dibynadwy wrth gael eich magu, ynysu ac eithrio cymdeithasol, diffyg cyfranogi, diweithdra, caledi ariannol, a diffyg cydlyniant cymunedol.

Amcan	Cerrig milltir
AS1.4 Erbyn 2025, byddwn ni wedi gweithio gydag eraill i gynyddu pa mor weledol yw gwaith a wneir ar sail tystiolaeth i hybu llesiant meddyliol pobl	2022-23
	Chwarter 1
	Creu'r adroddiad cyntaf am yr hyn sydd wedi'i ddysgu wrth gyflwyno dull ysgol gyfan o weithio
	Chwarter 2
	Sefydlu bwrdd y rhaglen i oruchwylio'r broses o roi Hapus ar waith
	Chwarter 3
	Lansio'r Pecyn Cymorth Beth sy'n Gweithio ar gyfer y byd addysg
	Chwarter 4
	Lansio Hapus gyda'r nod o hybu llesiant meddyliol cadarnhaol
	2023-24
AS1.5 Erbyn 2025, byddwn ni wedi sicrhau bod llesiant meddyliol yn cael sylw ym mhob polisi.	Ehangu Hapus i o leiaf dri sector arall
	2024-25
	- Cwblhau'r gwerthusiad cychwynnol a gwneud argymhellion ar gyfer gweithredu yn y dyfodol - Canfod y manteision cychwynnol a gyflawnwyd drwy Hapus; cwblhau'r gwerthusiad a chanfod manteision eraill
	2022-23
	Chwarter 2
	Cynnal dosbarth meistr ynghylch Asesu'r Effaith ar Lesiant Meddyliol
	2023-24
	- Creu canllawiau neu becyn cymorth ar gyfer ymarfer ym maes Asesu'r Effaith ar Lesiant Meddyliol - Gwerthuso'r pecyn cymorth Trawma a Phrofiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod (TraCE) gyda sefydliadau, sectorau a chymunedau
	2024-25
	Datblygu adnoddau hyfforddi i ddefnyddio Asesiadau o'r Effaith ar Lesiant Meddyliol i gefnogi agenda 'Iechyd Meddwl ym Mhob Polisi'

2.3 Hyrwyddo ymddygiadau iach

Mae amryw o ffactorau'n dylanwadu ar ymddygiad sy'n gysylltiedig ag iechyd, gan gynnwys amgylchedd cymdeithasol pobl, eu hamgylchedd economaidd, eu hamgylchedd corfforol, a'u llesiant meddyliol. Drwy ei gwneud hi'n haws i bobl fabwysiadu ymddygiad iach, byddwn ni'n lleihau baich clefydau ac yn helpu i leihau'r bwlch mewn anghydraddoldebau iechyd sy'n deillio o gyflyrau hirdymor fel canser, clefydau cardiofasgwlaidd, diabetes math 2, clefydau anadlol a dementia.

Byddwn ni'n rhoi pwyslais ar y meysydd hyn:

- Lleihau pa mor gyffredin yw smygu
- Hyrwyddo pwysau iach
- Cynyddu gweithgarwch corfforol
- Atal niwed sy'n deillio o gamddefnyddio sylweddau
- Defnyddio cynifer o ddulliau ataliol â phosibl i fynd i'r afael â ffactorau risg ar gyfer baich clefydau mewn gofal sylfaenol
- Helpu'r system ehangach i weithredu er mwyn hyrwyddo ymddygiad iach
- Galluogi'r defnydd o wyddor ymddygiad

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn y tair blynedd nesaf?

Erbyn 2025, byddwn ni wedi gweithio gydag eraill i leihau cyfran y boblogaeth sy'n smygu

Byddwn ni'n parhau i gefnogi'r gwaith o ddatblygu a chyflawni cynllun tybaco hirdymor Llywodraeth Cymru, sydd â'r nod uchelgeisiol o greu **Cymru ddi-fwg erbyn 2030**. Bydd hyn yn golygu lleihau'r cyfraddau smygu ymhlith y boblogaeth sy'n oedolion o 15% ar hyn o bryd i ddim ond 5% erbyn 2030, yn ogystal â mynd i'r afael â'r anghydraddoldebau sylweddol mewn canlyniadau iechyd sy'n gysylltiedig ag smygu.

Erbyn 2025, byddwn ni wedi gweithio gydag eraill i geisio atal y cynnydd yn lefelau'r plant a'r oedolion yng Nghymru sydd dros bwysau ac yn ordew a hynny drwy weithredu'r strategaeth Pwysau Iach: Cymru Iach

Byddwn ni'n parhau i helpu gyda'r gwaith o weithredu'r strategaeth Pwysau Iach: Cymru Iach, gan gynnwys mewn perthynas â **Llwybr Rheoli Pwysau Cymru Gyfan** a'r dull system gyfan o weithio tuag at **Pwysau Iach Cam 2** a'r **Peilot Plant a Theuluoedd**. Byddwn ni hefyd yn helpu gyda'r gwaith o weithredu **Rhaglen Atal Diabetes Cymru Gyfan** a **Llwybr Rheoli Pwysau Cymru Gyfan** drwy ofal sylfaenol a gofal cymunedol.

Erbyn 2025, byddwn ni wedi gweithio gydag eraill i gynyddu cyfran y boblogaeth sy'n egniïol

Drwy **Bartneriaeth Gweithgarwch Corfforol Cymru**, byddwn ni'n helpu gydag elfennau allweddol strategaeth Pwysau Iach: Cymru Iach. Mewn partneriaeth a'r **Bwrdd Teithio Llesol**, byddwn ni'n parhau â'n gwaith i gynyddu nifer y plant sy'n cerdded neu'n seiclo i'r ysgol.

Erbyn 2025, byddwn ni wedi datblygu rhaglen newydd i atal niwed sy'n deillio o gamddefnyddio sylweddau, ac wedi dechrau rhoi honno ar waith

Yn ystod 2022/23, byddwn ni'n cydweithio ar raglen waith integredig sy'n pontio sefydliadau, gydag achos busnes i gyd-fynd. Byddwn ni hefyd yn parhau i weithio gyda'r **Bartneriaeth Genedlaethol Atal Camddefnyddio Alcohol** wrth gytuno ar flaenoriaethau cyffredin ar gyfer gweithredu, ac wrth roi'r rheini ar waith, gan gynnwys cyfrannu at y gwaith gwerthuso a gwneud argymhellion pellach ynghylch isafswm prisiau ar gyfer unedau.

Erbyn 2025, byddwn ni wedi helpu'r system ehangach i weithredu ar sail tystiolaeth er mwyn hyrwyddo ymddygiad iach ac i fesur effaith y camau y maen nhw'n eu cymryd

Rydyn ni'n goruchwyllo ac yn cydlynu nifer o raglenni sydd ar y cyd yn helpu'r system ehangach i weithredu'n fwy effeithiol er mwyn atal salwch a hyrwyddo ymddygiad iach a llesiant meddyliol. Cyn y pandemig, fe ddechreuon ni adolygiad strategol o dair o'r rhaglenni hyn – **Cynlluniau Ysgolion Iach – Rhwydwaith Cymru**, y **Cynllun Cyn-ysgol Iach a Chynaliadwy** a'r **Cynllun Atgyfeirio Cleifion i Wneud Ymarfer Corff**. Bydd y rhaglenni hyn yn dal i gael eu gwella a'u hailgychwyn yn ystod 2022-23 ac wedi hynny.

Erbyn 2025, byddwn ni wedi galluogi ac wedi bwrw ymlaen â'r defnydd o wyddor ymddygiad, ac wedi datblygu capasiti a gallu, i wella a diogelu iechyd a llesiant pobl a lleihau anghydraddoldebau iechyd

Gan gydnabod yr effaith gynyddol y gall defnyddio gwyddor ymddygiad ei chael, bydd ein **Huned Gwyddor Ymddygiad** newydd yn meithrin arbenigedd a gallu ehangach, ac yn galluogi gweithgarwch yn y maes hwn, er mwyn gwella iechyd a llesiant pobl.

Amcan	Cerrig milltir
AS1.6 Erbyn 2025, byddwn ni wedi gweithio gydag eraill i leihau cyfran y boblogaeth sy'n smygu.	2022-23
	Chwarter 1
	Helpu Llywodraeth Cymru i greu Grŵp Gweithredu Strategaeth Rheoli Tybaco Cymru a'r ffrydiau gwaith cysylltiedig er mwyn pennu'r gweithgarwch y mae ei angen i gyflawni nodau Cynllun Cyflawni Rheoli Tybaco 2022-2024
	Chwarter 2
	Creu briffiau polisi wedi'u seilio ar dystiolaeth wrth gyflwyno rhagor o Fannau Di-fwg awyr agored
	Chwarter 3
	Gwneud gwaith arwain systemau, gan gynnwys datblygu adnoddau a chanllawiau cenedlaethol, i helpu i roi gwasanaethau eilaidd ar gyfer rhoi'r gorau i smygu ar waith yn systematig drwy Gymru
	Chwarter 4
	Adolygu ffynonellau data sy'n gysylltiedig ag smygu i wella dealltwriaeth o ymddygiad sy'n ymwneud ag smygu ymhlith grwpiau blaenoriaeth fel menywod beichiog, gan gynnwys yr angen am ragor o ffynonellau data a metrigau monitro
	2023-24
AS1.7 Erbyn 2025, byddwn ni wedi gweithio gydag eraill i geisio atal y cynnydd yn lefelau'r plant a'r oedolion yng Nghymru sydd dros bwysau ac yn ordew a hynny drwy weithredu'r Strategaeth Pwysau Iach: Cymru Iach.	Adolygu'r gweithgareddau nad ydyn nhw wedi cael eu cyflawni yng Nghynllun Cyflawni Rheoli Tybaco 2022-2024 a gyda chymorth partneriaid a'r Grŵp Gweithredu Rheoli Tybaco, canfod camau gweithredu i gyflawni'r blaenoriaethau sy'n weddill yn y ffrydiau gwaith
	2024-25
	Helpu i ddatblygu Cynllun Cyflawni Rheoli Tybaco 2025-2028
	2022-23
	Chwarter 1
	Cytuno ar y set ddata ofynnol a'r cynllun gweithredu
	Chwarter 2
	- Creu'r adroddiad o'r gwersi cychwynnol i'w dysgu o'r Peilot Plant a Theuluoedd - Cwmpasu gwaith i ddarparu safonau caffael gorfodol ar gyfer darpariaeth bwyd yn y sector cyhoeddus
	Chwarter 3
	- Creu adroddiad o'r gwersi i'w dysgu yng Ngham 1 y Rhaglen Gweithio System Gyfan - Lansio rhaglen farchnata gymdeithasol Pwysau Iach: Cymru Iach

Amcan	Cerrig milltir
	Chwarter 4
	- Dylunio a dechrau'r broses o weithredu a gwerthuso Rhaglen Atal Diabetes Cymru Gyfan - Helpu i weithredu Llwybr Rheoli Pwysau Cymru Gyfan mewn gofal sylfaenol a gofal cymunedol
	2023-24
	Cyflawni'r camau sy'n dal i'w gweithredu yng nghynllun cyflawni 2022-24
	2024-25
	Cyflawni'r camau sy'n dal i'w gweithredu yng nghynllun cyflawni 2022-24
AS1.8 Erbyn 2025 , byddwn ni wedi gweithio gydag eraill i gynyddu cyfran y boblogaeth sy'n egnïol.	2022-23
	Chwarter 1
	Cytuno ar gynllun gweithredu'r Rhaglen Bywiog Bob Dydd
	Chwarter 2
	Creu adroddiad am y broses o gyflwyno'r Arolwg Dwylo i Fyny Teithio i'r Ysgol yn genedlaethol
	Chwarter 3
	Creu adroddiad yn dadansoddi'r data am y gallu i gerdded a seiclo i'r ysgol
	Chwarter 4
	Creu adroddiad am y cynlluniau Peilot Teithio Llesol i'r Ysgol, 'Llwybr at wella'
	2023-24
	- Rhoi ar waith y camau gweithredu y cytunwyd arnyn nhw yng nghynllun cyflawni Pwysau Iach: Cymru Iach - Rhoi ar waith y camau gweithredu y cytunwyd arnyn nhw yn y Cynllun Gweithredu Teithio Llesol i'r Ysgol, 'Llwybr at wella'
	2024-25
	- Cwblhau'r gwerthusiad o'r rhaglen Dwylo i Fyny - Rhoi ar waith ar y camau gweithredu y cytunwyd arnyn nhw yng nghynllun cyflawni Pwysau Iach: Cymru Iach - Rhoi ar waith y camau gweithredu y cytunwyd arnyn nhw yng Nghynllun Gweithredu Llwybr i Wella Teithio Llesol i'r Ysgol
AS1.9 Erbyn 2025 , byddwn ni wedi datblygu rhaglen newydd i atal niwed	2022-23
	Chwarter 3
	Datblygu rhaglenni craidd i atal niwed sy'n gysylltiedig â chyffuriau ac alcohol
	Chwarter 4

Amcan	Cerrig milltir
sy'n deillio o gamddefnyddio sylweddau, ac wedi dechrau rhoi honno ar waith.	Datblygu cynlluniau gweithredu a gwerthuso
	2023-24
	Rhoi'r rhaglen ar waith
	2024-25
	Cwblhau'r adolygiad o'r cynnydd a wnaed hyd yma a gwneud ar gymhellion ar gyfer y dyfodol
AS1.10 Erbyn 2025 , byddwn ni wedi helpu'r system ehangach i weithredu ar sail tystiolaeth er mwyn hyrwyddo ymddygiad iach ac i fesur effaith y camau y maen nhw wedi'u cymryd.	2022-23
	Chwarter 1
	Ailgychwyn darparu'r rhaglen Gwneud i Bob Cyswllt Gyfrif gan roi blaenoriaeth i sgysiau am bwysau iach
	Chwarter 2
	Cytuno ar gynllun gyda phartneriaid strategol i gyflawni argymhellion yr adolygiad strategol o'r Cynllun Atgyfeirio i Wneud Ymarfer Corff
	Chwarter 3
	Cwblhau'r gwaith o ddiwygio'r dyfarniad ansawdd cenedlaethol ar gyfer Cynllun Rhwydwaith Ysgolion Iach Cymru
	Chwarter 4
	Cwblhau'r adolygiad a'r argymhellion ar gyfer y Rhaglen Cyn-ysgol Iach a Chynaliadwy
	2023-24
	- Gan ddatblygu ar fodel rhesymeg Gwneud i Bob Cyswllt Gyfrif, datblygu fframwaith gwerthuso cenedlaethol ar gyfer asiantaethau cenedlaethol a lleol sy'n rhoi Gwneud i Bob Cyswllt Gyfrif ar waith - Rhoi ar waith yr argymhellion sy'n deillio o'r adolygiad strategol o'r Cynllun Atgyfeirio i Wneud Ymarfer Corff
	2024-25
	Datblygu dull ar y cyd o weithio gydag Addysg a Gwellu Iechyd Cymru a chyrrff proffesiynol i wreiddio Gwneud i Bob Cyswllt Gyfrif o fewn cwricwla, hyfforddiant, a phrosesau cofrestru ac achredu gweithwyr iechyd proffesiynol
	2022-23
AS1.11 Erbyn 2025 , byddwn ni wedi cynyddu'r defnydd o wyddor ymddygiad mewn polisiau ac ymarfer er mwyn cael	Chwarter 1
	Sefydlu Uned Gwyddor Ymddygiad ar gyfer Iechyd a Llesiant
	Chwarter 2

Amcan	Cerrig milltir
yr effaith fwyaf bosibl ar iechyd a llesiant pobl.	Creu canllaw i ddefnyddio gwyddor ymddygiad, fel rhan o gyfres o ddulliau ac adnoddau, er mwyn helpu gyda pholisïau ac ymarfer
	Chwarter 3
	Asesu'r cyd-destunau o ran gallu a threfniadau gweithredu yn sail i gyflwyno gwyddor ymddygiad drwy'r holl system
	Chwarter 4
	Hyrwyddo'r Uned Gwyddor Ymddygiad ar gyfer Iechyd a Llesiant i roi arbenigedd a hwyluso'r gwaith o feithrin capasiti
	2023-24
	- Datblygu a hyrwyddo adnoddau i helpu gydag ymyriadau sydd wedi'u seilio ar ymddygiad - Cynnal rhaglen o weithgareddau i feithrin gallu, er mwyn helpu i ddatblygu gwybodaeth a sgiliau ym maes gwyddor ymddygiad
	2024-25
	- Edrych ar ddulliau o dreialu ymyriadau sydd wedi'u seilio ar ymddygiadau er mwyn gwella a diogelu iechyd a llesiant - Canfod meysydd blaenoriaeth ar gyfer defnyddio gwyddor ymddygiad yn rhagweithiol er mwyn gwella iechyd a llesiant

2.4 Sicrhau dyfodol iach i'r genhedlaeth nesaf drwy ddull cwrs oes sy'n canolbwyntio ar y blynyddoedd cynnar

Mae blynyddoedd cynnar bywyd plentyn yn gosod y sail ar gyfer llesiant y plentyn hwnnw yn y dyfodol, ac maen nhw'n gyfle i ddylanwadu ar yr anghydraddoldebau mewn disgwyliad oes a disgwyliad iechyd drwy'r holl boblogaeth. Diolch i'r drefn, yn gyffredinol, nid yw Covid-19 wedi effeithio'n uniongyrchol ar iechyd plant, ond mae effaith anuniongyrchol y pandemig arnyn nhw wedi bod yn sylweddol. Byddwn ni'n cytuno ar raglen waith yn y tymor hwy gyda'n partneriaid er mwyn helpu'r system yn sgil y pandemig, yn ogystal â datblygu gwaith gwell i gadw gwyliadwriaeth ar y boblogaeth yn y blynyddoedd cynnar.

Mae cysylltiad annatod hefyd rhwng sicrhau dyfodol iach i'r genhedlaeth nesaf a'r broses o roi Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol ar waith drwy "Raglen Lywodraethu Parod at y Dyfodol" (Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru, 2021).

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn y tair blynedd nesaf?

Erbyn 2025, byddwn ni wedi galluogi partneriaid yn y system i ddeall yr achos dros roi lle canolog i'r blynyddoedd cynnar yn y broses adfer ar ôl Covid-19 ac wrth leihau anghydraddoldebau, ac i weithredu i gyflawni hynny

Ceir cydnabyddiaeth gynyddol ynghylch effeithiau'r pandemig ar blant sydd wedi'u geni yn y ddwy flynedd ddiwethaf, fel llai o gyswllt ag aelodau ehangach y teulu neu blant eraill, neu ddiffyg ysgogiad y tu allan i'r cartref; llai o gymorth i rieni a rhieni'n gallu wynebu mwy o straen a gorbryder; a llai o wasanaethau iechyd allweddol ar gael. Mae'n bosibl na fydd teuluoedd y mae angen cymorth arnyn nhw wedi'u canfod mor gyflym ag y bydden nhw wedi'u canfod gan amlaf. Amser a ddengys i ba raddau y bydd yr effeithiau hyn yn para dros y tymor hwy, ond mae'n bwysig ein bod ni'n gwneud gwaith i ddeall yr effeithiau hyd yma ac i liniaru'r rheini pan fydd angen gwneud hynny.

Erbyn 2025, byddwn ni wedi gweithio gyda phartneriaid i wella iechyd y geg ymhlith plant Cymru

Mae gan Gymru o hyd lefelau uchel o glefydau deintyddol sy'n effeithio'n negyddol ar fywydau plant. Cyn pandemig Covid-19, roedd gan 34% o blant 5 oed a 30% o blant 12 oed yng Nghymru bydredd dannedd, a phlant sy'n byw mewn ardaloedd o amddifadedd sy'n fwyaf tebygol o gael iechyd deintyddol gwael. Mae'r pandemig wedi cael effaith niweidiol ar arferion iechyd y geg ymhlith plant, fel brwsio dannedd yn llai aml wrth i bethau darfu ar batrymau, a bwyta mwy o fyrbrydau sy'n cynnwys siwgr – yn enwedig ymhlith plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim.

Byddwn ni'n rhoi arweiniad strategol ym maes iechyd y cyhoedd ar gyfer y rhaglen genedlaethol i wella iechyd y geg i blant, sef y Cynllun Gwên, wrth i hwnnw gael ei adfer yn llawn. Bydd hyn yn cynnwys adolygu'r dystiolaeth i ddiweddarau deunyddiau, ymwneud ag ysgolion cynradd i helpu gyda'r elfennau yn y cwricwlwm addysgu newydd sy'n gysylltiedig ag iechyd y geg, ac adnewyddu'r cyfleoedd i weithio mewn partneriaeth er mwyn gwella iechyd y geg yn y blynyddoedd cynnar.

Byddwn ni'n cryfhau'r dull o fonitro iechyd y geg ymhlith plant yng Nghymru drwy gynnal arolygon o epidemioleg ddeintyddol ymhlith plant 5 a 12 oed yng Nghymru, a fydd yn ein helpu i ddeall sut y mae'r pandemig wedi effeithio ar anghydraddoldebau iechyd.

Erbyn 2025, byddwn ni'n gweithio gyda'n partneriaid cenedlaethol a rhyngwladol i gryfhau gwybodaeth am brofiadau niweidiol yn ystod plentyndod ac i helpu gydag ymarfer sydd wedi'i seilio ar dystiolaeth

Rydyn ni wedi ennill ein plwyf fel arweinwyr byd-eang ym meysydd profiadau niweidiol yn ystod plentyndod a darparu gwasanaethau aml-sector sydd wedi'u seilio ar drawma, a'r rheini'n helpu i greu plentyndod diogel ac iach ac yn helpu'r rheini sy'n dioddef o oblygiadau trawma yn ystod plentyndod drwy gydol eu hoes.

Gan roi sail i'r gwaith sy'n dal i fynd rhagddo yn ein Huned Atal Trais gyda'r heddlu ledled Cymru, rydyn ni wedi troi dystiolaeth o'r hyn sy'n gweithio'n dda wrth fynd i'r afael â phrofiadau niweidiol yn ystod plentyndod ac atal trais yn egwyddorion a chymau gweithredu ymarferol ar gyfer gwneud gwaith ataliol, meithrin gwytnwch, a datblygu systemau sydd wedi'u seilio ar drawma ar gyfer cenedlaethau'r presennol a'r dyfodol.

Byddwn ni wedi cefnogi GIG Cymru i roi dystiolaeth ei fod yn canfod achosion ac yn ymateb wrth ofyn yn rheolaidd am gam-drin domestig mewn adrannau achosion brys, unedau mân anafiadau a gwasanaethau iechyd meddwl.

Amcan	Cerrig milltir
AS1.12 Erbyn 2025, byddwn ni wedi galluogi partneriaid yn y system i ddeall yr achos dros roi lle canolog i'r blynyddoedd cynnar yn y broses adfer ar ôl Covid-19 ac wrth leihau anghydraddoldebau, ac i weithredu i gyflawni hynny	2022-23
	Chwarter 1
	Disgrifio model cymdeithasol ym maes iechyd y cyhoedd i roi cymorth i rieni, ar sail gwybodaeth a thystiolaeth
	Chwarter 2
	Cwblhau'r gwaith o adolygu allbynnau rhaglen Y 1000 Diwrnod Cyntaf i roi sail i ddulliau gweithio a blaenoriaethau'r dyfodol
	Chwarter 3
	Gwneud argymhellion ar gyfer darpariaeth a blaenoriaethau'r rhaglen blynyddoedd cynnar yn y dyfodol
	Chwarter 4
	Ailgychwyn gwaith i ddisodli Naw Mis a Mwy i ateb anghenion rhieni yn ystod beichiogrwydd a'r blynyddoedd cynnar
	2023-24
AS1.13 Erbyn 2025, byddwn ni wedi gweithio gyda phartneriaid i wella iechyd y geg ymhlith plant Cymru	- Ailfodelu ac ail-lansio rhaglen Y 1000 Diwrnod Cyntaf (yn ddibynnol ar ganlyniad yr adolygiad ym Mlwyddyn 1) - Datblygu rhaglen i olynu Naw Mis a Mwy i ateb anghenion rhieni yn ystod beichiogrwydd a'r blynyddoedd cynnar
	2024-25
	Rhoi ar waith y rhaglen sy'n olynu Naw Mis a Mwy i ateb anghenion rhieni yn ystod beichiogrwydd a'r blynyddoedd cynnar
	2022-23
	Chwarter 4
	- Rhoi cyngor strategol a gwneud gwaith arwain a chydlynw cenedlaethol ar gyfer rhaglenni gwella iechyd y geg, fel y Cynllun Gwên - Ymwneud ag ysgolion cynradd i'w helpu gyda'r elfennau sy'n gysylltiedig ag iechyd y geg yn y cwricwla addysgu newydd - Yn strategol, arwain, cynghori, cefnogi ac adrodd mewn perthynas â'r arolwg epidemiolegol deintyddol o blant 5 oed yng Nghymru i ganfod cyflwr iechyd y geg ar hyn o bryd ac i ddisgrifio'r anghydraddoldebau sy'n bodoli - Cryfhau'r Cynllun Gwên drwy adolygu'r sail dystiolaeth, gan ehangu'r ddarpariaeth mewn ysgolion a meithrinfeydd, a gwella'r gwaith monitro.
	2023-24
	- Rhoi cyngor strategol a gwneud gwaith arwain a chydlynw cenedlaethol ar gyfer rhaglenni gwella iechyd y geg, fel y Cynllun Gwên - Cynllunio camau gweithredu ar sail 2022/23
	2024-25
	Rhoi cyngor strategol a gwneud gwaith arwain a chydlynw cenedlaethol ar gyfer rhaglenni gwella iechyd y geg, fel y Cynllun Gwên

Amcan	Cerrig milltir
AS1.14 Erbyn 2025, byddwn ni'n gweithio gyda'n partneriaid cenedlaethol a rhyngwladol i gryfhau gwybodaeth am brofiadau niweidiol yn ystod plentyndod ac i helpu gydag ymarfer sydd wedi'i seilio ar dystiolaeth.	Cynllunio camau gweithredu ar sail 23/24
	2022-23
	Chwarter 1
	- Cynnal ymgynghoriad cyhoeddus am y Fframwaith Ymarfer Trawma Cenedlaethol - Creu adnodd ymarferol ar gyfer atal profiadau niweidiol yn ystod plentyndod a datblygu systemau sydd wedi'u seilio ar drawma
	Chwarter 2
	- Dull Strategol o Atal Trais yng Nghymru; creu cyhoeddiad a chynnal digwyddiad i lansio Strategaeth Atal Trais Cymru - Creu'r cyhoeddiad a rhoi'r Fframwaith Ymarfer Trawma ar waith - Adolygu a chyhoeddi adroddiad am sut y mae trais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol yn cael eu canfod a'u cofnodi yn holl adrannau achosion brys ac unedau mân anafiadau GIG Cymru
	Chwarter 4
	Creu adroddiad am y gwerthusiad o'r Pecyn Cymorth Trawma a Phrofiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod mewn Addysg Uwch
	2023-24
	- Llunio cyhoeddiad yn edrych ar gadw gwyliadwriaeth ac atal profiadau niweidiol yn ystod plentyndod - Creu cynllun datblygu hyfforddiant a'r gweithlu i gyd-fynd â'r fframwaith sydd wedi'i seilio ar brofiadau niweidiol yn ystod plentyndod a thrawma - Datblygu rhestr o ddeunyddiau hyfforddi ym maes profiadau niweidiol yn ystod plentyndod a thrawma - Adolygu ac adrodd am sut y caiff trais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol eu canfod a'u cofnodi yn holl wasanaethau iechyd meddwl GIG Cymru
	2024-25

2.5 Trawsnewid a gwreiddio gwaith ataliol mewn gofal sylfaenol er mwyn creu system gynaliadwy ar gyfer iechyd a gofal

Mae *Cymru Iachach: ein Cynllun Iechyd a Gofal Cymdeithasol* (2018) yn cyflwyno gweledigaeth ar gyfer 'dull system gyfan' o weithio ym maes iechyd a gofal cymdeithasol, a hwnnw'n canolbwyntio ar iechyd a llesiant ac ar atal salwch. Mae'n galw am drawsnewid er mwyn creu system integredig, gyda modelau lleol di-fwlch ar gyfer iechyd a gofal cymdeithasol. Mae'r *Rhaglen Lywodraethu* (2021) hefyd yn galw am ofal iechyd effeithiol a chynaliadwy, ac o ansawdd da.

I gyd-fynd â'r weledigaeth hon, byddwn ni'n canolbwyntio ar drawsnewid gofal sylfaenol, gan fod meddygon teulu, fferyllwyr cymunedol, optometryddion, deintyddion a darparwyr gofal sylfaenol eraill yn bwynt cyswllt cyntaf hollbwysig yn y system gofal iechyd i lawer o bobl, ac maen nhw hefyd yn chwarae rhan anhepgor wrth atal, canfod yn gynnar, a lleihau risgiau clefydau ymhlith eu poblogaethau. Byddwn ni'n sicrhau bod safbwyntiau sy'n canolbwyntio ar wella iechyd y boblogaeth ac ar leihau anghydraddoldebau yn sail i'r gwaith o ddiwygio gofal sylfaenol yn ehangach yng Nghymru, ac yn llywio'r gwaith hwnnw.

Byddwn ni'n parhau i wneud gwaith ataliol cydlynol ac ymyrryd yn gynnar, gan roi sylw i ffactorau sy'n gysylltiedig â baich clefydau yng Nghymru. Byddwn ni'n helpu i gyflawni'r cynllun gwaith a flaenoriaethwyd ar gyfer gwaith ataliol a llesiant yn y Rhaglen Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol, gan ganolbwyntio ar y system lesol ar gyfer Cymru. Drwy helpu i ddatblygu a gweithredu fframwaith cenedlaethol ar gyfer presgripsiynu cymdeithasol, byddwn ni'n helpu i gyflwyno dull integredig o weithio'n llesol drwy sectorau yng Nghymru.

Mae sicrhau bod gofal sylfaenol yn gynaliadwy yn ofyniad hanfodol wrth ddatblygu gweithgarwch ym maes iechyd y cyhoedd. Gan hynny, mae'n hollbwysig rhoi ar waith y Model Gofal Sylfaenol i Gymru, gan gynnwys datblygu gweithio mewn clystyrau drwy'r rhaglen Datblygiad Clwstwr Carlam a diwygio gwasanaethau gofal sylfaenol eraill.

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn y tair blynedd nesaf?

Erbyn 2025, byddwn ni wedi cyfrannu ym maes iechyd y cyhoedd at y rhaglen genedlaethol ar gyfer trawsnewid a gofal sylfaenol

Byddwn ni'n gweithio gyda'n partneriaid i roi ar waith y fframwaith gwerthuso cenedlaethol i asesu effaith y Model Gofal Sylfaenol i Gymru. Rhoddir pwyslais penodol ar y meysydd hyn: (1) darparu cyngor arbenigol ym maes iechyd y cyhoedd; (2) gwaith i sicrhau bod safbwyntiau sy'n canolbwyntio ar wella iechyd y boblogaeth ac ar leihau anghydraddoldebau yn sail i'r gwaith o drawsnewid gofal sylfaenol yng Nghymru, ac yn llywio'r gwaith hwnnw; (3) meithrin capasiti a gallu'r gweithlu gofal sylfaenol i addasu i rolau arwain newydd a datblygu sgiliau ym maes iechyd y cyhoedd; (4) dylanwadu ar y system ehangach er mwyn i ofal sylfaenol allu gweithredu yn sgil y newid yn yr hinsawdd.

Erbyn 2025, byddwn ni wedi llwyddo i gyflwyno dull cydlynol o wneud gwaith ataliol ac ymyrryd yn gynnar mewn lleoliadau gofal sylfaenol

Byddwn ni'n sicrhau bod meysydd iechyd y cyhoedd a gofal sylfaenol yn cydweithio i sicrhau canlyniadau i iechyd y boblogaeth, gan gynnwys drwy roi cyngor, cymorth a mynediad at wybodaeth mewn ffordd wedi'i chydlynu; drwy roi amrywiaeth o adnoddau penodol i glystyrau; a thrwy ddatblygu a rhoi ar waith fframwaith cenedlaethol ar gyfer presgripsiynu cymdeithasol.

Erbyn 2025, byddwn ni wedi gweithio gyda phartneriaid yn y system i gynyddu gwaith ataliol ac i sicrhau'r gwerth uchaf posibl o ofal iechyd deintyddol drwy'r Rhaglen Diwygio Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol sy'n cael ei hariannu gan Lywodraeth Cymru.

Wrth geisio gwreiddio gwaith ataliol yn y system, gwneud penderfyniadau ar y cyd, a gwella'r cyfuniadau o sgiliau a geir mewn gofal deintyddol sylfaenol, byddwn ni'n parhau i weithio gyda phartneriaid i ddatblygu ymhellach a rhoi ar waith y Rhaglen Diwygio Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol. Drwy Ddull Dysgu Gweithredol, byddwn ni'n gwella'r rhaglen yn barhaus: yn profi, yn dysgu ac yn gweithio gyda phartneriaid i gyflwyno newidiadau, gan ganolbwyntio ar gyfuniadau o sgiliau ac ar adalw cleifion.

Byddwn ni'n gweithio'n agos gydag arbenigwyr deintyddol ym maes iechyd y cyhoedd i sicrhau bod system fonitro wedi'i chyflwyno i ddeall effaith newidiadau. Byddwn ni'n gweithio gydag AaGIC a phartneriaid eraill i sicrhau bod hyfforddiant yn y maes ataliol a gwella ansawdd yn cael ei gynnwys yn yr hyfforddiant a roddir i'r gweithlu deintyddol yng Nghymru.

Amcan	Cerrig milltir
AS1.15 Erbyn 2025 , byddwn ni wedi cyfrannu ym maes iechyd y cyhoedd at y rhaglen genedlaethol ar gyfer trawsnewid a gofal sylfaenol	2022-23
	Chwarter 4
	- Rhoi cyngor a chymorth arbenigol ym maes iechyd y cyhoedd i'r Rhaglen Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol a'r rhaglen Datblygiad Clwstwr Carlam er mwyn eirioli dros bwysigrwydd gwaith ataliol, a thros bwysigrwydd gofal sylfaenol fel un o benderfynyddion rhyngol iechyd ac fel cyfrwng hollbwysig ar gyfer rhaglenni ym maes iechyd y cyhoedd - Bwrw ati i hwyluso gwaith i fonitro a gwerthuso'r Model Gofal Sylfaenol i Gymru a'r rhaglen Datblygiad Clwstwr Carlam - Ar y cyd â phartneriaid, disgrifio, datblygu a phrofi rhaglen o ddysgu a dysgu sefydliadol i gynyddu capasiti a gwella gallu'r gweithlu gofal sylfaenol i addasu i rolau arwain newydd a datblygu sgiliau addas i hwyluso gwelliannau yng nghanlyniadau iechyd y boblogaeth - Darparu fforwm ar gyfer cyfnewid/rhannu gwybodaeth rhwng timau iechyd y cyhoedd (canolog-lleol, lleol-lleol a chanolog-canolog) am fuddiannau cyffredin ym maes iechyd y cyhoedd - Cryfhau effaith gofal sylfaenol ar iechyd y boblogaeth yng Nghymru drwy roi cymorth ar gyfer creu polisïau, comisiynu, cynllunio a darparu gofal sylfaenol - Rhoi pwyslais penodol ar helpu i ddatblygu effeithiolrwydd clystyrau gofal sylfaenol a'r rhaglen Datblygiad Clwstwr Carlam - Rhoi cyngor ynghylch sut i wneud gwaith ataliol a hyrwyddo llesiant mewn lleoliadau gofal sylfaenol - Gweithio gyda phartneriaid i ddylanwadu ar y system ehangach er mwyn galluogi gofal sylfaenol i weithredu yn sgil y newid yn yr hinsawdd - Datblygu fframwaith Gofal Sylfaenol Gwyrddach a chynllun dyfarniadau ar gyfer camau gweithredu mewn gofal sylfaenol sy'n lliniaru'r effaith ar yr hinsawdd er mwyn gwella cynaliadwyedd amgylcheddol
	2023-24
	Yr hyn sydd i'w gyflawni'n dibynnu ar gyd-greu blaenoriaethau'r Cynllun Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol
	2024-25
	Yr hyn sydd i'w gyflawni'n dibynnu ar gyd-greu blaenoriaethau'r Cynllun Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol
	2022-23
	Chwarter 4

Amcan	Cerrig milltir
AS1.16 Erbyn 2025, byddwn ni wedi llwyddo i gyflwyno dull cydlynol o wneud gwaith ataliol ac ymyrryd yn gynnar mewn lleoliadau gofal sylfaenol.	• Drwy rôl arwain systemau, dylanwadu ar waith alinio strategol / cyfeiriad y cynllunio ar gyfer effeithiau clystyrau gofal sylfaenol ar statws iechyd lleol • Dylanwadu ar y defnydd o ddangosyddion ym maes iechyd y boblogaeth yn sail i asesiadau o anghenion ar lefel clystyrau • Gwybodaeth gynllunio'n cael ei rhoi i flaenoriaethu camau i wella iechyd clystyrau a'r rheini wedi'u seilio ar dystiolaeth • Parhau i ddatblygu a mireinio porth (ar sail adborth) sy'n dwyn ynghyd yr holl adnoddau sydd ar gael drwy'r holl system ar gyfer creu ac adnewyddu cynlluniau blynyddol clystyrau • Gwybodaeth am iechyd y boblogaeth yn ôl pwnc: Gyda chymorth curaduron pwnc o bob rhan o lechyd Cyhoeddus Cymru, parhau i ddatblygu a gwella'r broses o gyfeirio pobl at opsiynau sy'n rhoi cyd-destun strategol, dadansoddiadau o ddata, a chamau gweithredu er mwyn gwella, a'r rheini'n canolbwyntio ar waith ataliol ac yn ymwneud â phynciau penodol • Gweithio gyda phartneriaid mewnol ac allanol i roi adnodd ar-lein cynhwysfawr a hygyrch ar gyfer gwybodaeth am drawsnewid a gwaith ataliol mewn gofal sylfaenol, a hwnnw'n cyfleu'r hyn y mae lechyd Cyhoeddus Cymru yn ei ofyn gan glystyrau (a'r cymorth y mae'n ei gynnig iddyn nhw) • Datblygu a rhoi ar waith y fframwaith presgripsiynu cymdeithasol drwy ofal sylfaenol
	2023-24
	• Yr hyn sydd i'w gyflawni'n dibynnu ar gyd-greu blaenoriaethau'r Cynllun Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol
	2024-25
	• Yr hyn sydd i'w gyflawni'n dibynnu ar gyd-greu blaenoriaethau'r Cynllun Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol
AS1.17 Erbyn 2025, byddwn ni wedi gweithio gyda phartneriaid yn y system i gynyddu gwaith ataliol ac i sicrhau'r gwerth uchaf posibl o ofal iechyd deintyddol drwy'r Rhaglen Diwygio Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol sy'n cael ei hariannu gan Lywodraeth Cymru.	2022-23
	Chwarter 4
	• Gweithio gyda phartneriaid yn y system i ailgychwyn y Rhaglen Diwygio Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol, sy'n cael ei hariannu gan Lywodraeth Cymru, a pharhau i roi arweinyddiaeth ac arbenigedd ddeintyddol ym maes iechyd y cyhoedd i wahanol ffrydiau gwaith y rhaglen • Rhoi arbenigedd ddeintyddol ym maes iechyd y cyhoedd i sicrhau bod y system fonitro wedi'i chyflwyno i ddeall effaith newidiadau i'r gwasanaethau deintyddol cyffredinol yng Nghymru • Gweithio gydag AaGIC ac eraill i sicrhau bod hyfforddiant yn y maes ataliol a gwella ansawdd wedi'i gynnwys yn rhan o hyfforddiant y gweithlu deintyddol yng Nghymru • Parhau i ymwneud â'r prif randdeiliaid i sicrhau bod partneriaid niferus yn y system yn gyd-berchnogion ar y rhaglen ddiwygio
	2023-24

Amcan	Cerrig milltir
	• Parhau i roi arweinyddiaeth ac arbenigedd ddeintyddol ym maes iechyd y cyhoedd o dan yr agenda i ddiwygio'r system ddeintyddol yng Nghymru • Defnyddio'r gwersi a ddysgwyd yn 2022/23 i wneud newidiadau i'r rhaglen a sicrhau bod arweinyddiaeth ac arbenigedd ddeintyddol ym maes iechyd y cyhoedd yn dal i gael ei rhoi i'r Rhaglen Diwygio Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol yng Nghymru
	2024-25
	• Parhau i roi arweinyddiaeth ac arbenigedd ddeintyddol ym maes iechyd y cyhoedd o dan yr agenda i ddiwygio'r system ddeintyddol yng Nghymru • Gweithio gyda'r partneriaid i ddeall effaith y Rhaglen Diwygio Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol yng Nghymru er mwyn rhoi sail i bolisiau a chynllunio strategol yn y maes deintyddol yng Nghymru

2.6 Cymryd camau i liniaru'r newid yn yr hinsawdd er mwyn diogelu iechyd a hyrwyddo cydraddoldeb

Cydnabyddir mai'r newid yn yr hinsawdd yw'r her fwyaf ym maes iechyd y cyhoedd y ganrif hon; mae'n peryglu iechyd corfforol, iechyd meddwl a llesiant pobl. Mae'n bygwth pob rhan o fywyd sy'n effeithio ar allu'r boblogaeth i gael a chynnal iechyd da – y bwyd y byddwn ni'n ei fwyta, y dŵr y byddwn ni'n ei yfed, ein cartrefi, ein cymunedau, ein haddysg a'n swyddi.

Mae angen gweithredu ar frys i gyfyngu'r cynnydd yn nhymheredd y byd i 1.5°C er mwyn atal niwed dinistriol i iechyd pobl. Bydd lleihau allyriadau nwyon tŷ gwydr drwy wneud dewisiadau gwell o ran trafnidiaeth, bwyd a'r defnydd o ynni yn arwain at well iechyd, yn enwedig drwy lai o lygredd aer.

Mae gan Gymru y fframwaith deddfwriaethol a'r cyd-destun sy'n ei galluogi i helpu gyda'r trawsnewid y mae ei angen er mwyn mynd i'r afael â'r newid yn yr hinsawdd. Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn sicrhau bod datblygu cynaliadwy a bioamrywiaeth yn cael eu hystyried fel rhan o'r penderfyniadau a wneir bob dydd. Datganodd Llywodraeth Cymru argyfwng hinsawdd yn 2019, a phenodi Gweinidog Newid Hinsawdd yn 2021; mae'r Rhaglen Lywodraethu bresennol (2021) yn rhoi pwyslais ar fynd i'r afael ag argyfyngau ym maes iechyd y cyhoedd, gan gynnwys y newid yn yr hinsawdd.

Cynhaliwyd Cynhadledd Newid Hinsawdd y Cenhedloedd Unedig 2021, neu COP26, yn Glasgow yn ystod tymor yr hydref y llynedd. Fel rhan o gyfraniad Iechyd Cyhoeddus Cymru, bu Uned Gymorth Asesu'r Effaith ar Iechyd Cymru yn gweithio gydag asiantaethau partner, gan gynnwys Cyfoeth Naturiol Cymru, Adfywio Cymru a Llywodraeth Cymru, i greu Asesiad o'r Effaith ar Iechyd yng Nghymru yn sgil y newid yn yr hinsawdd. Mae'r gwaith hwn, sy'n dal i fynd rhagddo, yn ceisio sicrhau bod gan sefydliadau a chyrff cyhoeddus yng Nghymru y dystiolaeth a'r wybodaeth y mae ei hangen arnyn nhw i gynllunio ac i ymateb i effeithiau'r newid yn yr hinsawdd ar iechyd a llesiant pobl a chymunedau.

Cafodd trydydd [crynodeb o'r Asesiad Risg Newid Hinsawdd \(CCRA3\) ar gyfer Cymru](#) ei gyhoeddi yn 2021, ac mae'n rhoi asesiad annibynnol o'r risgiau a'r cyfleoedd a ddaw yn sgil y newid yn yr hinsawdd yng Nghymru, ac yn amlinellu meysydd ar gyfer gweithredu ym maes iechyd y cyhoedd (ac yn ehangach), gan gynnwys dangos faint o frys cymharol sydd i bob un. Ar yr un pryd, mae [Cynllun Cyflawni Strategol Datgarboneiddio GIG Cymru](#) yn cyflwyno'r cynllun ar gyfer mynd i'r afael a'r argyfwng hinsawdd yng Nghymru, gyda chamau gweithredu penodol ar gyfer Ymddiriedolaethau'r GIG, gan gynnwys Iechyd Cyhoeddus Cymru.

Mae angen gweithredu drwy'r holl sefydliad er mwyn cryfhau ein hymdrechion i leihau ein hól-troed carbon, ac i ddylanwadu'n gadarnhaol a chefnogi ein rhanddeiliaid a'r boblogaeth i baratoi ac ymateb i effeithiau'r newid yn yr hinsawdd yng Nghymru. Mae'r gweithgarwch hwn yn cynnwys helpu i ddatblygu a gweithredu polisi, lledaenu tystiolaeth ac adnoddau ar gyfer ymarfer, dylanwadu ar ymddygiad y cyhoedd a gweithwyr proffesiynol, hyrwyddo opsiynau gofal iechyd carbon isel, monitro ac ymateb i ddigwyddiadau tywydd andwyol, a chadw gwyliadwriaeth ar iechyd y boblogaeth a chofnodi cyd-fanteision hyn.

At hynny, byddwn ni'n parhau i ymwneud â'r system ehangach i ddatblygu ei gweledigaeth ynghylch sut y byddwn ni'n ymateb ar y cyd i'r argyfwng hinsawdd a'r agenda gynaliadwyedd, gan sicrhau ein bod ni'n sicrhau'r effaith fwyaf bosibl ac yn osgoi unrhyw ddyblygu gwaith diangen.

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn y tair blynedd nesaf?

Erbyn 2025, byddwn ni wedi gwneud gwaith arwain systemau ym maes iechyd y cyhoedd fel bod camau gweithredu i addasu ac i liniaru'r newid yn yr hinsawdd yn arwain at gyd-fanteision o ran iechyd a thegwch i gymunedau Cymru

Byddwn ni'n gweithio'n uniongyrchol gyda phartneriaid i lywio'r tirwedd strategol er mwyn osgoi niwed i iechyd, diogelu iechyd, gwella iechyd ac addasu a lliniaru effeithiau'r newid yn yr hinsawdd ledled Cymru a'r tu hwnt. Byddwn ni'n hyrwyddo ac yn cefnogi'r broses o wreiddio gwybodaeth am gynaliadwyedd a newid yn yr hinsawdd yn y gwasanaeth iechyd, mewn sefydliadau addysg, a thrwy ymgysylltu â'r cyhoedd.

Erbyn 2025, bydd Iechyd Cyhoeddus Cymru yn cael ei gydnabod yn sefydliad sy'n gynaliadwy yn amgylcheddol, a bydd yn gweithio mewn partneriaeth i helpu i ddatgarboneiddio GIG Cymru.

Bydd gennyn ni grŵp arwain yn y sefydliad i fwrw ati i gyflawni'r camau gweithredu a geir yn ein Cynllun Gweithredu Datgarboneiddio. Byddwn ni'n parhau i weithio'n agos gyda phartneriaid drwy GIG Cymru i sicrhau ein bod ni'n rhannu arferion da ac yn ysgogi arloesi wrth ddatgarboneiddio.

Erbyn 2025, byddwn ni wedi creu tystiolaeth o ansawdd da am oblygiadau'r newid yn yr hinsawdd i iechyd a llesiant, gan roi sail i bolisiâu a chamau gweithredu a chyfrannu at Gymru sy'n iachach, yn fwy cyfartal, ac yn gyfrifol ar lefel fyd-eang.

Byddwn ni'n parhau i gasglu'r dystiolaeth ryngwladol am y newid yn yr hinsawdd a chynaliadwyedd, gan ddefnyddio adnoddau fel Asesiadau o'r Effaith ar Iechyd a chadw gwyliadwriaeth ar achosion o ddod i gysylltiad ag elfennau amgylcheddol a chanlyniadau iechyd sy'n ymwneud â'r amgylchedd.

Amcan	Cerrig milltir
AS1.18 Erbyn 2025, byddwn ni wedi gwneud gwaith arwain systemau ym maes iechyd y cyhoedd fel bod camau gweithredu i addasu ac i liniaru'r newid yn yr hinsawdd yn arwain at gyd-fanteision o ran iechyd a thegwch i gymunedau Cymru.	2022-23
	Chwarter 4
	- Datblygu deunyddiau hyfforddi am y newid yn yr hinsawdd a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol - Gweithio gyda phartneriaid i ddylanwadu ar y system ehangach er mwyn galluogi'r maes gofal sylfaenol i weithredu yn sgil y newid yn yr hinsawdd - Datblygu fframwaith Gofal Sylfaenol Gwyrddach a chynllun dyfarniadau ar gyfer camau gweithredu mewn gofal sylfaenol sy'n lliniaru'r effaith ar yr hinsawdd er mwyn gwella cynaliadwyedd amgylcheddol
	2023-24
	- Cynnal gweithdy am economïau cylchol ac iechyd - Adolygu a datblygu'r pecyn o adnoddau i godi ymwybyddiaeth a mynd i'r afael â'r newid yn yr hinsawdd
	2024-25
	Datblygu astudiaethau achos a thystiolaeth ynghylch buddsoddi mewn cymunedau cynaliadwy i fynd i'r afael â'r newid yn yr hinsawdd
AS1.19 Erbyn 2025, bydd iechyd Cyhoeddus Cymru yn cael ei gydnabod yn sefydliad sy'n gynaliadwy yn amgylcheddol, a bydd yn gweithio mewn partneriaeth i helpu i ddatgarboneiddio GIG Cymru.	2022-23
	Chwarter 2
	Ymgysylltu â system ehangach y GIG ym maes datgarboneiddio i sicrhau bod arferion gorau'n cael eu rhannu a bod ffyrdd cynaliadwy o weithio'n cael eu gwreiddio yn y GIG
	Chwarter 4
	- Cyflawni'r Cynllun Gweithredu Datgarboneiddio, gan weithio gyda'r wyth cyfarwyddiaeth a meysydd gwasanaeth unigol - Ymgysylltu â system ehangach y GIG ym maes datgarboneiddio i sicrhau bod arferion gorau'n cael eu rhannu a bod ffyrdd cynaliadwy o weithio'n cael eu gwreiddio yn y GIG - Ymgysylltu â'r system ehangach yng Nghymru ynghylch adfer yn wyrdd ac yn gyfiawn
	2023-24
	Adolygu Cynllun Gweithredu Datgarboneiddio Iechyd Cyhoeddus Cymru i gwmpasu a chynllunio cymorth ar gyfer gweithredu a sicrhau bod y llwybr yn arwain at uchelgais Llywodraeth Cymru i gyflawni sero net erbyn 2030
	2024-25
	Rhoi cymorth er mwyn gallu cyflawni Cynllun Gweithredu Datgarboneiddio Iechyd Cyhoeddus Cymru, gan weithio gyda'r wyth cyfarwyddiaeth a meysydd gwasanaeth unigol.

Amcan	Cerrig milltir
	Adolygu sut y mae Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi gwreiddio Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn ei waith dros y ddwy flynedd ddiwethaf, i ganfod cyfleoedd ar gyfer rhagor o gamau gweithredu
AS1.20 Erbyn 2025 , byddwn ni wedi creu tystiolaeth o ansawdd da am oblygiadau'r newid yn yr hinsawdd i iechyd a llesiant, gan roi sail i bolisiâu a chymau gweithredu a chyfrannu at Gymru sy'n iachach, yn fwy cyfartal, ac yn gyfrifol ar lefel fyd-eang.	2022-23
	Chwarter 3
	Llunio adroddiad am argraffiadau'r cyhoedd o oblygiadau'r newid yn yr hinsawdd i iechyd a llesiant pobl
	2023-24
	Llunio papur briffio am y newid yn yr hinsawdd, cynllunio ac iechyd
	2024-25

2.7 Rhoi sail i fuddsoddi'n gynaliadwy yn iechyd y boblogaeth ac mewn gwaith ataliol, er mwyn creu Economi Lesiant

Mae pandemig Covid-19 wedi amlygu goblygiadau difrifol tanfuddsoddi yn iechyd y boblogaeth i fywydau a bywoliaethau pobl Cymru, gan ddangos sut y mae llesiant pobl, cynnydd cymdeithasol, twf economaidd ac iechyd y blaned i gyd mor rhyngddibynnol ar ei gilydd. Daeth cymryd camau ar y cyd i liniaru'r niwed yn sgil Covid-19 yn flaenoriaeth yng Nghymru ac yn rhyngwladol, gyda'r nod o greu 'Economi Lesiant' – math o adferiad sy'n defnyddio cydfanteision polisïau, ymyriadau a buddsoddiadau o ran iechyd, cymdeithas, yr economi a'r amgylchedd, a hynny drwy wahanol sectorau, i ail-greu bywydau ffyniannus, iach i bawb.

Mae cryfhau a bwrw ymlaen â'r achos dros fuddsoddi yn iechyd y cyhoedd (gwaith ataliol) wedi dod yn arbennig o berthnasol ac amserol, gan gydnabod pwysigrwydd rhoi sail i broses synergaid, sy'n cael ei harwain gan arloesi, i drawsnewid systemau iechyd, systemau cymdeithasol a systemau economaidd. Mae angen hwyluso a helpu i sbarduno'r broses honno, ynghyd â sicrhau bod cyllidebau'n blaenoriaethu canlyniadau ym maes iechyd y boblogaeth. Bydd angen gwneud hyn wrth gyfrannu ar yr un pryd at roi'r Rhaglen Lywodraethu a Creu Cymru lachach ar waith.

Mae gwir angen trawsnewid ein systemau iechyd, cymdeithasol ac economaidd yn synergaid, mewn ffordd sydd wedi'i harwain gan arloesi. I wneud hynny, mae angen trosi a defnyddio tystiolaeth economaidd, data a gwaith modelu i gyflwyno camau galluogi, i fuddsoddi ac i greu polisïau sy'n hyrwyddo atal ac ymyrryd yn gynnar. Mae hefyd angen mynd i'r afael ag annhegwch er mwyn helpu i fynd i'r afael â'r her driphlyg yng Nghymru. Mae Canolfan Cydweithredu Sefydliad Iechyd y Byd wedi dilyn rhaglen arloesol o waith i gryfhau'r achos dros fuddsoddi yn iechyd y boblogaeth ac mewn gwaith ataliol; ac i hwyluso a rhoi sail i adferiad cynaliadwy, cynhwysol yn y GIG ac yn yr economi yng Nghymru a'r tu hwnt. Rydyn ni wedi creu cynllun 'Iechyd Cyhoeddus ar Sail Gwerth' i hyrwyddo a gwreiddio Gwerth Cymdeithasol ac Adenillion Cymdeithasol o Fuddsoddi fel elfennau allweddol yn y broses o wneud penderfyniadau a blaenoriaethu buddsoddi yn iechyd y cyhoedd. Mae ein gwaith ar economeg iechyd a'n gwaith modelu yn ceisio cyflwyno polisïau iechyd (cyhoeddus) ac ymarfer mwy cynaliadwy, sydd wedi'u seilio ar dystiolaeth a gwerth drwy Iechyd Cyhoeddus Cymru a'r GIG.

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn y tair blynedd nesaf?

Erbyn 2025, byddwn ni ar flaen y gad wrth ddefnyddio dulliau Gwerth Cymdeithasol, economeg iechyd a gwaith modelu yn sail i wneud penderfyniadau a blaenoriaethu buddsoddi, a hynny er mwyn gwella iechyd y boblogaeth, lleihau anghydraddoldebau, a chreu Economi Lesiant yng Nghymru.

Byddwn ni'n datblygu'r gwaith a ddechreuwyd cyn y pandemig ym maes Gwerth Cymdeithasol ac economeg iechyd, gan ystyried effeithiau ehangach a goblygiadau economaidd Covid-19, ac yn cryfhau ein rôl genedlaethol a byd-eang fel safle arloesi byw ar gyfer buddsoddi'n gynaliadwy mewn tegwch iechyd a llesiant, gan archwilio, datblygu, treialu a hyrwyddo dulliau ac adnoddau ar gyfer economeg newydd.

Amcan	Cerrig milltir
AS1.21 Erbyn 2025 , byddwn ni'n rhoi sail ar gyfer buddsoddi'n gynaliadwy yn iechyd y boblogaeth ac mewn gwaith ataliol.	2022-23
	Chwarter 1
	Datblygu dadansoddiad o ôl-troed y GIG gyda Sefydliad Iechyd y Byd i roi sail i economi sylfaenol Cymru
	Chwarter 3
	- Defnyddio'r dadansoddiad o ôl-troed y GIG a dulliau ac adnoddau arloesol eraill i roi sail i adferiad y GIG a'r economi ehangach - Archwilio goblygiadau economaidd Covid-19 a gwneud gwaith modelu ym maes iechyd y cyhoedd i helpu gyda'r adferiad ar ôl Covid-19
	Chwarter 4
	Datblygu'r ail adroddiad am gost anghydraddoldeb iechyd i'r GIG yng Nghymru er mwyn rhoi sail i gamau gweithredu a fydd yn cau'r bwlch iechyd
	2023-24
	Datblygu'r trydydd adroddiad am gost anghydraddoldeb iechyd i'r GIG yng Nghymru
	2024-25
	- Crynodeb o'r adroddiad am gost anghydraddoldeb iechyd i'r GIG yng Nghymru - Gwaith modelu ar gyfer rhaglenni iechyd y cyhoedd drwy lens tegwch
AS1.22 Erbyn 2025 , byddwn ni wedi gwreiddio diwylliant ac ymarfer sy'n rhoi pwyslais ar Werth Cymdeithasol ym maes iechyd y cyhoedd.	2022-23
	Chwarter 1
	Datblygu Efelychydd a Chronfa Ddata ar gyfer Gwerth Cymdeithasol ym maes iechyd y cyhoedd er mwyn rhoi sail i flaenoriaethu buddsoddi yn iechyd y boblogaeth
	Chwarter 2
	Cwmpasu peilot ar gyfer rhaglen ym maes iechyd y cyhoedd sy'n edrych ar Adenillion Cymdeithasol o Fuddsoddi
	Chwarter 4
	Dechrau peilot ar gyfer rhaglen ym maes iechyd y cyhoedd sy'n edrych ar Adenillion Cymdeithasol o Fuddsoddi
	2023-24
	- Bwrw ymlaen â'r Efelychydd a'r Gronfa Ddata ar gyfer Gwerth Cymdeithasol ym maes iechyd y cyhoedd, a'u hehangu - Bwrw ymlaen â'r peilot ar gyfer rhaglen ym maes iechyd y cyhoedd sy'n edrych ar Adenillion Cymdeithasol o Fuddsoddi, a datblygu'r peilot hwnnw
	2024-25
	Meithrin capasiti a gallu i asesu rhaglenni iechyd y cyhoedd o safbwynt Gwerth Cymdeithasol ac Adenillion Cymdeithasol o Fuddsoddi
	2022-23
	Chwarter 2

Amcan	Cerrig milltir
AS1.23 Erbyn 2025 , byddwn ni wedi rhoi sail ar gyfer Economi Lesiant yng Nghymru, ac wedi hyrwyddo honno.	Gyda Sefydliad Iechyd y Byd, datblygu fframwaith ar gyfer Economi Lesiant i greu cyd-fanteision o ran iechyd, cymdeithas, yr economi a'r blaned
	Chwarter 4
	Sefydlu rhwydwaith o arbenigwyr rhyngwladol ym maes yr Economi Lesiant gan archwilio synergeddau a chyflwyno gwersi a ddysgwyd i Gymru
	2023-24
	Gyda Llywodraeth Cymru a Sefydliad Iechyd y Byd, bwrw ymlaen â dulliau o weithio ac allbynnau ym maes yr Economi Lesiant
	2024-25
	Cryfhau a hyrwyddo rôl a chyfraniad Cymru wrth roi'r Economi Lesiant ar waith

2.8 Cryfhau rôl Cymru fel cenedl sy'n dylanwadu ar iechyd y boblogaeth, a hynny drwy bartneriaethau rhyngwladol, gwersi a ddysgir ar y cyd, a rôl yn y maes iechyd byd-eang.

Bu cryfhau ein rôl iechyd fyd-eang a phartneriaethau rhyngwladol yn flaenoriaeth inni ers blynyddoedd lawer, ac fe ddatblygwyd a chyhoeddwyd ein Strategaeth Iechyd Ryngwladol yn 2017. At hynny, mae'r Ganolfan Cydgysylltu Iechyd Rhyngwladol wedi bod yn galluogi, yn hwyluso ac yn cefnogi cydweithio a rhwydweithio cynaliadwy sydd o fudd i bawb, ac yn cryfhau ein harweinyddiaeth drwy'r GIG yng Nghymru, yn ogystal â ledled y Deyrnas Unedig ac Ewrop.

Mae pandemig Covid-19 wedi amlygu pa mor hollbwysig yw iechyd byd-eang a chydweithio rhyngwladol, a sganio'r gorwelion rhyngwladol yn barhaus i gefnogi Llywodraeth Cymru, y GIG ac amrywiaeth eang o randdeiliaid a llunwyr polisi ledled Cymru, gan ddangos gwersi i roi sail i'r ymateb i'r pandemig a'r adferiad ar ei ôl. At hynny, mae Llywodraeth Cymru wedi cynnal dau adolygiad o Weithgarwch Iechyd Rhyngwladol ledled Cymru, ac mae i hynny oblygiadau i'r Ganolfan Cydweithredu Iechyd Rhyngwladol a'n rôl arwain ehangach ym maes iechyd rhyngwladol ledled y GIG.

Bydd creu partneriaethau rhyngwladol newydd a chryfhau'r rhai sy'n bodoli'n barod, ynghyd â diogelwch iechyd byd-eang, yn arbennig o bwysig a pherthnasol yn y dyfodol i fynd i'r afael ag effeithiau'r her driphlyg a ddaw yn sgil pontio o'r Undeb Ewropeaidd, Covid-19 a newid yn yr hinsawdd, ac i liniaru'r effeithiau hynny. Mae hyn yn gofyn am sicrhau bod ein gwaith yn cydfynd â'r Strategaeth Hirdymor sefydliadol, Strategaeth Ryngwladol Cymru, y Rhaglen Lywodraethu, a datblygiadau perthnasol yn y Deyrnas Unedig ac Ewrop ac yn fyd-eang.

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn y tair blynedd nesaf?

Erbyn 2025, bydd Iechyd Cyhoeddus Cymru yn sefydliad sy'n ymgysylltu'n rheolaidd â'r cyhoedd ac yn rhyngwladol i gael gwybodaeth am faterion o bwys ym maes iechyd y boblogaeth

Byddwn ni'n datblygu ar waith ymgysylltu â'r cyhoedd a rhanddeiliaid i greu perthnasoedd a deialogau traws-sector effeithiol â rhanddeiliaid cenedlaethol a rhyngwladol, gan roi sail i'n gwaith ar faterion allweddol ym maes iechyd y boblogaeth drwy gael gwybodaeth, arbenigedd a safbwyntiau o bob rhan o'r system.

Erbyn 2025, bydd partneriaethau iechyd rhyngwladol drwy'r holl sefydliad a thrwy Gymru wedi'u cryfhau a'u defnyddio mewn ffyrdd sy'n gwella tegwch iechyd a llesiant yn genedlaethol ac yn fyd-eang

Byddwn ni'n parhau i gryfhau partneriaethau a chydweithio rhyngwladol ac yn cyfrannu at yr Agenda Iechyd Fyd-eang drwy dystiolaeth a deialog. Byddwn ni'n ceisio cyfrannu cymaint ag y bo modd at 'Gymru sy'n Gyfrifol ar Lefel Fyd-eang' yn ogystal â hyrwyddo'r pum ffordd o weithio drwy eirioli dros iechyd rhyngwladol er mwyn meithrin y broses o weithio mewn partneriaeth a dysgu gwersi er mwyn gwella tegwch iechyd a llesiant yn genedlaethol ac yn fyd-eang.

Amcan	Cerrig milltir
AS1.24 Erbyn 2025 , bydd Iechyd Cyhoeddus Cymru yn sefydliad sy'n ymgysylltu'n rheolaidd â'r cyhoedd ac yn rhyngwladol i gael gwybodaeth am faterion o bwys ym maes iechyd y boblogaeth.	2022-23
	Chwarter 1
	Llunio adroddiadau am Sganio'r Gorwelion Rhyngwladol a Dysgu a'u rhannu i roi sail i bolisiâu ac ymarfer ym maes iechyd y cyhoedd yng Nghymru a'r tu hwnt
	Chwarter 2
	Llunio adroddiadau am Sganio'r Gorwelion Rhyngwladol a Dysgu a'u rhannu i roi sail i bolisiâu ac ymarfer ym maes iechyd y cyhoedd yng Nghymru a'r tu hwnt
	Chwarter 3
	Llunio adroddiadau am Sganio'r Gorwelion Rhyngwladol a Dysgu a'u rhannu i roi sail i bolisiâu ac ymarfer ym maes iechyd y cyhoedd yng Nghymru a'r tu hwnt
	Chwarter 4
	- Llunio adroddiadau am Sganio'r Gorwelion Rhyngwladol a Dysgu a'u rhannu i roi sail i bolisiâu ac ymarfer ym maes iechyd y cyhoedd yng Nghymru a'r tu hwnt - Ymgysylltu â rhanddeiliaid am degwch iechyd yn dal i roi sail i ddatrysiadau cynaliadwy
	2023-24
AS1.25 Erbyn 2025 , bydd partneriaethau iechyd rhyngwladol a chapasiti drwy'r sefydliad a thrwy Gymru wedi'u cryfhau a bydd diwylliant sy'n arddel Dinasyddiaeth Fyd-eang wedi'i wreiddio.	- Llunio adroddiadau am Sganio'r Gorwelion Rhyngwladol a Dysgu i roi sail i bolisiâu ac ymarfer ym maes iechyd y cyhoedd yng Nghymru a'r tu hwnt - Ymgysylltu â rhanddeiliaid am degwch iechyd yn dal i roi sail i ddatrysiadau cynaliadwy
	2024-25
	Llunio adroddiadau am Sganio'r Gorwelion Rhyngwladol a Dysgu i roi sail i bolisiâu ac ymarfer ym maes iechyd y cyhoedd yng Nghymru a'r tu hwnt
	2022-23
	Chwarter 4
	- Cynnal adolygiad o'r Ganolfan Cydgysylltu Iechyd Rhyngwladol ynghyd ag adolygiadau rhyngwladol Llywodraeth Cymru, gan lunio Adroddiad Cynnydd 2018-2021 - Adolygu Strategaeth Iechyd Rhyngwladol Iechyd Cyhoeddus Cymru a'i diweddarau i gyd-fynd â'n Strategaeth Hirdymor a Strategaeth Ryngwladol Cymru
	2023-24
	- Hyrwyddo hyfforddiant ym maes Dinasyddiaeth Fyd-eang drwy Gymru a'r Deyrnas Unedig ac yn rhyngwladol - Archwilio'r posibilrwydd o gynnal digwyddiad sy'n edrych ar gydweithio rhyngwladol ym maes iechyd er mwyn gallu rhannu arferion da
	2024-25
	- Canfod cyfleoedd ac adnoddau i ehangu gweithio mewn partneriaethau rhyngwladol ym maes iechyd drwy Gymru - Cryfhau a chydabod rôl arwain ryngwladol Iechyd Cyhoeddus Cymru

Amcan	Cerrig milltir
	Gwreiddio diwylliant a dealltwriaeth o Ddinasyddiaeth Fyd-eang drwy'r GIG

3. Thema Strategol 2 ar gyfer 2022/23: Darparu gwasanaethau rhagorol drwy raglenni sgrinio'r boblogaeth, diogelu iechyd a diogelu rhag heintiau

3.1 Diogelu iechyd a diogelu rhag heintiau

Mae diogelu'r cyhoedd rhag effeithiau iechyd pathogenau a'r effeithiau a fydd yn deillio o ddod i gyswllt â phroblemau amgylcheddol, fel llygredd aer, yn un o gyfrifoldebau craidd Sefydliad Iechyd Cyhoeddus Cenedlaethol, ac mae un o'n cyfrifoldebau statudol ni. Mae pandemig bydeang Covid-19, gan gynnwys datblygiad amrywiolion newydd o'r feirws, wedi atgyfnerthu pam y bydd diogelu iechyd a diogelwch iechyd, yn wyneb realiti newydd byd rhyng-gysylltiedig, yn parhau'n flaenoriaeth ym maes iechyd y cyhoedd.

Rydyn ni'n dal i ymateb i Covid-19 a heintiau anadlol eraill, fel ffliw, ynghyd â heriau eraill sy'n gysylltiedig â chlefydau trosglwyddadwy, gan gynnwys heintiau a gludir mewn bwyd a'r frech goch. At hynny, rydyn ni'n parhau i ymateb i fygythiadau wrth i'r rheini newid ac esblygu, gan gynnwys Heintiau sydd â Chanlyniadau Pellgyrhaeddol; bygythiadau Cemegol, Biolegol, Radiolegol neu Niwclear; Ymwrthedd Gwrthficrobaidd; clefydau y gellir eu hatal drwy frechu; a heintiau sy'n gysylltiedig â gofal iechyd.

Mae Covid-19 a heintiau anadlol eraill, fel ffliw, yn parhau i amlygu pwysigrwydd imiwneiddio fel yr ymyriad pwysicaf ar gyfer atal clefydau/lleihau difrifoldeb canlyniadau, yn ogystal ag i reoli brigiadau o achosion a rheoli haint yn effeithiol. Mae'r pandemig wedi effeithio ar weithgareddau eraill sy'n gysylltiedig â gofal iechyd, ac os na roddir sylw i'r rhain, bydd ymwrthedd gwrthficrobaidd cynyddol yn cael effaith ddinistriol dros ben ar iechyd pobl, gan fod heintiau sydd ag ymwrthedd yn arwain at gyfraddau marwolaeth uwch ac yn fwy drud i'w trin.

Mae awtomatiaeth bellach yn ein galluogi i reoli risgiau i ddiogelwch iechyd yn fwy effeithlon ac rydyn ni wedi dangos, drwy ein hymateb i'r pandemig, ein gallu a'n hymrwymiad parhaus i barhau i ddatblygu a chyflwyno technoleg ac ymarfer arloesol yn systematig yn y meysydd profi moleciwlaidd a gwaith dilyniannu genomau cyfan. Mae'r pandemig wedi amlygu pwysigrwydd gwaith dilyniannu genomau cyfan wrth gadw gwyliadwriaeth ar heintiau a rheoli heintiau ill dau, ac rydyn ni'n dal wedi ymrwymo i ddatblygu'r gwaith dilyniannu genom ymhellach ar gyfer pathogenau pwysig fel rhan o rwydweithiau drwy Gymru a rwydweithiau rhyngwladol.

I gydnabod y newidiadau a'r heriau hyn, mae'n hanfodol ein bod ni'n parhau i gryfhau cadernid gwasanaethau diogelu iechyd a microbiolog arbenigol a'r holl system diogelu iechyd yng Nghymru. Y sylfaen ar gyfer y gwaith trawsnewid pellach y mae angen ei wneud drwy'r system yw cyflwyno achos busnes dros ddiogelu iechyd a chael cyllid ychwanegol cychwynnol ar gyfer

adnoddau gweithlu ‘brys/critigol’ yn 2021, gan roi ar waith y gwersi a ddysgwyd wrth ymateb i’r pandemig.

Mae’r cyllid ychwanegol a gafwyd hyd yma wedi’i wario i helpu gyda’r seilwaith labordai, i wella diagnosteg mewn labordai, ac i gyflwyno gweithlu medrus (yr ymateb ym meysydd microbioleg, epidemioleg a diogelu iechyd). Mae hyn wedi’i roi ar waith drwy gynlluniau buddsoddi a byddwn ni’n parhau i addasu ein cynlluniau i adlewyrchu datblygiadau sydd ar y gweill ac wrth ganfod yr hyn a fydd yn cael ei gyflawni. Byddwn ni’n parhau i weithio o dan y tair thema diogelu iechyd allweddol a gyflwynir yng Nghynllun Strategol Iechyd Cyhoeddus Cymru, a byddwn ni’n cyfrannu at y broses barhaus o ddatblygu System Diogelu Iechyd Genedlaethol.

Yn rhan o’n blaenoriaethau y mae’r angen i ‘adfer’ gwasanaethau microbioleg a diogelu iechyd craidd, gan fod yr ymateb i’r pandemig yn dal i effeithio ar y rhain. Mae hyn yn cynnwys yr angen i ofalu am iechyd a llesiant ein staff a chadernid gwasanaethau craidd. Ar y cyd â phartneriaid, byddwn ni’n parhau i flaenoriaethu’r amcanion hyn ar sail y blaenoriaethau y mae Grŵp Cynghori Diogelu Iechyd y Prif Swyddog Meddygol wedi cytuno arnyn nhw.

Ers mis Chwefror 2022, mae ein pwyslais wrth gynllunio wedi newid. Gyda phartneriaid, mae’r pwyslais bellach ar [broses bontio hirdymor Cymru o bandemig i endemig yn sgil Covid-19](#). Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru wrthi’n datblygu ei dull o weithio wrth i Gymru bontio yn y tymor hir o bandemig i endemig yn sgil Covid-19, gan helpu gyda chyfeiriad polisi Llywodraeth Cymru yn hyn o beth.

Mae tair prif thema i’n dull o weithio:

- Diagnosteg a therapiwteg
- Cadw gwyliadwriaeth a thystiolaeth
- Atal a rheoli

Mae’n ymwneud â’r gwasanaethau a ddarparwn ein hunain a’r cyngor arbenigol a roddwn i Lywodraeth Cymru, er enghraifft ynghylch dyfodol polisi’r system Profi, Olrhain, Diogelu. Mae’r trafodaethau hyn yn berthnasol i’n Cynllun Strategol a byddwn ni’n parhau i adolygu amcanion penodol, yn wyneb penderfyniadau polisi a wneir yn y dyfodol. Yn benodol, byddwn ni’n parhau i adolygu penderfyniadau a wneir ar lefel y Deyrnas Unedig ac yng Nghymru ynghylch cynigion i brofi am Covid-19 mewn labordai, gan fod y rhain yn uniongyrchol berthnasol i’r tybiaethau presennol ynghylch profi y cyfeirir atyn nhw yn ein datganiad am y Set Ddata Ofynnol.

Byddwn ni hefyd yn adnewyddu ein hymgyrchoedd cyhoeddus a’n dulliau o gyfathrebu risg er mwyn sicrhau ein bod ni’n helpu i ddiogelu iechyd y cyhoedd rhag clefydau trosglwyddadwy a bygythiadau eraill, gan roi pwyslais amlwg ar leihau anghydraddoldebau a gweithio gyda grwpiau sydd wedi’u tangynrychioli a’r rhieni sy’n wynebu’r risg fwyaf o niwed. Mae hyn yn cynnwys diweddarau ein strategaethau ar gyfer cyfathrebu risg er mwyn lliniaru niwed COVID-19 wrth i’r feirws symud o fod yn bandemig i fod yn endemig.

At hynny, rydyn ni wedi adlewyrchu’r newid yn nhirwedd yr ymateb ym maes diogelu iechyd ledled y Deyrnas Unedig. Mae trefniadau llywodraethu newydd ar gyfer gweithio yn y Pedair Cenedl (rhai statudol ac anstatudol ill dau) wedi’u cyflwyno ar ôl i’r Deyrnas Unedig adael

Ewrop a mabwysiadu'r Cytundeb Masnach a Chydweithredu. Byddwn ni'n dal i achub ar gyfleoedd i gryfhau ac arwain cydweithio drwy'r Pedair Cenedl ac yn rhyngwladol. Byddwn ni'n parhau i adolygu'r gwaith partneriaeth/y trefniadau llywodraethu sy'n bodoli'n barod, ac yn datblygu rhai newydd gyda'r UKHSA sydd wedi'i ffurfio.

O ganlyniad i'r erchyllterau sy'n mynd rhagddyn nhw yn Wcráin, rydyn ni'n gweithio'n agos gyda phartneriaid yn y Pedair Cenedl i weld sut y gallwn ni gefnogi anghenion pobl Wcráin ym maes iechyd y cyhoedd a pharatoi at unrhyw fygythiadau i Gymru. Bydd angen inni addasu dros y misoedd nesaf wrth i'r sefyllfa esblygu.

Sut beth fydd llwyddiant?

Mae ein Strategaeth Hirdymor yn amlinellu'r hyn rydyn ni am ei gyflawni o dan y flaenoriaeth strategol hon. Dyma'r prif themâu sy'n berthnasol i'n camau gweithredu yn y dyfodol:

- Dull integredig o weithio drwy'r system gyfan o dan bum cydran allweddol Gwasanaeth Diogelu Iechyd Cenedlaethol effeithiol: cadw gwyliadwriaeth; atal heintiau yn y gymuned iechyd a'r boblogaeth ehangach; rhoi diagnosis cynnar ac effeithiol o heintiau; trin heintiau yn gynnar ac yn effeithiol; ac ymyrryd yn gynnar ac yn effeithiol i reoli lledaeniad heintiau
- Agwedd ddjarbed o benderfynol i leihau'r risgiau o heintiau sy'n gysylltiedig â gofal iechyd ac ymwrthedd gwrthficrobaidd a chryfhau ein hymateb i risgiau eraill gan gynnwys clefydau y gellir eu hatal drwy frechu
- Dull effeithiol o weithio ar y risgiau i iechyd o beryglon amgylcheddol a helpu Cymru i baratoi'n well at effeithiau disgwylidig y newid yn yr hinsawdd ac i ddygymod yn well â'r rheini
- Lleihau amrywiadau ac anghydraddoldebau mewn gofal a lleihau'r niwed sy'n gysylltiedig â'i ddarparu

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn y tair blynedd nesaf?

Erbyn 2025, gan weithio'n agos gyda'n partneriaid, byddwn ni wedi cytuno ar fodel ar gyfer y gwasanaeth sy'n cynnwys gallu newydd ym maes diagnosteg a thriniaeth ar gyfer clefydau heintus, ynghyd â'r capasiti a'r sgiliau i gyflwyno a gwreiddio arloesi yn ein gwaith

Mae'r ymateb eithriadol i bandemig COVID-19 wedi dangos cryfderau ac anghenion datblygu ein gwasanaethau. Yn ystod ein hymateb, mae ein gwasanaethau feiroleg/microbioleg wedi dangos eu gallu i ddatblygu profion newydd i helpu gyda'r ymateb i bathogenau ac amrywiolion newydd. Maen nhw hefyd wedi ymateb i gynnydd aruthrol yn nifer y profion, ac wedi cyflwyno technoleg newydd i labordai Iechyd Cyhoeddus Cymru. Mae ein gwasanaeth genomeg pathogenau hefyd wedi cryfhau ei rôl wrth helpu i gadw gwyliadwriaeth ar glefydau ac ymateb iddyn nhw. Dros y flwyddyn nesaf, bydd yr ymateb hwn yn parhau a'r gwaith hwn yn cael ei gryfhau a'i adolygu fel rhan o bolisi profi newydd Llywodraeth Cymru sydd i'w gyhoeddi fel rhan o'r broses o bontio yng Nghymru o bandemig i endemig yn sgil Covid-19.

Bydd angen parhau i roi pwyslais nodedig ar gryfhau ein gweithlu. Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru yn dal i ddarparu gwasanaeth 24 awr, 365 diwrnod, i ymateb i bob bygythiad o du

clefydau heintus. Mae'r angen am integreiddio'r gwasanaeth yn glir wrth inni ymateb i frigiadau o achosion neu gynnydd sydyn mewn heintiau sy'n effeithio ar y modd y caiff gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol eu darparu. Mae ein gallu i ymateb i'r disgwyliadau hyn yn dibynnu ar recriwtio, cadw, addysgu a hyfforddi'r staff iawn, ar greu'r amgylchedd iawn i ddarparu ein gwasanaethau, ac ar berthnasoddd effeithiol â'n prif randdeiliaid. Ym mhob un o'r meysydd hyn, rydyn ni'n wynebu heriau sylweddol, fel swyddi gwag yn ein gweithlu microbiolog meddygol, sy'n effeithio ar y modd y caiff gwasanaethau eu darparu. Mae'r profiad a gafwyd yn sgil pandemig Covid-19 wedi amlygu'r angen hwn ymhellach.

Yn dilyn gweithdy cenedlaethol yn 2019, mae Llywodraeth Cymru wedi cytuno ar gynigion a chyllid i gryfhau cadernid ei system diogelu iechyd genedlaethol. Ar ôl i Iechyd Cyhoeddus Cymru gyflwyno achos busnes arall dros gael adnoddau staff brys/critigol yn 2021, mae Llywodraeth Cymru wedi rhoi cyllid ychwanegol ac mae proses recriwtio fawr wedi'i rhoi ar waith yn dilyn hynny, yn ystod 2021/22, i gynyddu capasiti a sgiliau'r gweithlu critigol.

Rydyn ni wedi dechrau moderneiddio a thrawsnewid ein gwasanaethau diogelu iechyd a heintiau, a bydd y rhain yn ailddiffinio'r model a ddefnyddir yn System Diogelu Iechyd Genedlaethol Cymru. Bellach, mae angen gwneud rhagor o waith gyda Llywodraeth Cymru a phartneriaid allweddol, gan gynnwys awdurdodau lleol.

Yn y Gwasanaethau Diogelu Iechyd a Microbiolog, byddwn ni'n ceisio parhau i ymateb i Covid-19 ac adfer y meysydd gwaith sy'n flaenoriaethau o bwys.

Yn benodol, byddwn ni'n ceisio rhoi pwyslais ar y canlynol:

- parhau i ymateb yn aciwt i bandemig Covid-19, ynghyd â digwyddiadau eraill sy'n ymwneud â chlefydau trosglwyddadwy a pheryglon amgylcheddol, mewn ffordd wydn, gan weithredu i safonau uchel
- bydd ein gwasanaethau labordai a heintiau yn parhau i ymateb i bandemig Covid-19 ar sail polisi samplo a phrofi Llywodraeth Cymru. Bydd hyn yn cynnwys adolygu'r tybiaethau profi presennol a amlinellir yn ein Set Ddata Ofynnol, yn unol ag unrhyw gyhoeddiadau a wneir gan Lywodraeth Cymru am ei pholisi profi
- datblygu a rhoi ar waith ein dull o weithio wrth i Gymru bontio yn y tymor hir o bandemig i endemig yn sgil Covid-19
- cwblhau'r broses o roi ar waith y cynllun sydd wedi'i ariannu ar gyfer recriwtio staff brys/staff critigol/sgiliau i ehangu'r gweithlu diogelu iechyd a microbiolog
- gwneud gwaith trylwyr i ddilysu'r gweithlu diogelu iechyd gan gynnwys edrych ar effaith y broses recriwtio ddiweddar a'r opsiynau i roi sail i'r adolygiad o'r model gweithredu ar gyfer diogelu iechyd fel rhan o gam nesaf y broses ddatblygu
- rhoi ar waith argymhellion yr 'Adolygiad Sefydliadol' o'r gweithlu microbiolog
- gweithio gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg i fwrw ymlaen â'r posibilrwydd o gyfuno'r gwasanaethau microbiolog clinigol a gwasanaethau'r labordai o dan reolaeth Iechyd Cyhoeddus Cymru
- cyflwyno gwasanaeth profi moleciwlaidd cenedlaethol ar gyfer y Brif System Nerfol

- cwblhau adolygiad o'r Unedau Arbenigol a'r Unedau Atgyfeirio Cenedlaethol yng Nghymru
- parhau i ddatblygu'r gwasanaeth diagnosteg pathogenau rydyn ni'n ei ddarparu'n uniongyrchol i helpu'r GIG i adfer ar ôl Covid-19, gan gynnwys trosglwyddo'r Uned Genomeg Pathogenau i'r safle newydd yn Cardiff Edge, Coryton
- datblygu model/proses newydd ar gyfer comisiynu (gyda Llywodraeth Cymru) i gryfhau'r System Diogelu Iechyd yng Nghymru
- gwneud gwaith penodol gydag awdurdodau lleol i gryfhau'r gweithlu ym maes diogelu'r cyhoedd
- cefnogi'r trefniadau diwygiedig ar gyfer y Pedair Cenedl/y Deyrnas Unedig gyfan ym maes diogelu iechyd (yn dilyn y Cytundeb Masnachu a Chydweithredu â'r Undeb Ewropeaidd), gan gynnwys mynychu Pwyllgor Diogelu Iechyd y Deyrnas Unedig / Grŵp Goruchwylio'r Pedair Cenedl a chyfrannu at ddarparu rhaglen waith wedi'i blaenoriaethu
- parhau i ymwneud ag Asiantaeth Diogelwch Iechyd newydd y Deyrnas Unedig, gan gynnwys adolygu'r trefniadau llywodraethu presennol a chreu trefniadau diwygiedig, gan gynnwys trefniadau drwy Femorandwm Cyd-ddealltwriaeth

Yn unol â'r manylion yn ein cynlluniau ar gyfer y gweithlu, byddwn ni'n parhau i ddatblygu a meithrin ein sgiliau a'n harweinwyr ar bob lefel, gan ehangu rolau allweddol, defnyddio sgiliau arwain ymgynghorol amlddisgyblaethol, a chreu rolau newydd sydd wedi'u seilio ar gymwyseddau i helpu i fynd i'r afael â swyddi gwag yn y gweithlu nad ydyn nhw wedi'u llenwi ar hyn o bryd.

Erbyn 2025, byddwn ni'n gwneud gwaith arwain systemau effeithiol a dibynadwy ar amryw o risgiau dynodedig, gan gynnwys clefydau sy'n gysylltiedig â gofal iechyd, ymwrthedd gwrthficrobaidd, a chlefydau y gellir eu hatal drwy frechu

Byddwn ni'n ceisio parhau i adfer meysydd gweithgaredd sy'n flaenoriaethau o bwys, ar sail y blaenoriaethau y mae Grŵp Cyngori Diogelu Iechyd y Prif Swyddog Meddygol wedi cytuno arnyn nhw.

Yn benodol, byddwn ni'n ceisio ailgychwyn gwaith i wneud y canlynol:

- helpu Llywodraeth Cymru i gyflawni'r cynllun gweithredu cenedlaethol pum mlynedd ar gyfer ymwrthedd gwrthficrobaidd a chyfrannu at y cynllun cyflawni cenedlaethol presennol ac at roi ar waith y cynllun cydweithio cenedlaethol ar gyfer heintiau sy'n gysylltiedig â gofal iechyd
- gweithio gyda Llywodraeth Cymru (gan ddefnyddio'r gwersi a ddysgwyd wrth ymateb i'r pandemig) i adolygu'r cynnig imiwneiddio yng Nghymru a gwneud gwaith arwain systemau ar ran y GIG drwy roi cymorth a chynghor uniongyrchol, hyfforddiant ac addysg, a gwybodaeth ar gyfer cymryd camau gweithredu

- parhau i roi cyngor ac arweinyddiaeth wrth ddatblygu'r cynllun imiwneiddio ar gyfer Covid-19 a'r cynllun fflw blynyddol. Byddwn ni'n parhau i weithio i leihau clefydau y gellir eu hatal drwy frechu, yn rhannol drwy sicrhau'r ddarpariaeth frechu orau a rhoi ar waith argymhellion Cynllun Gweithredu Cymru i Waredu'r Frech Goch a Rwbela 2019-21 a sicrhau bod pwyslais penodol ar anghydraddoldebau ymysg y rheini sy'n dewis cael eu brechu
- gweithio gyda phartneriaid i ddarparu'r Meysydd Blaenoriaeth Iechyd Rhyw 2020-2024, sy'n rhan o Fframwaith Canlyniadau GIG Cymru
- parhau i roi pwyslais ar nod hirdymor Sefydliad Iechyd y Byd i waredu Hepatitis C fel bygythiad i iechyd y cyhoedd, drwy gyflwyno a monitro gwaith i ail-ymgysylltu â phobl ynghylch Hepatitis C. Bydd hyn yn cynnwys helpu byrddau iechyd a'r maes gofal sylfaenol, ac archwilio'r posibilrwydd o ehangu'r prosiect ymhellach
- ehangu ymhellach ein gwybodaeth am ddiogelu iechyd/ein gallu i gadw gwyliadwriaeth drwy helpu i ddatblygu a rhoi ar waith adroddiadau cadw gwyliadwriaeth sy'n defnyddio gwaith Dilyniannu Genomau Cyfan a gweithio gyda'r Gyfarwyddiaeth Gwybodaeth i ddatblygu systemau a phrosesau ar gyfer dadansoddi ac adrodd
- parhau i feithrin gwytnwch systemau gwasanaeth Ymateb Acíwt Cymru Cyfan
- cyfrannu at ddatblygu a rhoi ar waith strategaeth ddiwygiedig ar gyfer Twbercwlosis yng Nghymru

Erbyn 2025, bydd gennyn ni fodd o roi cymorth mwy cadarn a gwydn i'r system iechyd a gofal wrth iddi ymateb i beryglon amgylcheddol i iechyd, a byddwn ni'n helpu rhanddeiliaid ehangach i baratoi at effeithiau'r newid yn yr hinsawdd

Rydyn ni'n rhoi gwasanaethau arbenigol i reoli a lleihau risgiau peryglon amgylcheddol. Ceir tair elfen graidd i'n gwasanaethau ymatebol: ymateb i ddigwyddiadau cemegol acíwt; mynd i'r afael â phryderon amgylcheddol cronig ym maes iechyd y cyhoedd; ac asesu'r risgiau i roi sail i gynllunio/caniatáu gwneud penderfyniadau.

Mae'r gwasanaeth hefyd yn cydnabod bod angen mynd ati'n rhagweithiol i gwmpasu a deall y bygythiadau i iechyd yn sgil yr amgylchedd, ar hyn o bryd ac yn y dyfodol, ynghyd â'r manteision, gan roi cyngor am bolisiau ac eirioli yn hyn o beth. Ymhlith meysydd a gaiff sylw penodol y mae ansawdd aer a dŵr, digwyddiadau tywydd eithafol, dylanwadu ar gynllunio cynaliadwy a llywio'r gwaith hwnnw, a pholisi ac ymarfer ym maes trafndiaeth.

Yn benodol, byddwn ni'n ceisio gwneud y canlynol:

- datblygu gwaith i gadw gwyliadwriaeth ym maes iechyd y cyhoedd sy'n rhoi sylw i achosion o ddod i gysylltiad a chanlyniadau iechyd, ac sy'n cydnabod y gorgyffwrdd rhwng achosion o ddod i gyswllt ag elfennau amgylcheddol a risgiau iechyd ac ymddygiadau eraill.
- parhau i gydweithio ar y Cynllun a'r Rhaglen Aer Glân sy'n cael eu harwain gan Lywodraeth Cymru, er mwyn helpu i leihau llygredd aer.

- parhau i gydweithio â Llywodraeth Cymru i gyflwyno cyfyngiad cyflymder o 20mya drwy'r wlad, ynghyd ag ymyriadau eraill sy'n gysylltiedig â thrafnidiaeth, er mwyn creu system drafndiaeth sy'n fwy cynaliadwy, yn iachach, ac yn decach

Cydnabyddir yn eang mai'r newid yn yr hinsawdd yw un o'r bygythiadau mwyaf i iechedd y cyhoedd yn y ganrif hon. Rydyn ni'n cydnabod bod y newid yn yr hinsawdd yn rhywbeth sy'n gyfrifoldeb ar bawb, a dyma amcan y mae'r holl sefydliad yn ei rannu. Byddwn ni'n parhau i weithio gyda phartneriaid yn fewnol ac yn allanol i ddatblygu Cynllun Ymaddasu ar gyfer Newid yn yr Hinsawdd Llywodraeth Cymru, ynghyd â pholisïau ac ymarfer sy'n ymwneud â lliniaru, gan ganfod, rhoi ar waith a gwerthuso'r camau gweithredu sy'n deillio o'r rhain. Bydd hyn yn cynnwys adolygu polisïau ac ymarfer o ran camau gweithredu sy'n ymateb i dywydd eithafol a goruchwyllo'r niwed i iechedd yn sgil tywydd eithafol. I gyd-fynd â hyn, ac â gwaith mwy rhagweithiol, byddwn ni'n cydweithio â Chanolfan Cydweithredu Sefydliad Iechyd y Byd Iechyd Cyhoeddus Cymru er mwyn cyfrannu at eu gwaith ym maes Asesu'r Effaith ar Iechyd.

Yn benodol, byddwn ni'n rhoi cymorth i wneud y canlynol:

- datblygu gwaith cadw gwyliadwriaeth sydd wedi'i seilio ar yr hinsawdd ac sy'n rhoi sylw i ddigwyddiadau tywydd eithafol a'u canlyniadau iechedd cysylltiedig, ynghyd â chadw gwyliadwriaeth ar glefydau a gludir gan fectorau a chlefydau gastroberfeddol
- gwella gwybodaeth a dealltwriaeth y cyhoedd i liniaru effeithiau digwyddiadau hinsawdd ynghyd ag ailddylunio'r gwasanaeth iechedd a'r modd y caiff ei ddarparu
- gweithio gyda phartneriaid, yn fewnol (gan gynnwys gyda Chanolfan Cydweithredu Sefydliad Iechyd y Byd) ac yn allanol, i eirioli dros bolisïau sy'n lliniaru ac yn ymaddasu i'r argyfwng hinsawdd

Amcan	Cerrig milltir
AS2.1 Erbyn 2025, gan weithio'n agos gyda'n partneriaid, byddwn ni wedi cytuno ar fodel ar gyfer y gwasanaeth sy'n cynnwys gallu newydd ym maes diagnosteg a thriniaeth ar gyfer clefydau heintus, ynghyd â'r capasiti a'r sgiliau i gyflwyno a gwreiddio arloesi yn ein gwaith.	2022-23
	Chwarter 1
	• Helpu Llywodraeth Cymru a rhanddeiliaid allweddol drwy roi cyngor arbenigol ac amserol ym maes diogelu iechyd a microbioleg yn sail i broses bontio hirdymor Cymru o bandemig i endemig yn sgil Covid-19 ac mewn perthynas â phathogenau eraill (yn ddibynnol yn allanol ar strategaeth Llywodraeth Cymru) • Sefydlu Fforwm Hyfforddi Cenedlaethol ar gyfer Microbioleg • Ymateb i ofynion y ddeddfwriaeth berthnasol ym maes diogelu iechyd – Rheoliadau Diogelwch Iechyd (Ymadael â'r UE) 2021 • Rhoi cymorth i Grŵp Goruchwylio'r Pedair Cenedl a ffrydiau gwaith dilynol ledled y Deyrnas Unedig, gan gynnwys trosglwyddo'r gadeiryddiaeth • Cwblhau'r broses o roi ar waith y cynllun sydd wedi'i ariannu ar gyfer recriwtio staff brys/staff critigol/sgiliau i ehangu'r gweithlu diogelu iechyd a microbioleg • Sefydlu rhaglen ar y cyd â Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg i gyfuno'r gwasanaethau Microbioleg • Adolygu a diweddarau'r dulliau o gyfathrebu risgiau i liniaru niwed Covid-19 wrth i'r feirws ddod yn endemig
	Chwarter 2
	• Adolygu'r broses o roi'r cynigion ar gyfer profi am Covid-19 ar waith yn unol â pholisi Llywodraeth Cymru (yn ddibynnol yn allanol ar strategaeth Llywodraeth Cymru) • Ehangu gwasanaeth y labordai gwib i gynnwys profi am bethau eraill ar wahân i Covid-19, gan gynnwys sgrinio am C diff, Norofeirws, CPO a MRSA. • Cydweithio â'r Gwasanaethau Diogelu Iechyd i ddatblygu cynnig ar gyfer gwasanaethau diagnosteg canolog ar gyfer heintiau iechyd rhyw • Rhoi ar waith wasanaeth profi moleciwlaidd enterig sy'n gyson â chanlyniad proses dendro cystadleuol • Datblygu Model Diogelu Iechyd newydd gan gynnwys darparu gwasanaeth arbenigol 24/7
	Chwarter 3
	• Datblygu adnoddau llesiant i helpu'r gweithlu fel rhan o'r broses adfer a'r broses o ddatblygu'r gwasanaeth • Cydweithio â NWSSP i ddatblygu cynnig ar gyfer gwasanaeth Profi Amgylcheddol • Rhoi ar waith y Fframwaith Diogelu Iechyd Cyhoeddus a Diogelwch Iechyd a datblygu'r Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth sy'n cyd-fynd • Cefnogi Pwyllgor Diogelu Iechyd y Deyrnas Unedig a Grŵp Goruchwylio Diogelwch Iechyd y Pedair Cenedl gan gynnwys helpu gyda 3 ffrwd waith y rhaglen (y gweithlu diogelu iechyd, EPRR a Iechyd Cyhoeddus Amgylcheddol)

Amcan	Cerrig milltir
	- Gwneud gwaith trylwyr i ddilysu'r gweithlu diogelu iechyd gan gynnwys edrych ar effaith y broses recriwtio ddiweddar a'r opsiynau i roi sail i gam nesaf y broses ddatblygu - Cwblhau gwaith ymgysylltu â rhanddeiliaid ynghylch cyfuno gwasanaethau Microbioleg Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg
	Chwarter 4
	- Helpu'r GIG drwy ddarparu gwasanaethau microbioleg a diogelu iechyd hanfodol (e.e. atal heintiau; diagnosis; Profi, Orlhain, Diogelu; a chadw gwyliadwriaeth ymhlith y boblogaeth) (yn ddibynol yn allanol ar strategaeth Llywodraeth Cymru) - Parhau i helpu timau rheoli ffiniau a thimau iechyd porthladdoedd i atal mewnfario a lledaenu Covid-19 (yn ddibynol yn allanol ar strategaethau Llywodraethau Cymru a Lloegr) - Cyflwyno Cytundebau Lefel Gwasanaeth wedi'u haddasu i gynnwys manylion ychwanegol am wasanaethau clinigol a'r llinell sylfaen - Dechrau'r gwaith o gyflwyno tendr wedi'i ganoli ar gyfer profion moleciwlaidd y Brif System Nerfol, a dechrau rhoi hwnnw ar waith - Trosglwyddo gwasanaethau PenGU i safle newydd Cardiff Edge yn Coryton - Datblygu (gyda Llywodraeth Cymru) fodel/proses genedlaethol newydd ar gyfer comisiynu i gryfhau'r System Diogelu Iechyd yng Nghymru - Cyflwyno cynigion ar gyfer cyfuno gwasanaethau Microbioleg Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg i'w cymeradwyo gan y Bwrdd
	2023-24
	- Parhau i helpu Llywodraeth Cymru drwy roi cyngor amserol am ddiagnosis, cadw gwyliadwriaeth ac atal/rheoli SARS CoV2, feirysau anadlol eraill a phathogenau allweddol, er mwyn helpu gyda pholisïau - Parhau i flaenoriaethu diogelu iechyd yn unol â blaenoriaethau Gweinidogion/y Grŵp Cyngori Diogelu Iechyd ac anghenion y boblogaeth - Adolygu a datblygu cynnig i ddatblygu tendr lleol ar gyfer profion moleciwlaidd y Brif System Nerfol - Cymryd rhan yn yr adolygiad o'r modd y mae'r Fframwaith Diogelu Iechyd Cyhoeddus a Diogelwch Iechyd wedi'i roi ar waith - Cefnogi Pwyllgor Diogelwch Iechyd y Deyrnas Unedig, Grŵp Goruchwyllo'r Pedair Cenedl a'r ffrwd waith ddilynol ledled y Deyrnas Unedig - Rhoi ar waith gynigion ar gyfer cyfuno gwasanaethau Microbioleg Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg - Atgyfnerthu ac adolygu'r broses o roi'r model gweithredu newydd ar waith ym maes diogelu iechyd - Gweithio gyda phartneriaid allweddol i gefnogi'r broses barhaus o gryfhau'r system Diogelu Iechyd genedlaethol yng Nghymru
	2024-25
	- Adolygu gwasanaethau Diogelu Iechyd a microbioleg yng nghyd-destun y model newydd ar gyfer eu darparu - Parhau i helpu Llywodraeth Cymru drwy roi cyngor amserol am ddiagnosis, cadw gwyliadwriaeth ac atal/rheoli SARS CoV2, feirysau anadlol eraill a phathogenau allweddol, er mwyn helpu gyda pholisïau - Parhau i flaenoriaethu diogelu iechyd yn unol â blaenoriaethau Gweinidogion/y Grŵp Cyngori Diogelu Iechyd ac anghenion y boblogaeth

Amcan	Cerrig milltir
	- Cymryd rhan yn yr adolygiad o'r modd y mae'r Fframwaith Diogelu Iechyd Cyhoeddus a Diogelwch Iechyd wedi'i roi ar waith - Cefnogi Pwyllgor Diogelwch Iechyd y Deyrnas Unedig, Grŵp Goruchwylio'r Pedair Cenedl a'r ffrwd waith ddilynol ledled y Deyrnas Unedig - Gweithio gyda phartneriaid allweddol i gefnogi'r broses barhaus o gryfhau'r system Diogelu Iechyd genedlaethol yng Nghymru
AS2.2 Erbyn 2025 , byddwn ni'n gwneud gwaith arwain systemau effeithiol a dibynadwy ar amryw o risgiau dynodedig, gan gynnwys clefydau sy'n gysylltiedig â gofal iechyd, ymwrthedd gwrthficrobaidd, a chlefydau y gellir eu hatal drwy frechu.	2022-23
	Chwarter 1
	- Ailgychwyn rhaglen i ddatblygu ASPs/canllawiau i helpu i ymateb i glefydau trosglwyddadwy mewn dull amlasiantaethol sydd wedi'i seilio ar dystiolaeth ac o ansawdd da - Integreiddio'r ymateb i Covid-19 â'r gwaith o ddatblygu strategaethau ar gyfer clefydau trosglwyddadwy - Cynnal asesiad risg ar gyfer diogelu iechyd a rhoi cyngor, arweiniad a chymorth ar gyfer sgrinio iechyd a rheoli clefydau heintus i ffoaduriaid a cheiswyr lloches o Wcráin.
	Chwarter 2
	- Ailsefydlu momentwm tuag at waredu Hepatitis C (targed 2030) gan gynnwys datblygu Cylchlythyr Iechyd ar gyfer Cymru - Ailgychwyn y ffrwd waith ar gyfer mynd i'r afael â gofynion y system rheoli achosion iechyd rhyw (yn ddibynnol ar gytundeb ariannu gan Lywodraeth Cymru) - Adolygu anghydraddoldeb yn y nifer sy'n dewis cael eu brechu gyda phwyslais ar gymunedau BAME a bandiau economaidd-gymdeithasol drwy'r rhaglen brechu teg - Data cadw gwyliadwriaeth am ymwrthedd gwrthficrobaidd i'w cynnwys yn y porth
	Chwarter 3
	- Cyflawni Cynllun Gweithredu Cymru ar gyfer Gwaredu'r Frech Goch a Rwbela - Cychwyn adolygiad o wybodaeth cleifion am raglenni brechu i sicrhau'r llythrennedd iechyd gorau a sicrhau bod gwybodaeth yn cael ei darparu sy'n hygyrch ac wedi'i chydgynhyrchu â'r gynulleidfa darged - Darparu'r system cadw gwyliadwriaeth genedlaethol o dan Gronfa Ddata Lleihau Niwed Cymru ym maes camddefnyddio sylweddau, iechyd, cyfiawnder troseddol a gwasanaethau cysylltiedig - Cefnogi a chynnal ymgyrch Diwrnod Ymwybyddiaeth Gwrthfotig Ewrop / Wythnos Ymwybyddiaeth Gwrthficrobaidd y Byd i wella presgripsiynu gwrthficrobaidd
	Chwarter 4
	Bwrw ymlaen â gwaith cadw gwyliadwriaeth ym maes iechyd a chyfiawnder nad yw'n ymwneud â Covid-19 a chytuno ar gynllun cadw gwyliadwriaeth cyffredinol

Amcan	Cerrig milltir
	- Sefydlu allbynnau cadw gwyliadwriaeth ar gyfer tueddiadau ym maes heintiau a drosglwyddir yn rhywiol, atal cenhedlu, ac erthyliadau o bob ffynhonnell yng Nghymru - Bwrw ymlaen i roi'r Strategaeth Twbercwlosis ar gyfer Cymru ar waith a chytuno ar Gynllun Gweithredu Twbercwlosis - Darparu'r rhaglen frechu rhag y ffliw a helpu i'w chyflwyno mor eang â phosibl er mwyn lleihau afiacheddau a marwolaethau y gellid eu hosgoi ac archwilio'r posibilrwydd o'i hintegreiddio â brechiadau Covid-19 - Cwblhau'r gwaith o ddatblygu cynllun cadw gwyliadwriaeth ar CPE a modiwlau Heintiau Clwyfau Llawfeddygol drwy ICNET - Datblygu canllawiau yn y maes gwrthficrobaidd ar gyfer gofal sylfaenol a gofal eilaidd - Sefydlu a chefnogi rhwydwaith cymunedol ar gyfer atal a rheoli heintiau
	2023-24
	- Rhoi ar waith ganfyddiadau'r adolygiad o wybodaeth cleifion a threialu gwybodaeth i gleifion sydd wedi'i chydgynhyrchu ar gyfer nifer cyfyngedig o raglenni allweddol gan gynnwys HPV - Bwrw ymlaen â strategaeth frechu teg gan ehangu rhaglenni brechu ychwanegol - Arwain y gwaith o ddatblygu cynllun gweithredu ar gyfer cynyddu'r niferoedd sy'n dewis cael eu brechu o dan raglenni brechu i oedolion (yr eryr a niwmococol) - Helpu i gyflwyno newidiadau i'r amserlen frechu arferol ar sail cyngor y Cyd-bwyllgor ar Imiwneiddio a Brechu - Parhau i helpu gyda rhaglen integreiddio brechiadau Llywodraeth Cymru - Helpu i ddatblygu'r adroddiad am gadw gwyliadwriaeth ac i'w roi ar waith - Helpu gyda'r ffrwd waith i atal a rheoli heintiau llif y gwaed a dargedir - Adolygu'r canllawiau yn y maes gwrthficrobaidd ar gyfer gofal sylfaenol a gofal eilaidd
	2024-25
	- Parhau i helpu gyda rhaglen integreiddio brechiadau Llywodraeth Cymru - Cyflwyno gwybodaeth i gleifion sydd wedi'i chydgynhyrchu, gan roi sylw i wersi a ddysgwyd drwy werthuso'r adnodd peilot - Helpu i gyflwyno newidiadau i'r amserlen frechu arferol ar sail cyngor y Cyd-bwyllgor ar Imiwneiddio a Brechu - Rhoi ar waith ganfyddiadau'r adolygiad o wybodaeth cleifion a threialu gwybodaeth i gleifion sydd wedi'i chydgynhyrchu ar gyfer rhaglenni brechu ychwanegol sy'n flaenoriaeth - Cwblhau strategaeth ar gyfer brechu teg gan ehangu rhaglenni brechu ychwanegol - Helpu i gyflwyno newidiadau i'r amserlen frechu arferol ar sail cyngor y Cyd-bwyllgor ar Imiwneiddio a Brechu - Parhau i helpu gyda rhaglen integreiddio brechiadau Llywodraeth Cymru - Helpu i ddatblygu'r adroddiad am gadw gwyliadwriaeth a'i roi ar waith - Helpu gyda'r ffrwd waith i atal a rheoli heintiau llif y gwaed a dargedir - Helpu'r gweithgorau'r UTI i leihau baich clefydau (yn gysylltiedig â Strategaeth Ymwrthedd Gwrthficrobaidd y Deyrnas Unedig)

Amcan	Cerrig milltir
AS2.3 Erbyn 2025 , bydd gennyn ni fodd o roi cymorth mwy cadarn a gwydn i'r system iechyd a gofal wrth iddi ymateb i beryglon amgylcheddol i iechyd, a byddwn ni'n helpu rhanddeiliaid ehangach i baratoi at effeithiau'r newid yn yr hinsawdd.	Gwerthuso canllawiau yn y maes gwrthficrobaidd ar gyfer gofal sylfaenol a gofal eilaidd
	2022-23
	Chwarter 4
	- Datblygu prosesau cadw gwyliadwriaeth ym maes iechyd cyhoeddus amgylcheddol i ddisgrifiocanlyniadau iechyd, er mwyn monitro niwed i iechyd a helpu i eirioli dros weithredu i sicrhau'r manteision mwyaf, lleihau'r niwed cymaint ag y bo modd, a lleihau anghydraddoldebau - Adolygu, gwerthuso a diwygio'r gweithdrefnau ar gyfer ymateb i ddigwyddiadau a rheoli digwyddiadau - Datblygu prosesau i gadw gwyliadwriaeth ym maes yr hinsawdd i ddisgrifio achosion o ddod i gysylltiad a chanlyniadau iechyd, o ran yr amgylchedd a chlefydau trosglwyddadwy, er mwyn helpu'r cyhoedd a'r GIG i addasu a lliniaru'r rhain - Adolygu a diwygio'r canllawiau ar gyfer tywydd eithafol a'r prosesau ar gyfer rhoi'r canllawiau i'r cyhoedd a phartneriaid - Helpu i gryfhau'r rheoliadau iechyd rhyngwladol drwy gwblhau'r broses o gyflawni pecyn gwaith cyfathrebu a lledaenu cynllun Gweithredu ar y Cyd SHARP (un o raglenni'r Comisiwn Ewropeaidd)
	2023-24
	- Darparu cyngor arbenigol ym maes iechyd y cyhoedd a hwnnw wedi'i gydlynw drwy bartneriaid i helpu i roi Cynllun Aer Glân Cymru ar waith a datblygu Deddf Aer Glân newydd i Gymru - Gweithio gyda Llywodraeth Cymru i gyflwyno cyfyngiad cyflymder o 20mya drwy'r wlad - Adolygu a gwerthuso'r camau gweithredu presennol ym maes y newid yn yr hinsawdd a phennu'r camau gweithredu pellach y mae eu hangen i leihau'r effeithiau hirdymor ar iechyd, a lleihau anghydraddoldebau, o ran y newid yn yr hinsawdd
	2024-25
	Gwerthuso a datblygu ar waith y ddwy flynedd flaenorol

3.2 Rhaglenni sgrinio'r boblogaeth

Rydyn ni'n darparu, yn monitro ac yn gwerthuso saith o raglenni sgrinio ar gyfer y boblogaeth, ac yn cydlynu'r rhwydwaith clinigol sy'n cael ei reoli drwy Gymru gyfan ar gyfer sgrinio cyn geni. Mae'r rhaglenni sgrinio wedi'u seilio ar argymhellion a wneir ar sail tystiolaeth gan Bwyllgor Sgrinio Cenedlaethol y Deyrnas Unedig, sy'n cael eu hystyried gan Bwyllgor Sgrinio Cymru a'u rhoi ar waith yn unol â'r polisi y cytunodd Llywodraeth Cymru arno.

Nod y rhaglenni yw naill ai lleihau achosion o glefydau (e.e. sgrinio serfigol) neu wella diagnosis cynnar i leihau effaith clefyd (e.e. sgrinio'r fron). Mae gan yr is-adran hanes cryf o lwyddo wrth wneud gwaith ymchwil a gwerthuso, ynghyd â rhaglen gynhwysfawr i wneud gwelliannau yn unol â phenderfyniadau polisi. Mae'r boblogaeth sy'n gymwys yn cael cynnig gwasanaethau sgrinio mewn ffordd deg, ond ceir amrywiad yn y nifer sy'n dewis manteisio, a blaenoriaeth o bwys yw galluogi pobl i gydsynio'n wybodus er mwyn gwella'r nifer sy'n dewis cael eu sgrinio a lleihau anghydraddoldeb yn hynny o beth.

Sut beth fydd llwyddiant?

Mae ein Strategaeth Hirdymor yn amlinellu'r hyn rydyn ni am ei gyflawni o dan y flaenoriaeth strategol hon. Dyma'r prif themâu sy'n berthnasol i'n camau gweithredu yn y dyfodol. Ar gyfer rhaglen sgrinio iechyd y boblogaeth, y nod yw:

- Atal mwy o glefydau ac ymyrryd yn gynharach drwy ddulliau o gynnal a gwella'r pwyslais ar raglenni sgrinio cenedlaethol ar gyfer y boblogaeth. Pan fydd clefyd yn cael ei ganfod, bydd y llwybrau gofal yn rhai di-fwlch

Erbyn 2025, byddwn ni'n parhau i ddarparu a datblygu rhaglenni sgrinio cenedlaethol ar gyfer y boblogaeth, a'r rheini wedi'u seilio ar dystiolaeth, yn unol ag argymhellion Pwyllgor Sgrinio Cenedlaethol y Deyrnas Unedig a Llywodraeth Cymru

Un o'n swyddogaethau statudol fel sefydliad yw darparu, rheoli, monitro a gwerthuso rhaglenni sgrinio ar gyfer y boblogaeth. Yn dilyn cyhoeddiad Llywodraeth Cymru ar 13 Mawrth 2020 ynghylch ei chynlluniau i ohirio apwyntiadau cleifion allanol nad oedden nhw'n rhai brys, cytunodd Llywodraeth Cymru ar argymhellion Iechyd Cyhoeddus Cymru i roi rhai o raglenni sgrinio'r boblogaeth o'r neilltu dros dro. Effeithiodd hyn ar y rhaglenni sgrinio canlynol: Bron Brawf Cymru, Sgrinio Serfigol Cymru, Sgrinio Coluddion Cymru, Sgrinio Llygaid Diabetig Cymru a Sgrinio Ymlediad Aortaidd yn yr Abdomen Cymru. Parhaodd y rhaglenni Sgrinio Clyw Babanod Cymru, Sgrinio Smotyn Gwaed Newydd-anedig a Sgrinio Cyn Geni drwy gydol y pandemig, ac nid ydyn nhw wedi cael eu hatal o gwbl.

Wrth i nifer yr achosion o Covid-19 ddechrau gostwng, y dull o weithio a ddilynwyd oedd cyflwyno'r amodau y byddai eu hangen er mwyn ailgychwyn sgrinio; dilyn dull o weithio a oedd yn asesu risg er mwyn blaenoriaethu'r grŵp o gyfranogwyr y byddai angen y cynnig arnyn nhw; ac ailgychwyn y rhaglenni'n raddol er mwyn gallu cynnig sgrinio'n ddiogel i gyfranogwyr. Cafodd y rhaglenni eu hailgychwyn yn y drefn hon: sgrinio serfigol (Mehefin 2020); sgrinio coluddion, sgrinio'r fron a sgrinio ymlediad aortaidd (Awst 2020) a sgrinio llygaid diabetig (Medi 2020).

Mae'r rhaglenni wedi parhau i gael eu cynnig ers eu hailgychwyn ond mae cyfyngiadau wrth adfer y rhaglenni. Mae'r rhain wedi cynnwys y gallu i gynnig sgrinio i lai o bobl ym mhob clinig oherwydd llwybrau COVID-19 diogel; cyfyngiadau o ran y lleoliadau clinig sydd ar gael; a'r ffaith bod llai o staff ar gael.

Er mwyn datblygu'r cynllun adfer, fe gyflwynodd pob rhaglen gynlluniau gweithredu i liniaru'r ôl-groniad yn y gwasanaethau. Roedd angen i wasanaethau weithredu ar gyfradd uwch na 100% o'u cyfradd cyn Covid er mwy adfer y rhaglenni. Mae'r dulliau i gynyddu'r gweithgarwch yn cynnwys:

- staff ychwanegol
- staff presennol i weithio oriau ychwanegol
- cynyddu nifer y lleoliadau ar gyfer clinigau ac effeithlonrwydd y lleoliadau presennol
- niferoedd uwch yn cael eu gwahodd gyda chynnydd cysylltiedig yn ystod y flwyddyn mewn defnyddiau traul

Bydd ein cynllun uchelgeisiol i adfer gwasanaethau sgrinio yn golygu defnyddio technoleg newydd, dulliau newydd o weithio, ac arloesi, gan roi pwyslais ar wella arferion, fel cynyddu effeithlonrwydd yr apwyntiadau sydd ar gael drwy frysennu dros y ffôn a rhoi gwahoddiadau agored.

Dyma drosolwg o'r cynlluniau adfer:

Rhaglen	Cynllun Adfer
Sgrinio Coluddion Cymru	Dosbarthu gwahoddiadau ar gyfradd uwch (gan gynnwys elfen y Labordy)
Bron Brawf Cymru	Cynyddu capasiti'r staff sgrinio – Radiograffwyr, Ymarferwyr Cynorthwyol a'r Llwybr
	Capasiti Ychwanegol – Uned Symudol
	Capasiti Ychwanegol – Canolfannau Sgrinio
Sgrinio Serfigol Cymru	Dosbarthu gwahoddiadau ar gyfradd uwch (gan gynnwys elfen y Labordy)
Yr holl raglenni	Mwy o leoliadau clinig
Sgrinio Llygaid Diabetig Cymru	Cynyddu capasiti'r staff sgrinio – Sgrinwyr a'r Llwybr
	Comisiynu adolygiad o optometreg retinau
Rhaglen Sgrinio Ymlediad Aortaidd yn yr Abdomen Cymru	Brysennu dros y ffôn cyn clinigau
	Cynyddu capasiti'r staff sgrinio – gan gynnwys Sgrinwyr, Sgiliau Clinigol a'r Llwybr

Labordy	Oriau ychwanegol i helpu gyda chapasiti ychwanegol Sgrinio Coluddion Cymru a Sgrinio Serfigol Cymru
Y Tîm Busnes	Rheolwr cynorthwyol ar gyfer adfer sgrinio

Mae cynllun adfer wedi'i ddatblygu a'i gostio, ac mae gwaith yn cael ei wneud i fwrw ymlaen â hwn, sef un o'r prif gamau gweithredu yn ein Cynllun Strategol.

Ymhlith prif themâu ein Cynllun Strategol dros ei oes y mae:

- parhau i weithio i fynd i'r afael ag anghydraddoldebau wrth edrych ar bwy sy'n dewis cael eu sgrinio
- sicrhau bod ein rhaglen sgrinio coluddion yn gweithio ar ei gorau i gynnig sgrinio yn unol â Rhaglen Sgrinio Genedlaethol y Deyrnas Unedig er mwyn gwella canlyniadau
- bwrw ymlaen â rhaglenni allweddol i adnewyddu cyfarpar er mwyn sicrhau bod y ddarpariaeth o ansawdd da o hyd
- systemau TG newydd ar gyfer rheoli'r rhaglenni a gwaith archwilio technegol newydd er mwyn gallu parhau i ddarparu rhaglenni sgrinio o ansawdd da
- parhau i wella a thrawsnewid ein rhaglenni presennol yn unol ag argymhellion Pwyllgor Sgrinio Cenedlaethol y Deyrnas Unedig a Llywodraeth Cymru
- yn ystod 2022/23, byddwn ni'n gwneud rhywfaint o waith cynllunio a chwmpasu cychwynnol, mewn partneriaeth â Phwyllgor Sgrinio Cymru, mewn perthynas â sgrinio am ganser yr ysgyfaint.

Amcan	Carreg filltir
AS2.4 Erbyn 2025 , byddwn ni'n parhau i ddarparu a datblygu rhaglenni sgrinio cenedlaethol ar gyfer y boblogaeth, a'r rheini wedi'u seilio ar dystiolaeth, yn unol ag argymhellion Pwyllgor Sgrinio Cenedlaethol y Deyrnas Unedig a Llywodraeth Cymru	2022-23
	Chwarter 1
	- Bwrw ymlaen i sicrhau bod lefelau gweithgarwch sgrinio yn dychwelyd i'r lefelau cyn y pandemig yn achos Bron Brawf Cymru, Rhaglen Sgrinio Ymlediad Aortaidd yn yr Abdomen a Sgrinio Llygaid Diabetig Cymru - Cyflwyno a gwreiddio System Rheoli Gwybodaeth ar gyfer Sgrinio Serfigol - Cychwyn proses ail-gaffael Rhwydwaith Gwybodaeth Labordai Cymru gan gytuno ar ddatblygiad y fanyleb - Parhau i weithredu a chyfathrebu cyfyngau sgrinio estynedig yn unol ag argymhellion Pwyllgor Sgrinio Cenedlaethol y Deyrnas Unedig ar gyfer menywod sy'n cael canlyniad sgrinio serfigol HPV negatif. - Cytuno ar broses gyda gwledydd y Deyrnas Unedig i rannu hanes sgrinio menywod sy'n symud rhwng gwledydd i sicrhau bod llwybr sgrinio serfigol diogel ar gael - Ail-gaffael cyfarpar sgrinio serfigol gan gyflwyno camau i alluogi a pharhau i ddarparu'r gwasanaeth - Cadarnhau ar gyllid a chytundeb â Lloegr i ddefnyddio BSS Select er mwyn gallu dewis grwpiau ar gyfer sgrinio'r fron pan na fydd NHAIS ar gael - Darparu gwasanaeth profi symptomatig FIT i Fyrddau Iechyd a lleoliadau gofal sylfaenol sy'n dymuno cael y cynnig, a chynnwys hyn yn y cytundeb lefel gwasanaeth - Gwerthuso'r cymorth optometreg a roddir i'r rhaglen sgrinio llygaid diabetig - Cwmpasu a chychwyn y rhaglen trawsnewid diabetig - Sgrinio Smotyn Gwaed Newydd-anedig Cymru, Sgrinio Clyw Babanod Cymru – Parhau i weithio'n hyblyg gyda Byrddau Iechyd i ymateb i'r pandemig, gan gynnwys ymateb ac adfer - Cwmpasu a chaffael cyfarpar AABR newydd - Bwrw ymlaen â'r rhaglen i gael cyfarpar newydd i Bron Brawf Cymru yn unol â'r amserlenni
	Chwarter 2

	• Bwrw ymlaen i sicrhau bod lefelau gweithgarwch sgrinio yn dychwelyd i'r lefelau cyn y pandemig yn achos Bron Brawf Cymru, Rhaglen Sgrinio Ymlediad Aortaidd yn yr Abdomen a Sgrinio Llygaid Diabetig Cymru • Datblygu Cynllun Annhegwch Strategol i gynyddu'r niferoedd sy'n cymryd rhan yn rhaglenni sgrinio'r coluddyn, sgrinio'r fron, sgrinio serfigol, sgrinio ymlediad aortaidd yn yr abdomen, a sgrinio llygaid diabetig drwy weithio gyda'r cyhoedd, y trydydd sector, a gweithwyr ieuchyd proffesiynol, gan leihau anghydraddoldebau wrth edrych ar y niferoedd sy'n dewis cael eu sgrinio • Sefydlu'r lleoliad sgrinio newydd cyntaf fel rhan o raglen ystadau barhaus i wella hygyrchedd a gwella'r cynnig i gyfranogwyr a chefnogi'r adferiad a darpariaeth gynaliadwy • Bwrw ymlaen â'r gwaith o ddatblygu System Rheoli Gwybodaeth Sgrinio Serfigol ar ôl iddi fynd yn fyw • Cwblhau proses gaffael y prawf FIT a'r gamau gweithredu sy'n gysylltiedig â chanlyniadau. • Sgrinio Cynenedigol Cymru, Sgrinio Smotyn Gwaed Newydd-anedig a Sgrinio Clyw Babanod Cymru – Defnyddio'r rhaglen Digidol yn Gyntaf i sicrhau mai e-gyhoeddiadau yw prif ffynhonnell gwybodaeth i gyfranogwyr y tair rhaglen hon. • Gwerthuso proses gofrestru ar gyfer cymryd samplau fel rhan o raglen Sgrinio Smotyn Gwaed Newydd-anedig Cymru • Bwrw ymlaen â'r prosiect i gael cyfarpar newydd i Bron Brawf Cymru yn unol â'r amserlenni
	Chwarter 3 • Bwrw ymlaen i sicrhau bod lefelau gweithgarwch sgrinio yn uwch na'r lefelau cyn y pandemig i sicrhau adferiad yn dilyn yr oedi yng nghynnig Bron Brawf Cymru, Rhaglen Sgrinio Ymlediad Aortaidd yn yr Abdomen a Sgrinio Llygaid Diabetig Cymru • Sefydlu'r ail leoliad sgrinio newydd fel rhan o raglen ystadau barhaus i wella hygyrchedd a gwella'r cynnig i gyfranogwyr a chefnogi'r adferiad a darpariaeth gynaliadwy • Cwmpasu a chychwyn prosiect o dan raglen Sgrinio Cynenedigol Cymru i wella'r llwybr i fenywod rhesws-negatif gyda Gwasanaeth Gwaed Cymru • Gwneud gwaith paratoadol gyda Lloegr i ddefnyddio BSS Select er mwyn gallu dewis grwpiau ar gyfer sgrinio'r fron pan na fydd NHAIS ar gael • Cynnal ansawdd gwell cardiau smotyn gwaed gyda'r rheini sy'n cymryd samplau mewn byrddau ieuchyd • Gwerthuso profi smotyn gwaed Diwrnod 4
	Chwarter 4 • Bwrw ymlaen i sicrhau bod lefelau gweithgarwch sgrinio yn uwch na'r lefelau cyn y pandemig i sicrhau adferiad yn dilyn yr oedi yng nghynnig Bron Brawf Cymru, Rhaglen Sgrinio Ymlediad Aortaidd yn yr Abdomen a Sgrinio Llygaid Diabetig Cymru • Sefydlu'r trydydd lleoliad sgrinio newydd fel rhan o raglen ystadau barhaus i wella hygyrchedd a gwella'r cynnig i gyfranogwyr a chefnogi'r adferiad a darpariaeth gynaliadwy • Parhau i gyflwyno cynllun i sgrinio'r coluddyn mor eang â phosibl gan gynnig sgrinio'r coluddyn i bobl 55, 56 a 57 oed • Proses i bostio canlyniadau wedi'i rhoi ar gontract allanol ar gyfer rhaglenni Bron Brawf Cymru a Sgrinio Llygaid Diabetig Cymru

	• Bwrw ymlaen â phrosiect i roi ar waith ddarpariaeth deg wrth gadw gwyliadwriaeth drwy MRI ar fenywod y canfuwyd bod ganddyn nhw risg uchel iawn o ganser y fron • Cwblhau blwyddyn gyntaf y prosiect i gael cyfarpar newydd i Bron Brawf Cymru i sicrhau bod y gwasanaeth yn dal i gael ei ddarparu'n ddi-dor • Cytuno ar y defnydd o BSS Select gyda Lloegr er mwyn canfod y grŵp sydd i gael sgrinio'r fron a chanfod y cyllid i dalu'r costau • Bwrw ymlaen â'r gwaith o ddarparu prosiect trawsnewid sydd wedi'i gwmpasu gan ganolbwyntio ar roi gwasanaeth hygyrch ac o ansawdd da i'r boblogaeth ddiabetig • Cwmpasu newidiadau i'r model gwasanaeth er mwyn creu model 'un glust yn glir' ar gyfer Sgrinio Clyw Babanod Cymru • Cynyddu'r capasiti hirdymor a hyfforddi sgrinwyr sydd wedi'u penodi o'r newydd ac sy'n gweithio'n annibynnol i raglen sgrinio ymlediad aortaidd yn yr abdomen Cymru
	2023-24 • Cynyddu'r niferoedd sy'n cymryd rhan yn rhaglenni sgrinio'r coluddyn, sgrinio'r fron, sgrinio serfigol, sgrinio ymlediad aortaidd yn yr abdomen a sgrinio llygaid diabetig drwy weithio gyda'r cyhoedd, y trydydd sector, a gweithwyr iechyd proffesiynol, gan leihau anghydraddoldebau wrth edrych ar y niferoedd sy'n dewis cael eu sgrinio • Gwerthuso tri lleoliad sgrinio newydd fel rhan o raglen ystadau barhaus • Cwblhau proses ail-gaffael LINC • Gwerthuso'r prosiect i roi ar waith ddarpariaeth deg wrth gadw gwyliadwriaeth drwy MRI ar fenywod y canfuwyd bod ganddyn nhw risg uchel iawn o ganser y fron • Gwerthuso Digidol yn Gyntaf – defnyddio e-gyhoeddiadau fel prif ffynhonnell gwybodaeth i gyfranogwyr • Cwmpasu'r goblygiadau posibl sy'n gysylltiedig â chyflwyno hunan-samplo ar gyfer y rheini nad ydyn nhw'n dod i apwyntiadau gwasanaeth Sgrinio Serfigol Cymru er mwyn cynyddu'r nifer sy'n dewis cael eu sgrinio • Darparu prosiect trawsnewid sydd wedi'i gwmpasu gan ganolbwyntio ar roi gwasanaeth hygyrch ac o ansawdd da i'r boblogaeth ddiabetig • Rhoi ar waith y gwerthusiad o brofi smotyn gwaed Diwrnod 4 • Cyflwyno'r newid i fodel y gwasanaeth i greu model 'un glust yn glir' • Gwellu iechyd a llesiant cyfranogwyr a chadw gwyliadwriaeth ar ddynion drwy'r rhaglen Gwneud i Bob Cyswllt Gyfrif.
	2024-25 • Cynyddu'r niferoedd sy'n cymryd rhan yn rhaglenni sgrinio'r coluddyn, sgrinio'r fron, sgrinio serfigol, sgrinio ymlediad aortaidd yn yr abdomen a sgrinio llygaid diabetig drwy weithio gyda'r cyhoedd, y trydydd sector, a gweithwyr iechyd proffesiynol, gan leihau anghydraddoldebau wrth edrych ar y niferoedd sy'n dewis cael eu sgrinio. • Cyflwyno ffyrdd newydd o weithio a chyfleoedd digidol • Parhau â'r broses o ehangu'r model prif ganolfan a lloerennau fel rhan o raglen ystadau barhaus i wella hygyrchedd a gwella'r cynnig i gyfranogwyr, a chefnogi'r adferiad a darpariaeth gynaliadwy • Sefydlu tîm gweithredu a llwybr ar gyfer menywod rhesws-negatif gyda Gwasanaeth Gwaed Cymru

	• Darparu prosiect trawsnewid sydd wedi'i gwmpasu gan ganolbwyntio ar roi gwasanaeth hygrych ac o ansawdd da i'r boblogaeth ddiabetig• Gwerthuso'r newid a wnaed i fodel y gwasanaeth i greu model 'un glust yn glir'

4. Thema Strategol 3 ar gyfer 2022/23: Helpu i wella ansawdd a diogelwch gwasanaethau iechyd a gofal

Ein nod yw helpu i greu'r system gofal ac iechyd o'r ansawdd gorau i Gymru, er mwyn i bawb allu cael gofal diogel, effeithiol ac effeithlon yn y lle iawn ac ar yr adeg iawn, a hynny drwy'r holl system ofal. I wneud hyn, rydyn ni'n gweithio gyda sefydliadau ledled Cymru i greu'r amodau, i feithrin y gallu, ac i greu'r cysylltiadau er mwyn i'r broses wella ffynnu. Mae hyn yn wir hefyd am y modd rydyn ni'n sbarduno ansawdd, gwella ac arloesi drwy ein sefydliad ein hunain. Rydyn ni'n canolbwyntio ar y canlynol:

- helpu sefydliadau iechyd a gofal i ailddylunio a gwella'n barhaus y gwasanaethau y maen nhw'n eu darparu
- helpu i roi pwyslais ar leihau niwed y gellir ei osgoi ac ar ddiogelwch mewn systemau gofal
- mynd ati'n gynaliadwy i feithrin y gallu i wella yn y system iechyd a gofal

Rydyn ni'n uchelgeisiol ynghylch ein rôl yn cefnogi'r agenda feiddgar a geir yn Cymru lachach (2018) sy'n disgrifio dull system gyfan o weithio yn y maes iechyd a gofal cymdeithasol. Fel sefydliad, rydyn ni'n ceisio bod yn batrwm o sefydliad iechyd cyhoeddus sy'n anelu at ansawdd da, ac rydyn ni'n edrych drwy lens ansawdd ar ein gwaith ein hunain ac ar y gefnogaeth rydyn ni'n ei rhoi i'r system iechyd a gofal.

Rhoi lle cwbl flaenllaw i ansawdd a diogelwch yw prif werth craidd GIG Cymru. Mae'r pwyslais hwn wedi'i gryfhau'n fwy diweddar drwy'r Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) (2020), Fframwaith Clinigol Cenedlaethol Cymru (2021), a'r Fframwaith Ansawdd a Diogelwch (2021). Ar y cyd, mae'r rhain yn cyflwyno dyhead i greu gwasanaethau iechyd a gofal sy'n cael eu harwain gan ansawdd, a'r rheini wedi'u seilio ar egwyddorion gofal iechyd darbodus, gofal iechyd sydd wedi'i seilio ar werthoedd, a'r nod pedwarplyg. Ein rôl yw cyflawni hyn o fewn ein sefydliad ni – a rhoi cymorth i sefydliadau iechyd a gofal i gyflawni hyn drwy roi pwyslais ar wella ansawdd a diogelwch drwy'r holl system.

Bellach, yng nghyd-destun y cam hwn yn y pandemig ac wrth symud i gyfnod adfer, mae'n hanfodol bod y cymorth sy'n cael ei gynnig i sefydliadau wedi'i deilwra i'r angen lleol ac yn addas i'r cyd-destun lleol. Byddwn ni hefyd yn helpu sefydliadau i gyflawni'r wyth blaenoriaeth a bennwyd gan y Gweinidog Iechyd a Gofal Cymdeithasol ar gyfer GIG Cymru. I alluogi hyn, mae Gwella Cymru wedi esblygu ei ddull o weithio gan greu un rhaglen newydd: 'Gofal Diogel Gyda'n Gilydd'. Ar y cyd â rhaglen ehangach Gwella Cymru, bydd rhaglen Gofal Diogel Gyda'n Gilydd yn cynnig cymorth unigryw i sefydliadau i ganfod a gwella blaenoriaethau ansawdd a diogelwch.

Byddwn ni'n gweithio'n agos gyda phartneriaid o bwys gan gynnwys Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol, Gofal Cymdeithasol Cymru, yr Uned Gyflawni, ac Addysg a Gwella Iechyd Cymru.

Byddwn ni hefyd yn gweithio gydag arbenigwyr blaenllaw ledled y Deyrnas Unedig a gyda phartneriaid rhyngwladol i sicrhau bod gwelliannau ac arloesi mewn ansawdd ac iechyd yn cael eu harwain gan yr arferion gorau, a byddwn ni'n hyrwyddo dull cyffredin o weithio.

Materion diogelu

Mae'r Tîm Diogelu Cenedlaethol yn cryfhau ei waith arwain systemau wrth helpu i sicrhau gwelliant parhaus yn y maes diogelu drwy GIG Cymru ac asiantaethau eraill sy'n rhan o bartneriaethau. Bydd y Tîm Diogelu Cenedlaethol ar ei newydd wedd yn canolbwyntio ar ddefnyddio mwy o fethodolegau a dulliau gweithio sy'n sicrhau gwelliant, gan ddysgu ar y cyd â GIG Cymru ond gan barhau i arwain Rhwydwaith Diogelu GIG Cymru ar y cyd. Ni fydd y broses adfer ar ôl y pandemig yn broses linol, ac i gydnabod hynny, bydd y Tîm Diogelu Cenedlaethol yn parhau i fod yn hyblyg ac yn ystwyth wrth roi cymorth ac arweiniad yn y maes diogelu, fel y gwnaeth yn 2020/21.

Sut beth fydd llwyddiant?

Ein huchelgais yw cyflawni'r canlynol:

- Trawsnewid canlyniadau diogelwch cenedlaethol drwy gyflwyno gwelliannau mewn ansawdd a diogelwch y gellir eu dangos a'u mesur ar lefel systemau
- Sefydliadau i ddilyn dull aeddfed a chynaliadwy o weithio wrth feithrin eu gallu i wella, gan ddefnyddio hyn wrth roi ar waith eu blaenoriaethau ansawdd a diogelwch lleol
- Cymru i fod yn rhan ganolog o'r gymuned wella yn y Deyrnas Unedig ac yn rhyngwladol
- Byddwn ni wedi datblygu dull o wneud gwaith ataliol sydd wedi'i gydlyn

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn y tair blynedd nesaf?

Erbyn 2025, byddwn ni wedi trawsnewid canlyniadau diogelwch cenedlaethol drwy gyflwyno gwelliannau y gellir eu dangos a'u mesur ar lefel systemau

Y nod yw cynnig dulliau galluogi ac adnoddau sydd wedi'u seilio ar dystiolaeth ac sy'n canolbwyntio ar ddiwylliant gwasanaethau ac yn helpu i greu'r amodau ar gyfer gwella. Byddwn ni'n helpu'r gwasanaeth gyda'i waith i leihau amrywiadau ac i gynyddu dibynadwyedd prosesau gofal, ac yn mynd i'r afael â'r tagfeydd sy'n gysylltiedig â diogelwch a heriau'r pandemig.

Byddwn ni'n gweithio gyda sefydliadau i roi'r galluo gwyr hyn ar waith er mwyn cyflwyno gwelliannau ac arloesi yn y meysydd ansawdd a diogelwch drwy'r holl system, gan wneud y pethau sy'n bwysig iddyn nhw a helpu i wreiddio gwelliannau clinigol a gweithredol sydd wedi'u seilio ar dystiolaeth. Byddwn ni hefyd yn gweithio i ddilyn y dull hwn o gyflwyno blaenoriaethau strategol ar gyfer gwella ac arloesi yn ein sefydliadau ni.

Gan ddefnyddio Fframwaith Cyflawni Gwella Cymru, bydd sefydliadau'n cael hyfforddiant dwys, wedi'i deilwra, i helpu i ledaenu gwelliannau a chynyddu'u maint – gan gynnwys defnyddio'r Fframwaith yn ein sefydliad ni'n hunain. Pan fydd hynny'n angenrheidiol ac yn briodol, bydd setiau dysgu cenedlaethol yn cyd-fynd â'r cymorth dwys lleol, ynghyd â chyfres o ddosbarthiadau meistr er mwyn dangos a phrofi modelau gofal amgen o bob cwr o'r byd,

gan roi cyfleoedd i rannu gwybodaeth, cynyddu maint gwelliannau'n gyflym, ac annog dull o weithio 'Unwaith i Gymru'.

Erbyn 2025, bydd sefydliadau wedi dilyn dull aeddfed a chynaliadwy o weithio wrth feithrin eu gallu i wella, gan ddefnyddio hyn wrth roi ar waith eu blaenoriaethau ansawdd a diogelwch lleol

Mae sicrhau ansawdd drwy'r holl system yn gofyn am arweinyddiaeth drawsnewidiol sy'n rhoi lle canolog i ansawdd yn ei dull strategol o reoli'r sefydliad. Mae'r Fframwaith Ansawdd a Diogelwch (2021) yn cyflwyno'r dyhead ar gyfer gwasanaeth iechyd a gofal sydd wedi'i seilio ar ansawdd, ac mae angen i sefydliadau weithredu o fewn system rheoli ansawdd effeithiol.

Mae ein dull sefydliadol newydd o sicrhau canlyniadau ansawdd yn defnyddio gwersi gan sefydliadau sy'n perfformio'n dda, gan ganolbwyntio ar gryfhau dull o sicrhau ansawdd drwy'r system gyfan. Yn sail i hynny y mae methodoleg 'Ansawdd fel Strategaeth Sefydliadol', a gwneir gwaith gydag arweinwyr systemau i ganfod eu blaenoriaethau strategol ar gyfer gwella ansawdd a diogelwch drwy'r holl system, gan feithrin ac alinio'u gallu i wella er mwyn trawsnewid y blaenoriaethau hyn.

Mae hyn yn galluogi timau gweithredol i wreiddio dull o weithio sy'n defnyddio system rheoli ansawdd drwy eu holl sefydliadau, ac yn gefn i hynny ceir Academi Gwella Cymru i feithrin sgiliau gwella cynaliadwy drwy'r holl system.

Nod Academi Gwella Cymru yw fod gan bawb yn GIG Cymru fodd o fanteisio ar sgiliau gwella y sicrhawyd eu hansawdd, adnoddau, a fframwaith galluogrwydd sy'n cyd-fynd, a hynny erbyn diwedd mis Mawrth 2024. Bydd yr Academi yn gweithio ochr yn ochr â sefydliadau i greu'r amodau, creu'r cysylltiadau a meithrin y gallu i wella fel sgil craidd drwy'r holl system. Gwneir hyn drwy'r dulliau canlynol:

- Creu'r seilwaith a dull wedi'i safoni o helpu i gyflwyno sgiliau gwella yn lleol, yn ogystal â:
- Hyfforddiant ym maes gwella sydd wedi'i seilio ar ganlyniadau, a hwnnw'n newid ymddygiadau a chanlyniadau

Erbyn 2015, bydd Cymru yn rhan o gymuned wella'r Deyrnas Unedig a'r gymuned wella ryngwladol

Gan weithio gyda nifer o bartneriaid strategol yn y Deyrnas Unedig, byddwn ni'n hyrwyddo dull cyffredin drwy'r Deyrnas Unedig o arwain, cefnogi a chynnal gwelliannau. Gan ddefnyddio proses ddibynadwy ac effeithlon i ymchwilio i syniadau arloesol, byddwn ni'n asesu eu potensial i wella ansawdd a diogelwch mewn gofal iechyd, gan roi'r rhain ar waith a rhannu'r gwersi a ddysgir drwy erthyglau a phapurau gwyn. Byddwn ni hefyd yn cyflymu'r broses o rannu gwersi a gwaith gwella drwy amrywiaeth o gyfleoedd eraill gan gynnwys astudiaethau achos ac adnoddau.

Erbyn 2025, bydd gwerthusiadau mewnol ac allanol yn dangos tystiolaeth o welliannau sy'n cael effaith

Rydyn ni'n gweithio gyda sefydliadau iechyd a gofal i'w galluogi i gyflwyno gwelliannau drwy'r holl system drwy'r nod pedwarplyg. Yn sail i'n holl waith, mae strategaeth fesur Gwella Cymru,

sy'n defnyddio cyfres o ddulliau mesur sy'n cyd-fynd â'r nod pedwarplyg i ddangos effaith a gwerth ac i roi sail i'n dull o weithio.

Byddwn ni'n cynnal gwerthusiad allanol o effaith y Fframwaith Cyflawni a'r dull rhanbarthol o weithio wrth alluogi sefydliadu i sicrhau gwelliannau mewn ansawdd a diogelwch. Byddwn ni hefyd yn cyflwyno adroddiadau rheolaidd i'n rhanddeiliaid i rannu gwybodaeth am ein cynnydd a dangos yr effaith. Bydd effaith ein cefnogaeth yn cael ei mesur drwy'r dulliau hyn:

- Canlyniadau lechyd – Bydd sefydliadau sy'n gweithio gyda ni yn sicrhau canlyniadau cynaliadwy rhagorol yn y chwe maes ansawdd
- Y profiad o weithio gyda ni – Bydd nifer cynyddol o sefydliadau yn rhan weithgar o'r broses wella gyda ni, a bydd mwy yn cael profiad cadarnhaol o weithio gyda ni
- Y profiad o weithio gyda ni – Mwy yn cael profiad cadarnhaol o weithio gyda ni

Erbyn 2025, bydd arloesi a gwella yn rhan ganolog o ddiwylliant a model gweithredu lechyd Cyhoeddus Cymru

Mae gwybodaeth a phrofiad yn dangos bod gan sefydliadau sy'n perfformio'n dda fethodoleg ar gyfer gwella ac arloesi, dull o reoli ansawdd, a diwylliant sy'n galluogi ac yn cefnogi newid. Mae'r feddylfryd ryngwladol yn y maes gwella hefyd yn cydnabod cyfraniad dull o weithio drwy'r sefydliad cyfan wrth wella ac arloesi i sicrhau ansawdd, yn dilyn pandemig Covid-19.

Er mwyn galluogi lechyd Cyhoeddus Cymru i wella ac arloesi'n strategol, a chan ddatblygu ar y Strategaeth Ansawdd a Gwella, byddwn ni'n cyflymu'r broses o ddatblygu hwb gwella ac arloesi yn y sefydliad. Bydd yr hwb gwella ac arloesi yn arwain at wella ac arloesi er mwyn sbarduno newidiadau strategol i'r modd rydyn ni'n gweithio ac i wella canlyniadau ein gwaith.

Erbyn 2025, byddwn ni wedi cefnogi'r GIG yng Nghymru, ynghyd â phartneriaid amlasiantaethol, i wreiddio ethos sy'n rhoi pwyslais ar ansawdd a gwella yn y system ddiogelu

Byddwn ni mor eglur â phosibl wrth ddisgrifio'r weledigaeth genedlaethol yn y system ddiogelu er mwyn trawsnewid honno a chreu system sy'n cyd-fynd â Fframwaith Ansawdd a Diogelwch 2021. Rydyn ni'n cydnabod y bydd sefydliadau'n cefnogi ein dyheadau os ydyn nhw'n deall ac yn rhoi gwerth ar ein dull o weithio. Drwy weithio gyda'n rhanddeiliad a deall eu hanghenion, bydd modd rhoi sail yn raddol i'r broses o drawsnewid y Tîm Diogelu Cenedlaethol fel ei fod yn gwneud gwaith arwain systemau i wella ansawdd yn y maes diogelu.

Mae'r adnodd Matrics Aeddfedrwydd Diogelu wedi bod yn cael ei ddefnyddio ers pedair blynedd ac wedi bod yn effeithiol wrth rannu gwersi a ddysgir, wrth ganfod beth sy'n gweithio'n dda, ac wrth weld pa welliannau sy'n gofyn am gydweithio drwy GIG Cymru i'w cyflwyno. Byddwn ni'n diwygio'r adnodd drwy gydweithio â Rhwydwaith Diogelu'r GIG fel ei fod yn addas i'w ddiben yn sgil y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) (2020) a Fframwaith Ansawdd a Diogelwch 2021. Rhan hollbwysig o'r broses ddiwygio yw edrych i weld sut y gall yr adnodd gynorthwyo i greu adroddiadau data mewn amser real sy'n adlewyrchu aeddfedrwydd yn y maes diogelu ac yn arwain at wasanaethau effeithiol a theg, o ansawdd da, drwy GIG Cymru. Byddwn ni'n meithrin gallu yn system ddiogelu'r GIG drwy fabwysiadu dulliau tebyg i'r rhai a ddefnyddir gan Gwella Cymru yn y system iechyd a gofal ehangach.

Mae diogelu yn fater sy'n berthnasol i bawb, ac mae'n dibynnu ar bartneriaethau amlasiantaethol cryf, staff sydd wedi'u grymuso, a dinasyddion sy'n gwybod sut i weithredu pan na fydd rhywbeth yn teimlo'n iawn er mwyn diogelu plant neu oedolion sy'n wynebu risg. Mae gwelliannau parhaus i'r system ddiogelu yn gofyn am rannu dealltwriaeth a defnyddio iaith gyffredin rhwng asiantaethau. Gan ddysgu gan Raglen Wella Ysbyty Plant Cincinnati, byddwn ni'n ymwneud â phartneriaid yn y Byrddau Diogelu Cenedlaethol a Rhanbarthol i ystyried y ddamcaniaeth newid y mae angen ei chyflwyno i wreiddio gwella ansawdd yn rhan o'r system rheoli ansawdd, sy'n draddodiadol wedi canolbwyntio mwy ar sicrwydd ansawdd a rheoli ansawdd. Byddwn ni'n archwilio sut y gallwn ni greu rhaglen gwella ansawdd gymunedol ar y cyd yn y maes diogelu, gan ddefnyddio gwersi a ddysgwyd gan Q Lab Cymru a phrofiad rhyngwladol.

Amcan	Cerrig milltir
AS3.1 Erbyn 2025, byddwn ni wedi trawsnewid canlyniadau diogelwch cenedlaethol drwy gyflwyno gwelliannau y gellir eu dangos a'u mesur ar lefel systemau	2022-23
	Chwarter 1
	• Creu'r blaenoriaethau diogelwch cenedlaethol ar gyfer y Gydweithrediaeth Gofal Diogel • Creu'r mecanweithiau a'r strwythur er mwyn i Gwella Cymru gefnogi gweithio rhanbarthol
	Chwarter 2
	• Creu'r fframwaith i GIG Cymru gomisiynu cymorth gan Gwella Cymru • Rhyddhau'r gyfres gyntaf o fodiwlau Diogelwch i GIG Cymru • Cwblhau gwaith diagnostig i ganfod parodrwydd y sefydliad yn y maes diogelwch cyn cyflwyno gwaith y Gydweithrediaeth Gofal Diogel • Cyflawni Strategaeth Cyfathrebu ac Ymgysylltu Gwella Cymru • Darparu cyfres o adnoddau ar gyfer newid ymddygiad er mwyn ennyn diddordeb y staff mewn gwella
	Chwarter 3
	• Datblygu'r broses o gydgyhyrchu cynnig diogelwch ychwanegol fel rhan o'r Rhaglen Gofal Diogel Gyda'n Gilydd i helpu sefydliadau GIG Cymru • Datblygu modelau efelychu llif cyfrifiadurol ar gyfer profi cysyniad, er mwyn helpu i roi hyfforddiant • Dechrau gwaith y Gydweithrediaeth Gofal Diogel gyda Sesiwn Ddysgu 1
	Chwarter 4
	• Cwblhau'r gwerthusiad o adnoddau newid ymddygiad • Cyflwyno adroddiad chwarterol i Lywodraeth Cymru am y cytundeb lefel gwasanaeth ar gyfer gwella iechyd meddwl • Cyflwyno adroddiad chwarterol i Lywodraeth Cymru am y cytundeb lefel gwasanaeth ar gyfer anabledd dysgu • Cyflwyno adroddiadau chwarterol a blynyddol i'r Sefydliad Iechyd am bartneriaeth Q Lab Cymru • Rhyddhau'r Dangosfwrdd Diogelwch i gynulleidfa brawf ar gyfer profi cysyniad • Cwblhau manyleb y gofynion ar gyfer 'System Rybuddio Cynnar ar gyfer materion diogelwch' y Dangosfwrdd Diogelwch • Platfform mesur ar gael i GIG Cymru • Cynnal cynhadledd genedlaethol Gwella Cymru i arddangos a rhannu'r gwersi a ddysgwyd • Cyflwyno'r cynnig diogelwch cenedlaethol i gyd-fynd â gwasanaethau canser (yn amodol ar gael cyllid ychwanegol gan y rhwydwaith canser)
	2023-24

Amcan	Cerrig milltir
	- Darparu ail gyfres o adnoddau newid ymddygiad, gan ddatblygu ar yr hyn a ddysgwyd wrth werthuso - Cyflwyno adroddiad chwarterol i Lywodraeth Cymru am y cytundeb lefel gwasanaeth ar gyfer gwella iechyd meddwl - Cyflwyno adroddiad chwarterol i Lywodraeth Cymru am y cytundeb lefel gwasanaeth ar gyfer anabledd dysgu - Cyflwyno adroddiadau chwarterol a blynyddol i'r Sefydliad Iechyd am bartneriaeth Q Lab Cymru - Esblygu'r strategaeth ar ôl casglu gwybodaeth a sganio gorwelion - Rhyddhau'r System Rybuddio Gynnar ar gyfer systemau dadansoddi diogelwch i gynulleidfa brawf ar gyfer profi cysyniad - Rhyddhau'r ail gyfres o fodiwlau Diogelwch i GIG Cymru - Cynnal cynhadledd genedlaethol Gwella Cymru i arddangos a rhannu'r gwersi a ddysgwyd - Cyflwyno adroddiadau chwarterol a blynyddol i Iechyd Cyhoeddus Cymru, Llywodraeth Cymru a sefydliadau partner
	2024-25
	- Cyflwyno adroddiad chwarterol i Lywodraeth Cymru am y cytundeb lefel gwasanaeth ar gyfer gwella iechyd meddwl - Cyflwyno adroddiad chwarterol i Lywodraeth Cymru am y cytundeb lefel gwasanaeth ar gyfer anabledd dysgu - Cyflwyno adroddiadau chwarterol a blynyddol i'r Sefydliad Iechyd am bartneriaeth Q Lab Cymru - Esblygu dull strategol Gwella Cymru o weithio i adlewyrchu'r adborth a gafwyd gan y system - Rhyddhau'r drydedd cyfres o fodiwlau Diogelwch i GIG Cymru - Cynnal cynhadledd genedlaethol Gwella Cymru i arddangos a rhannu'r gwersi a ddysgwyd - Adroddiadau chwarterol a blynyddol i Iechyd Cyhoeddus Cymru, Llywodraeth Cymru a sefydliadau partner
AS3.2 Erbyn 2025, bydd sefydliadau wedi dilyn dull aeddfed a chynaliadwy o weithio wrth feithrin eu gallu i wella, gan ddefnyddio hyn wrth roi ar waith eu blaenoriaethau ansawdd a diogelwch lleol	2022-23
	Chwarter 1
	Darparu canllawiau ac adnoddau am y ddyletswydd ansawdd i Lywodraeth Cymru
	Chwarter 2
	- Cwblhau pecynnau hyfforddiant i gyd-fynd â'r canllawiau am y ddyletswydd ansawdd i Lywodraeth Cymru - Hyfforddiant ar gyfer y rhaglen wella ar gael i GIG Cymru
	Chwarter 3
	Rhyddhau cyfres o ddeunyddiau hyfforddiant hunan-wasanaeth ym maes Mesur Uwch i GIG Cymru
	Chwarter 4
	Datblygiad Cam 1 – Cyflawni'r broses o gychwyn gwneud ansawdd yn strategaeth sefydliadol ar y safle beta

Amcan	Cerrig milltir
	2023-24
	• Recriwtio 3 sefydliad i helpu i wreiddio ansawdd drwy ddull Ansawdd fel Strategaeth Sefydliadol • Parhau i gefnogi safle beta ar gyfer Ansawdd fel Strategaeth Sefydliadol • Cyflawni Cam 2 – Defnyddio'r System – Integreiddio'r broses ansawdd yn llawn yn rhan o Gwella Cymru fel rhan o Ansawdd fel Strategaeth Sefydliadol • Cyd-ddatblygu Lefel Uwch ar gyfer Gwella gyda National Education for Scotland • Cychwyn grŵp 3 y rhaglen Scottish Improvement Leader
	2024-25
	• Cyflawni Cam 3 – Dealltwriaeth – Mae gwella ansawdd yn elfen sylfaenol yn strwythur Gwella Cymru fel rhan o Ansawdd fel Strategaeth Sefydliadol • Y Lefel Uwch ar gyfer y rhaglen wella ar gael i GIG Cymru
AS3.3 Erbyn 2015, bydd Cymru yn rhan o gymuned wella'r Deyrnas Unedig a'r gymuned wella ryngwladol	2022-23
	Chwarter 2
	• Parhau i weithio gyda phartneriaid yn y Deyrnas Unedig a phartneriaid rhyngwladol i ddysgu mwy a gwella ein henw da • Cytuno ar y datrysiad a fwriedir i gefnogi system casglu gwybodaeth Gwella Cymru ar sail argymhellion y gwaith cwrmpasu
	Chwarter 4
	• Rhannu gwersi a ddysgwyd yn y Deyrnas Unedig ac yn rhyngwladol
	2023-24
	• Rhannu gwersi a ddysgwyd yn y Deyrnas Unedig ac yn rhyngwladol • Cryfhau enw da Gwella Cymru fel arweinydd yn y maes gwella drwy gyhoeddi papurau gwyn a darnau barn
	2024-25
	• Rhannu a chywain y gwersi a ddysgwyd yn y Deyrnas Unedig ac yn rhyngwladol • Cryfhau enw da Gwella Cymru fel arweinydd yn y maes gwella drwy gyhoeddi papurau gwyn a darnau barn
	2022-23
	Chwarter 1

Amcan	Cerrig milltir
AS3.4 Erbyn 2025, bydd gwerthusiadau mewnol ac allanol yn dangos tystiolaeth o welliannau sy'n cael effaith	Dulliau adrodd effeithiol wedi'u creu ac adroddiadau'n cael eu darparu i randdeiliaid allweddol gan gynnwys Bwrdd Gweithredol Iechyd Cyhoeddus Cymru, Llywodraeth Cymru a sefydliadau partner
	Chwarter 4
	Adroddiad am ganfyddiadau blwyddyn un o'r gwerthusiad allanol o'r broses o roi Gofal Diogel Gyda'n Gilydd ar waith
	2023-24
	- Adroddiad am ganfyddiadau blwyddyn dau o'r gwerthusiad allanol o'r broses o roi Gofal Diogel Gyda'n Gilydd ar waith - Adroddiadau wedi'u darparu i randdeiliaid allweddol gan gynnwys Bwrdd Gweithredol Iechyd Cyhoeddus Cymru, Llywodraeth Cymru a sefydliadau partner
	2024-25
AS3.5 Erbyn 2025, bydd arloesi a gwella yn rhan ganolog o ddiwylliant a model gweithredu Iechyd Cyhoeddus Cymru	- Ehangu'r gwerthusiad allanol i gynnwys dull strategol Gwella Cymru o weithio yn fwy eang - Adroddiadau effeithiol wedi'u darparu i randdeiliaid allweddol gan gynnwys Bwrdd Gweithredol Iechyd Cyhoeddus Cymru, Llywodraeth Cymru a sefydliadau partner
	2022-23
	Chwarter 4
	Cyflwyno adroddiad blynyddol yr hwb gwella ac arloesi i Dîm a Bwrdd Gweithredol Iechyd Cyhoeddus Cymru
	2023-24
	Cyflwyno adroddiad blynyddol yr hwb gwella ac arloesi i Dîm a Bwrdd Gweithredol Iechyd Cyhoeddus Cymru
AS3.6 Erbyn 2025, byddwn ni wedi cefnogi'r GIG yng Nghymru, ynghyd â phartneriaid amlasiantaethol, i wreiddio ethos sy'n rhoi pwyslais ar ansawdd a gwella yn y system diogelu.	2024-25
	Rhoi ar waith y dull y cytunwyd arno i integreiddio arloesi a gwella mewn mwy nag un maes blaenoriaeth yn Iechyd Cyhoeddus Cymru, yn unol â'r hyn a ganfuwyd drwy'r cylch cynllunio strategol
	2022-23
	Chwarter 1
	- Cyd-greu adnodd SMM diwygiedig sy'n cefnogi diwylliant gwella parhaus, ac sy'n adlewyrchu aeddfedrwydd yn y maes diogelu drwy GIG Cymru gydag effaith y gellir ei mesur - Rhannu gweledigaeth a chynllun trawsnewid y Tîm Diogelu Cenedlaethol â rhanddeiliaid
	Chwarter 2

Amcan	Cerrig milltir
	Cychwyn ymarfer i fapio rhanddeiliaid, gan ymgorffori dadansoddiad o'r anghenion a dadansoddiad o arolwg, er mwyn rhoi gwybod i arweinwyr systemau ym maes gwella ansawdd diogelu am y broses o drawsnewid y Tîm Diogelu Cenedlaethol
	Chwarter 3
	- Cwblhau'r ymarfer i fapio rhanddeiliaid a'i rannu â rhanddeiliaid perthnasol - Cynllun ar gyfer gweithdai Rhwydwaith Diogelu'r GIG
	Chwarter 4
	Cynnal gweithdai wedi'u hwyluso i ddatblygu sgiliau a'r gallu i wella drwy Rhwydwaith Diogelu'r GIG
	2023-24
	- Ystyried damcaniaeth newid gyda phartneriaid amlasiantaethol i wreiddio gwella ansawdd fel rhan o system rheoli ansawdd diogelu - Archwilio'r posibilrwydd o gyd-greu rhaglen gwella ansawdd gymunedol
	2024-25
	Gweithio gyda GIG Cymru a phartneriaid amlasiantaethol i feithrin gallu, yr amodau a'r rhwydweithiau ar gyfer gwella ym maes diogelu

5. Thema Strategol 4 ar gyfer 2022/23: Manteisio i'r eithaf ar y defnydd o dechnoleg ddigidol, data a thystiolaeth i wella iechyd y cyhoedd

Mae technoleg wedi datblygu'n gyflym aruthrol, ac felly hefyd y defnydd o dechnoleg a thechnegau newydd i ddefnyddio data a rhoi sail i arferion ymchwil. Mae technoleg wedi gweddnewid sut y mae gwasanaethau'n cael eu darparu ac mae cleifion a'r cyhoedd bellach yn disgwyl gwasanaethau gwahanol iawn. Mae dyfeisiau newydd yn cynyddu faint o ddata sydd ar gael, gyda thechnoleg y gellir ei gwisgo'n cael ei defnyddio'n helaeth i fonitro iechyd a ffitrwydd pobl. Mae'r data sydd wedi'u casglu wedi'u defnyddio i dargedu gwasanaethau'n well a gwella profiad cwsmeriaid.

Wrth i'r data a'r gofod storio gynyddu, mae'r posibilïadau hefyd yn cynyddu drwy roboteg, deallusrwydd artifisial a'r '*metaverse*'. Mae'r rhain i gyd yn dangos y bydd pethau'n dal i newid yn gyflym. Eto, i raddau helaeth, mae'r GIG yng Nghymru ac Iechyd Cyhoeddus Cymru ar ei hôl hi'n sylweddol wrth edrych ar ddisgwyliadau'r cyhoedd a gwasanaethau iechyd eraill.

Ochr yn ochr â hyn, gellir datblygu a defnyddio'r ffynonellau data newydd hyn i sbarduno gwelliannau yn iechyd y cyhoedd drwy waith ymchwil a gwerthuso o ansawdd da e.e. datblygu profion genomeg pathogen Covid-19 a threialon brechlynnau cyflym. Serch hynny, dydyn ni ddim wedi manteisio i'r eithaf ar rym y ffynonellau data newydd sydd ar gael nac ar bosibiliadau'r dechnoleg newydd y mae'r rhain yn eu galluogi i greu diwylliant sy'n arddel 'beth sy'n gweithio' yn Iechyd Cyhoeddus Cymru.

Wrth i Iechyd a Gofal Digidol Cymru ddechrau creu rhywfaint o'r galluogwyr craidd i greu system iechyd digidol yma, nawr yw'r amser i drawsnewid sut rydyn ni'n manteisio ar dechnoleg ddigidol, data a thystiolaeth i wella iechyd a llesiant pobl Cymru.

Sut beth fydd llwyddiant?

Byddwn ni'n chwarae rhan allweddol wrth gefnogi polisïau ac ymarfer sydd wedi'u seilio ar dystiolaeth i wella iechyd y boblogaeth yng Nghymru.

I gael yr effaith fwyaf bosibl, byddwn ni'n rhoi lle canolog i'r defnyddiwr yn ein gwaith er mwyn gallu creu ymchwil, tystiolaeth a gwybodaeth leol, cenedlaethol a rhyngwladol, ynghyd â syntheseiddio a chyfathrebu'r rheini, gyda'r nod o wella a chynnal iechyd y boblogaeth yng Nghymru heddiw ac yn y dyfodol.

Byddwn ni'n manteisio ar dechnolegau newydd i ddatblygu'r capasiti i roi'r wybodaeth ar yr adeg iawn y mae ei hangen ar ein defnyddwyr i weithredu.

Bydd canlyniadau'n cael eu diffinio ymhellach fel rhan o'r broses o ddatblygu'r Strategaethau Ymchwil, Data a Digidol.

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn y tair blynedd nesaf?

Erbyn 2025, bydd tystiolaeth a gwaith dadansoddi'n blaenoriaethu rhoi pwyslais ar beth sy'n gweithio, gan gyfathrebu hynny gydag effaith er mwyn gwella iechyd a llesiant pobl

Byddwn ni'n gwneud gwaith mapio systematig o weithgarwch ymchwil drwy'r sefydliad ac yn gweithio gyda defnyddwyr i ddatblygu rhaglen ymchwil a thystiolaeth sy'n canolbwyntio ar anghenion mwyaf y Llywodraeth a defnyddwyr.

Yn eu plith mae:

- gweithio gyda Llywodraeth Cymru i fonitro a gwerthuso effaith camau gweithredu allweddol ym maes iechyd y cyhoedd ar iechyd pobl (er enghraifft, 'Cymru Ddi-fwg' a'r camau gweithredu sy'n rhan o'r strategaeth gordewdra)
- gwerthuso Rhaglen Atal Diabetes Cymru Gyfan
- gweithio gyda Llywodraeth Cymru ac awdurdodau lleol i wella'r sail dystiolaeth a dealltwriaeth o'r dystiolaeth am deithio llesol ac iechyd

Mae angen inni hefyd sicrhau ein bod ni'n dal i fonitro'r pandemig a'i effeithiau ar bob agwedd ar iechyd y boblogaeth. Byddwn ni'n datblygu dangosfwrdd parhaus sy'n golygu bod modd mynd ati ar yr adeg iawn i fonitro Covid-19; clefydau anadlol a chlefydau trosglwyddadwy eraill; ymddygiadau sy'n niweidio iechyd; llesiant pobl; ac effaith baich clefydau ar grwpiau eraill e.e. cancer. Byddwn ni'n parhau i fonitro ac addasu hyn wrth i natur y sefyllfa newid. Bydd hyn yn golygu y byddwn ni'n nes at allu monitro bygythiadau i iechyd y cyhoedd mewn amser real.

Byddwn ni'n cynyddu ein heffaith drwy ddatblygu personâu defnyddwyr sy'n ein galluogi i ddeall ein cynulleidfa a darparu cynhyrchion a thystiolaeth a fydd yn cael yr effaith fwyaf.

Byddwn ni'n rhoi mwy o bwyslais ar werthuso wrth inni geisio defnyddio a datblygu methodolegau sy'n gwneud y defnydd gorau posibl o ddata er mwyn deall yn well pa ymyriadau sy'n gweithio ym maes iechyd y cyhoedd, yn enwedig i boblogaethau sy'n wynebu risg uwch o ganlyniadau gwael.

Erbyn 2025, bydd cynhwysiant wedi'i wreiddio yn ein gwaith yn y meysydd digidol, data a gwerthuso er mwyn sicrhau ein bod ni'n lleihau anghydraddoldebau yn iechyd y cyhoedd

Ar hyn o bryd, nid yw'r GIG yng Nghymru yn mynd ati'n systematig i gasglu'r data angenrheidiol i sicrhau bod gwasanaethau'n cael eu darparu'n deg a'n bod ni'n gallu monitro anghydraddoldebau iechyd neu gwynion defnyddwyr gwasanaethau'n effeithiol. Mae'r sail dystiolaeth ynghylch beth sy'n gweithio wrth leihau anghydraddoldebau yn wan.

Byddwn ni'n gwneud y canlynol:

- 1) Sicrhau bod ein holl data wedi'u cysylltu â Chyfrifiad 2021 cyn gynted â phosibl pan fydd canlyniadau'r Cyfrifiad ar gael, gan fynd ati'n systematig i ddadansoddi'r holl ystadegau perthnasol am iechyd a chydraddoldeb – nodweddion gwarchodedig, cyflogaeth a statws economaidd-gymdeithasol

- 2) Gweithio gydag Iechyd a Gofal Digidol Cymru ac NHS Leaderships i gyflwyno'r prosesau systematig i sicrhau bod y data hyn yn cael eu casglu fel mater o drefn ac ar gael i'w dadansoddi drwy'r GIG yng Nghymru
- 3) Mynd ati'n systematig i adolygu a gwella'r wybodaeth am gydraddoldeb ac amrywiaeth sydd ar gael drwy ein holl allbynnau
- 4) Datblygu'r gallu i werthuso'n gyflym beth sy'n gweithio wrth fynd i'r afael ag anghydraddoldebau iechyd
- 5) **Sicrhau bod ein holl brosesau casglu data yn mynd ati'n systematig i gasglu gwybodaeth am gydraddoldeb a honno wedi'i safoni pan fydd hynny'n briodol yn unol â diffiniadau Cyfrifiad 2021**

Erbyn 2025, byddwn ni'n defnyddio'r technolegau newyddaf a gwyddor data i roi'r wybodaeth ar yr adeg iawn i weithwyr proffesiynol ym maes iechyd y cyhoedd ac i'r system ehangach, er mwyn iddyn nhw allu darparu gwasanaethau

Er mwyn helpu'r system i wella iechyd y boblogaeth a lleihau anghydraddoldebau yng Nghymru, mae angen system ryng-gysylltiedig o ddata ac apiau sy'n galluogi ein defnyddwyr i ddefnyddio a gweithredu ar sail y wybodaeth a roddir ar yr adeg iawn. Byddwn ni'n ceisio manteisio i'r eithaf ar y cyfleoedd sydd ar gael inni drwy wella ein hasedau data presennol a'u dwyn ynghyd i ddefnyddio gwybodaeth am iechyd yn well, ac ar yr un pryd drwy arloesi gyda thechnolegau newydd a defnyddio data newydd fel data o synwryddion a thechnoleg y gellir ei gwisgo er mwyn defnyddio gwyddor data broffesiynol i ddarparu gwasanaethau'n llwyddiannus ar y rheng flaen. Gan ddefnyddio ein gallu ym maes gwyddor data, fel dadansoddeg ragfynegol, mae cyfle i rannu mwy o wybodaeth amser real a gwybodaeth fanwl o ansawdd da â gweithwyr proffesiynol ym maes iechyd y cyhoedd, gan ddefnyddio honno i benderfynu pwy i'w targedu fel rhan o ddull ataliol a chynaliadwy sy'n edrych ar y boblogaeth gyfan.

Erbyn 2025, byddwn ni'n defnyddio technoleg ddigidol a gweithio ystwyth i ddarparu gwasanaethau sy'n canolbwyntio ar y defnyddwyr er mwyn gwella canlyniadau

Byddwn ni'n ceisio manteisio ar ddulliau digidol o weithio gyda data a thystiolaeth, yn ogystal ag yn ein prosesau gweithredol. Fel rhan o'r flaenoriaeth hon, byddwn ni'n ceisio cefnogi ac ehangu'r capasiti a'r sgiliau yn y maes hwn drwy'r holl sefydliad a'r system ehangach. I roi ffrâm i'r camau gweithredu hyn, a sicrhau ein bod ni'n ateb anghenion, byddwn ni'n datblygu cynllun Digidol a Data, a fydd yn gweithio'n unol â strategaethau Llywodraeth Cymru a phartneriaethau yn y meysydd hyn. Digidol – yn ogystal â manteisio ar ddatblygiadau mewn technoleg a'r data sydd ar gael, byddwn ni'n cymryd camau i sicrhau bod y defnyddiwr yn ganolog yn nyluniad systemau. Fel rhan o'r ffordd hon o weithio, byddwn ni'n datblygu cynhyrchion sy'n gwella canlyniadau drwy waith datblygu a wneir mewn partneriaeth â'r defnyddiwr ac yn gweithio mewn ffordd ystwyth i roi cynnig ar bethau, i fod yn hyblyg, ac i addasu a datblygu'n gyflym. O ganlyniad, gellir ymgorffori gwersi a ddysgir yn gyflymach mewn gwelliannau i sicrhau ein bod ni'n cael yr effaith fwyaf bosibl ar ein defnyddwyr ac yn rhoi'r gwerth mwyaf posibl iddyn nhw.

Byddwn ni'n gweithio ar y cyd ag Iechyd a Gofal Digidol Cymru ar yr Adnodd Data Cenedlaethol a'r Gwasanaethau Digidol i Gleifion a'r cyhoedd i sicrhau eu bod yn ateb anghenion Iechyd

Cyhoeddus Cymru a'n bod yn cyfrannu'n llawn at eu datblygiad. Byddwn ni'n canolbwyntio ar ddatblygu ein Storfa Ddata Leol i fwydo i'r Storfa Ddata Genedlaethol, gan sicrhau bod ein systemau a'n safonau yn gallu rhyngweithredu. Byddwn ni hefyd yn datblygu ein gwasanaethau'n unol â'r technolegau a alluogir drwy DSPP.

Ein camau cyntaf ar y siwrnai hon fydd cwblhau'r cam darganfod ar gyfer y Gwasanaeth Sgrinio Llygaid Diabetig a dylunio a darparu dangosfwrdd sy'n rhoi'r brif wybodaeth am holl elfennau iechyd y cyhoedd mewn un lle.

Amcan	Cerrig milltir
AS4.1 Erbyn 2025 , bydd tystiolaeth a gwaith dadansoddi'n blaenoriaethu rhoi pwyslais ar beth sy'n gweithio, gan gyfathrebu hynny gydag effaith er mwyn gwella iechyd a llesiant pobl	2022-23
	Chwarter 1
	- Cytuno ar broses ar gyfer darparu a blaenoriaethu rhoi cymorth drwy wyddor data, dadansoddeg a thystiolaeth drwy weithio gyda Chyfarwyddwyr Iechyd y Cyhoedd a thimau iechyd y cyhoedd lleol a chydweithwyr perthnasol eraill yn Iechyd Cyhoeddus Cymru - Datblygu a chytuno ar gamau gweithredu'r dyfodol ar sail canfyddiadau ymchwil ymhlith defnyddwyr - Rhoi ar waith ganlyniad y gwerthusiad o 'Raglen Atal Diabetes Cymru Gyfan'
	Chwarter 2
	- Darparu adnodd adrodd diwygiedig Fframwaith Canlyniadau Iechyd y Cyhoedd i ddarparwyr - Cydlynu'r broses o ddatblygu a chymeradwyo Strategaeth Ymchwil Iechyd Cyhoeddus, a honno'n cyd-fynd â'r blaenoriaethau strategol hirdymor a'r gofynion seilwaith sy'n angenrheidiol er mwyn cyflawni - Datblygu deunyddiau sy'n rhoi tystiolaeth o effaith gref er mwyn gallu defnyddio teithio llesol i wella iechyd y cyhoedd yn rhwyddach - Dylunio dull o weithio strwythuredig ar gyfer rhaglen werthuso a sicrhau'r adnoddau i bennu effaith rhaglenni polisi a phennu'r 'hyn sy'n gweithio'n dda' er mwyn cael effaith ar iechyd a llesiant pobl
	Chwarter 3
	- Sefydlu'r defnydd o Bersonâu Defnyddwyr yn Iechyd Cyhoeddus Cymru yn ehangach, gan gynnwys eu datblygu a'u rhoi ar waith i sicrhau'r effaith fwyaf o'n cyhoeddiadau a'n cynhyrchion - Cyhoeddi cynllun cyflawni'r dyfodol ar gyfer rhaglen o ystadegau swyddogol amserol ynghylch cael effaith gref ar iechyd y boblogaeth yng nghyd-destun canser, anomaledau cynhenid, gordewdra ymhlith plant, a chyflyrau iechyd eraill
	Chwarter 4
	Dechrau'r gwaith o gyflawni'r rhaglen werthuso y cytunwyd arni i bennu effaith polisiau a rhaglenni a phennu'r 'hyn sy'n gweithio'n dda' i effeithio ar iechyd a llesiant pobl. Asesu meysydd y dyfodol i ddatblygu ar ddeunyddiau tystiolaeth o effaith gref ym maes teithio llesol er mwyn gallu gwella iechyd y cyhoedd yn rhwyddach
	2023-24
	- Rhoi ar waith seilwaith ymchwil ar gyfer Iechyd Cyhoeddus Cymru gan alluogi amgylchedd ymchwil gweithredol gan gofnodi'r effaith ar ganlyniadau iechyd - Cynllunio system y dyfodol ar gyfer monitro effaith yn rheolaidd ac yn agos at amser real a gwneud ymchwil ymhlith defnyddwyr am ein gwasanaethau/cynhyrchion o fewn y sefydliad. - Monitro'r effaith ar ddefnyddio gwybodaeth a gwerthuso'r broses o roi personâu defnyddwyr ar waith - Cwmpasu gwaith ymchwil pellach a meysydd gwerthuso rhaglenni wrth i flaenoriaethau newydd ddatblygu - Asesu meysydd yn y dyfodol i ddatblygu deunyddiau am effaith gref er mwyn gallu cyflawni manteision ym maes iechyd y cyhoedd

Amcan	Cerrig milltir
AS4.2 Erbyn 2025, bydd cynhwysiant wedi'i wreiddio yn ein gwaith yn y meysydd digidol, data a gwerthuso er mwyn sicrhau ein bod ni'n lleihau anghydraddoldebau yn iechyd y cyhoedd	2024-25 - Ystyried sut i ddatblygu strategaeth ymchwil o 2022/23 - Cwblhau gwerthusiadau pellach sy'n cyd-fynd yn strategol i bennu'r 'hyn sy'n gweithio'n dda' (gwasanaethau a chamau gweithredu o dan bolisiau) wrth wella iechyd a llesiant pobl.
	2022-23
	Chwarter 1
	- Parhau â'r ymrwymiad (yr holl gyfarwyddiaeth) fel partner sy'n cydweithio â Chanolfan Dystiolaeth Covid-19 Cymru - Cytuno ar raglen o waith ymchwil a dadansoddi amserol, sy'n cael effaith, i roi gwybod am effaith Covid-19 ar adfer gwasanaethau canser, diagnosis cynnar a gwaith ataliol
	Chwarter 2
	- Dylunio'r dull o weithio a sicrhau'r adnoddau ar gyfer rhaglen werthuso strwythuredig gydag adnoddau wedi'u neilltuo i bennu effaith polisiau a rhaglenni a phennu'r 'hyn sy'n gweithio'n dda' wrth leihau anghydraddoldebau iechyd - Cytuno ar gynllun i wella'r broses o gasglu a monitro data am gydraddoldeb, fel hunaniaeth rhywedd, rhywioldeb ac ethnigrwydd o fewn gwasanaethau Iechyd Cyhoeddus Cymru
	Chwarter 4
	- Dechrau'r gwaith o gyflawni'r rhaglen werthuso y cytunwyd arni i bennu effaith polisiau a rhaglenni a phennu'r 'hyn sy'n gweithio'n dda' i ddylanwadu ar yr 'hyn sy'n gweithio'n dda' er mwyn lleihau anghydraddoldebau iechyd - Dechrau cyflawni'r rhaglen o waith ymchwil a dadansoddi amserol, sy'n cael effaith, i roi gwybod am effaith Covid-19 ar adfer gwasanaethau canser, diagnosis cynnar a gwaith ataliol
	2023-24
	- Parhau i ddarparu rhaglen i werthuso'r hyn sy'n gweithio'n dda wrth fynd i'r afael ag anghydraddoldebau iechyd - Archwilio cyfleoedd ychwanegol i ymgysylltu yn y Deyrnas Unedig ar gyfer cydweithio ym maes cofrestru clefydau/casglu data ac ymchwil - Parhau i gyflawni a chreu cyhoeddiadau ar gyfer meysydd strategol y rhaglen ymchwil – Covid-19 a chanlyniadau canser/adfer gwasanaethau, yn ddibynnol ar gydweithwyr, y sylfaen sgiliau, cyllid a derbyn cyhoeddiadau
AS4.3 Erbyn 2025, byddwn ni'n defnyddio'r technolegau newyddaf a gwyddor data i roi'r wybodaeth ar yr	2024-25
	- Cyflawni gwerthusiadau pellach sy'n cyd-fynd yn strategol i bennu'r 'hyn sy'n gweithio'n dda' (gwasanaethau a chamau gweithredu o dan bolisiau) wrth leihau anghydraddoldebau iechyd. - Archwilio'r broses o gael gafeal ar ragor o ddata drwy ffynonellau casglu a ffynonellau eilaidd
	2022-23
	Chwarter 1
	- Rhagor o waith i ddatblygu a darparu cynnyrch sy'n rhoi gwedd weledol i statws a thueddiadau gwasanaethau a chyfrifoldebau Iechyd Cyhoeddus Cymru, ynghyd ag i iechyd y boblogaeth, gan ganolbwyntio'n ar y gaeaf i gychwyn - Dechrau gwneud gwaith i gadw gwyliadwriaeth 'amser real' ar hunanladdiad, gyda data a gwaith dadansoddi

Amcan	Cerrig milltir
adeg iawn i weithwyr proffesiynol ym maes iechyd y cyhoedd ac i'r system ehangach, er mwyn iddyn nhw allu darparu gwasanaethau	Cynllunio a chytuno ar sefydlu Cofrestr Clefydau Prin Oedolion
	Chwarter 2
	- Cyflawni rhaglen ddatblygu barhaus ar gyfer Set Ddata Diagnosis Cyflym ar gyfer Cancer sy'n agos at amser real - Gwneud rhagor o waith ymgysylltu â chleifion, defnyddwyr a rhanddeiliaid i symud at gyd-ddylunio a chyd-greu gwasanaethau cofrestru (Adolygu Marwolaethau Plant, y Gofrestr a'r Gwasanaeth Gwybodaeth Anomaledau Cynhenid, y Gofrestr Clefydau Prin Oedolion, Uned Gwybodaeth ac Arolygiaeth Cancer Cymru) - Darparu cynnyrch cyflwr y genedl
	Chwarter 3
	- Creu cyfleoedd i ddefnyddio gwybodaeth a data newydd drwy lechyd Cyhoeddus Cymru i fynd i'r afael â heriau cymdeithasol - Cefnogi cyfleoedd i awtomeiddio yn ehangach drwy lechyd Cyhoeddus Cymru - Ffurfioli'r Gofrestr Clefydau Prin Oedolion drwy lywodraethu a rhoi caniatâd yn y tymor hwy
	Chwarter 4
	Archwilio data a gaiff eu creu gan ddefnyddwyr a ffynonellau data eraill i ddeall yn well yr hyn sy'n achosi salwch er mwyn rhoi sail i gamau gweithredu
	2023-24
	- Gweithio gyda'r Rhaglen Adnodd Data Cenedlaethol i sicrhau ei bod yn cael ei defnyddio gyda Storfa Ddata Leol Iechyd Cyhoeddus Cymru - Rhaglen i wella pa mor amserol yw set ddata graidd, o ansawdd da, sy'n cofrestru cancer ymhlith y boblogaeth (yn ddibynnol ar gydweithio â chofrestrfa yn Lloegr), gan integreiddio gwaith i drin data a safonau data cancer sy'n gysylltiedig â storfa Iechyd Cyhoeddus Cymru - Datblygu cofrestrfeydd ymhellach i ymateb i'r heriau ar ôl y pandemig - Archwilio'r defnydd o Wyddor Data a Deallusrwydd Artiffisial wrth ymchwilio i ddeall yn well yr hyn sy'n achosi salwch er mwyn rhoi sail i gamau gweithredu - Gweithio mewn partneriaeth i gwmpasu a datblygu modelu rhagfynegol ar gyfer clefydau – fel cancer - Cwmpasu'r effeithiau ychwanegol posibl ar gyfer data cadw gwyliadwriaeth 'amser real' am hunanladdiad
	2024-25
	- Drwy well seilwaith a sgiliau technegol a dadansoddi sydd wedi'u datblygu ymhellach, gwireddu cyfleoedd i ehangu ailddefnyddio data drwy'r sector cyhoeddus - Darparu allbynnau ymchwil a gwerthuso hygyrch a thryloyw y gellir eu hailddefnyddio i helpu i wneud penderfyniadau.
AS4.4 Erbyn 2025, byddwn ni'n defnyddio technoleg ddigidol a gweithio ystwyth i ddarparu gwasanaethau sy'n	2022-23
	Chwarter 1
	- Cytuno ar gynllun gweithredu ar gyfer newid yn y dyfodol mewn partneriaeth â'r cynllun Sgrinio Llygaid Diabetig ar ôl darganfod gweithgarwch - Arwain gwaith ymgysylltu Iechyd Cyhoeddus Cymru i baratoi'n ddigidol at greu gwasanaethau e-bresgripsiynu/gwasanaethau digidol i gleifion a gwneud gwaith cwmpasu ymhlith y cyhoedd

Amcan	Cerrig milltir
canolbwyntio ar y defnyddwyr er mwyn gwella canlyniadau	Meithrin capasiti a sgiliau o fewn lechyd Cyhoeddus Cymru i wneud gwaith darganfod yn y dyfodol a chynnal ymchwil ymhlith defnyddwyr
	Chwarter 2
	- Drwy gofrestrfeydd, defnyddio cyfleoedd ymgysylltu i weithio'n ddigidol pan fydd hynny'n bosibl - Defnyddio canfyddiadau o'r gwaith ymchwil ymhlith defnyddwyr yn sail i ddatblygu tudalennau ar y we ar gyfer rhaglenni a thimau o fewn yr adran Data, Gwybodaeth ac Ymchwil
	Chwarter 3
	Gweithio gyda chydweithwyr drwy lechyd Cyhoeddus Cymru i sicrhau bod y dull gweithio digidol ystwyth yn cyd-fynd â'r dull sefydliadol o gyflawni'r ddyletswydd a geir yn y Ddeddf Ansawdd
	Chwarter 4
	- Datblygu, defnyddio a lledaenu'r gwersi technegol a ddysgwyd drwy ddatblygu cynnyrch dangosfwrdd y gaeaf - Datblygu a lledaenu ymhellach y dull ystwyth o weithio yng ngweithgarwch yr holl Gyfarwyddiaeth ac lechyd Cyhoeddus Cymru yn ehangach
	2023-24
	Lledaenu'r gwersi a ddysgwyd a sgiliau gweithio ystwyth o fewn lechyd Cyhoeddus Cymru
	2024-25
	- Sefydlu gweithlu amlbroffesiwn sydd â sgiliau digidol - Datblygu partneriaethau â'r sector technoleg ddigidol i gryfhau ein heffaith a'r cyfle i wella canlyniadau

6. Ein galluogi i gyflawni ein Cynllun yn llwyddiannus

6.1: Darparu gwerth a gwella wrth berfformio a chyflawni

O ganlyniad i'r heriau digynsail y mae Cymru wedi'u hwynebu dros y 18 mis diwethaf, a'r heriau rydyn ninnau wedi'u hwynebu fel sefydliad, rydyn ni wedi penderfynu adolygu ein Strategaeth Hirdymor, 'Gweithio i Wireddu Dyfodol Iachach i Gymru'. Bydd hyn yn rhoi cyfle inni asesu problemau mawr y dyfodol ym maes iechyd y cyhoedd, ynghyd â'r cyfleoedd, ac i gasglu barn ein rhanddeiliaid, ein staff a'r cyhoedd. Dechreuwyd y gwaith hwn yn 2021 a byddwn ni'n cwblhau'r adolygiad o'r strategaeth yn hydref 2022.

Mae'r cerrig milltir o dan y thema yn rhoi pwyslais amlwg ar sut y byddwn ni'n cwblhau'r adolygiad o'r strategaeth ac ar sicrhau bod gennyn ni'r mecanweithiau a'r trefniadau i gyflawni ein strategaeth ddiwygiedig yn effeithiol, gan roi sylw penodol i'r canlynol:

- Datblygu a rhoi ar waith ddull o gynllunio sy'n seiliedig ar ansawdd
- Sicrhau bod modd inni ddangos gwerth ac effaith yr hyn a wnawn
- Defnyddio data a gwybodaeth sydd wedi'u hintegreiddio i fesur a rheoli'r broses o ddarparu gwasanaethau
- Sicrhau bod staff a rhanddeiliaid yn deall eu rôl wrth roi'r strategaeth ar waith

Sut beth fydd llwyddiant?

Erbyn 2030, byddwn ni'n sefydliad sy'n perfformio'n dda ac sydd â diben strategol clir. Bydd hynny'n ein galluogi i roi pwyslais hirdymor clir ar waith ataliol, a hwnnw'n arwain at roi gwasanaethau a swyddogaethau o ansawdd da ym maes iechyd y cyhoedd i'n rhanddeiliaid a'r cyhoedd. Byddwn ni wedi mabwysiadu dull o gynllunio integredig, o ansawdd da, ac yn gallu dangos gwerth ac effaith popeth a wnawn. Bydd ein staff a'n rhanddeiliaid yn deall ein strategaeth ac yn cyfrannu at ei rhoi ar waith yn llwyddiannus.

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn y tair blynedd nesaf?

Erbyn 2025, byddwn ni wedi datblygu ac wedi dechrau rhoi ar waith ein Strategaeth Hirdymor a'n fframwaith canlyniadau diwygiedig, a hynny drwy fabwysiadu dull o weithio sy'n trin Ansawdd fel Strategaeth Fusnes wrth gynllunio

Byddwn ni'n asesu effaith Covid-19 ar ein Strategaeth Hirdymor ac ar ein blaenoriaethau drwy gynnal adolygiad ffurfiol o strategaeth. Nod hyn yw asesu a yw ein strategaeth bresennol yn ddilys ynteu a oes angen ei diwygio/ei hadnewyddu yn sgil y profiadau a'r gwersi a ddysgwyd drwy Covid-19 a'r gwaith i sganio'r gorwelion am gyfleoedd neu heriau yn y dyfodol. Fel rhan o'r gwaith hwn, byddwn ni hefyd yn cytuno ar ein dulliau mesur canlyniadau i ddangos sut y byddwn wedi cyflawni ein strategaeth.

Erbyn 2025, bydd ein prif randdeiliaid yn deall rôl lechyd Cyhoeddus Cymru wrth greu Cymru iachach a sut y mae ein strategaeth hirdymor ddiwygiedig yn cyfrannu at atal niwed ac at hyrwyddo iechyd a llesiant.

Byddwn ni'n mynd ati'n rhagweithiol i adrodd ein stori wrth gynulleidfaoedd allanol, gan helpu rhanddeiliaid, llunwyr polisi, y wasg a'r cyhoedd i ddeall rôl lechyd Cyhoeddus Cymru wrth greu Cymru iachach. Byddwn ni'n mynd ati'n rhagweithiol i gyfathrebu diben y sefydliad drwy amrywiaeth o ddulliau cyfathrebu ac ymgysylltu sydd wedi'u moderneiddio. Byddwn ni'n cyfathrebu ein naratif corfforaethol, gan ei fireinio i gyd-fynd â'r strategaeth hirdymor ar ei newydd wedd. Byddwn ni'n ymgysylltu â rhanddeiliaid allanol ynghylch y strategaeth ar ei newydd wedd, ac yn datblygu prosesau i reoli rhanddeiliaid er mwyn helpu staff i ddefnyddio dulliau mwy cyson o reoli rhanddeiliaid a materion cyhoeddus.

Erbyn 2025, byddwn ni wedi datblygu data a gwybodaeth integredig a byddwn ni'n defnyddio'r rheini i wella ein dulliau o reoli ac adrodd am berfformiad drwy'r holl sefydliad

Mae rheoli perfformiad yn elfen allweddol yn ein proses drawsnewid fewnol ac wrth gyflawni ein Strategaeth Hirdymor. Y weledigaeth yw symud tuag at ddefnyddio gwybodaeth integredig fwy amserol a manwl am berfformiad, a honno'n cael ei dadansoddi'n drylwyr, ac mae hynny'n allweddol er mwyn ein galluogi i wneud penderfyniadau effeithiol. Bydd hyn yn cynnwys creu datganiad ar gyfer ein dull o weithio yn y tymor byr, canolig a hir, a sicrhau ein bod ni'n cryfhau'r trefniadau rheoli perfformiad rhwng gwasanaethau, y gweithlu a chyllid. Bydd y dull hwn o weithio yn cynnwys rhoi pwyslais amlwg ar werthoedd a chanlyniadau wrth ddiffinio perfformiad, adrodd am berfformiad a rheoli perfformiad drwy'r sefydliad. Mae'r cynllun yn datblygu ar y cynnydd rydyn ni wedi'i wneud ac mae'n dangos sut y byddwn ni'n gwella cynhyrchion presennol sy'n rhoi gwybodaeth am fusnes ac yn datblygu rhai newydd sy'n ateb anghenion rhanddeiliaid.

Erbyn 2025, bydd gennyn ni wasanaethau digidol cadarn o ansawdd da

Gan weithio mewn partneriaeth ag Iechyd a Gofal Digidol Cymru, byddwn ni'n datblygu, yn gweithredu ac yn cynnal cyfres o wasanaethau digidol o ansawdd da i helpu rhaglenni ataliol a rhaglenni ymyrryd yn gynnar Iechyd Cyhoeddus Cymru. Ynghyd â'r datblygiadau hyn, byddwn ni'n parhau i ddatblygu ein gallu ym maes seiberddiogelwch yn unol â'r bygythiadau sy'n newid yn barhaus, a hynny mewn partneriaeth â'r Uned Seibergadernid a'r gyfarwyddiaeth Diogelwch Gwybodaeth Rhwydwaith.

Erbyn 2025, byddwn ni wedi creu amgylcheddau sy'n addas i'w diben ac yn hybu ffyrdd newydd o weithio, ond yn benodol, byddan nhw'n ddiogel, yn gwella llesiant pobl, yn gynaliadwy yn amgylcheddol, ac yn rhoi gwerth am arian

Byddwn ni'n sicrhau bod gennyn ni ystad sy'n cefnogi'r amrywiaeth eang o wasanaethau a swyddogaethau rydyn ni'n gyfrifol amdanyh nhw, ac sy'n cefnogi newidiadau i'n diwylliant wrth inni fabwysiadu ffyrdd newydd o weithio, gan wneud gwell defnydd o atebion technolegol er mwyn gwella sut rydyn ni'n gweithredu a galluogi'r sefydliad i wneud y defnydd mwyaf posibl o'i ystad.

Erbyn 2025, byddwn ni'n parhau i fod wedi cyrraedd sefyllfa lle rydyn ni'n Adennill Costau (Refeniw a Chyfalaf)

Byddwn ni'n sicrhau ein bod ni'n dechrau'r cyfnod gyda strategaeth gyllidebol a chynllun ariannol sy'n sicrhau sefyllfa lle byddwn ni'n adennill ein costau. Bydd monitro'r sefyllfa'n gadarn yn ystod y flwyddyn yn sicrhau bod risgiau a chyfleoedd yn cael eu rheoli'n briodol. At hynny, byddwn ni'n datblygu ein dull galluogi wrth drin gwerth ac effaith, gan weithio gydag eraill i wreiddio hynny at y dyfodol.

Amcan/Maes	Cerrig milltir
AS5.1 Erbyn 2025 , byddwn ni wedi datblygu ac wedi dechrau rhoi ar waith ein Strategaeth Hirdymor a'n fframwaith canlyniadau diwygiedig, a hynny drwy fabwysiadu dull o weithio sy'n trin Ansawdd fel Strategaeth Fusnes wrth gynllunio	2022-23
	Chwarter 1
	Cynnal adolygiad o'r trefniadau cynllunio integredig
	Chwarter 2
	- Cwblhau'r gwaith ymgysylltu ar gyfer adolygu'r Strategaeth Hirdymor - Rhoi ar waith gam cyntaf model gweithredu'r PMO diwygiedig
	Chwarter 3
	- Y Bwrdd yn cymeradwyo'r Strategaeth Hirdymor ddiwygiedig - Y Bwrdd yn cymeradwyo Fframwaith Canlyniadau Iechyd Cyhoeddus Cymru
	Chwarter 4
	- Rhoi ar waith gam 2 model gweithredu'r PMO diwygiedig - Gwneud gwaith i fapio'r portffolio sefydliadol arfaethedig - Cwblhau'r gwaith o ddatblygu'r Strategaeth Hirdymor newydd
	2023-24
AS5.2 Erbyn 2025 , bydd ein prif randdeiliaid yn deall rôl Iechyd Cyhoeddus Cymru wrth greu Cymru iachach a sut y mae ein strategaeth hirdymor ddiwygiedig yn cyfrannu at atal niwed ac at hyrwyddo iechyd a llesiant.	- Cwblhau'r gwaith o roi'r Strategaeth Hirdymor newydd ar waith - Cyhoeddi'r Fframwaith Canlyniadau Rhyngweithiol - Rhoi ar waith gam 3 o'r PMO - Rhoi ar waith y dull cynllunio integredig ar gyfer 2023/24
	2024-25
	Cynnal adolygiad ffurfiol o'r cynnydd o dan ein Strategaeth Hirdymor a'r fframwaith canlyniadau
	2022-23
	Chwarter 1
	- Ymgysylltu â rhanddeiliaid allanol ynghylch y Strategaeth Hirdymor ar ei newydd wedd - Datblygu cynnig i ymgysylltu â rhanddeiliaid ar gyfer cleientiaid mewnol
	Chwarter 2
	- Cyflwyno archwiliad o'r brand presennol ac argymhelliad ar gyfer strategaeth - Datblygu prosesau i reoli rhanddeiliaid er mwyn helpu staff i ddefnyddio dulliau mwy cyson wrth reoli rhanddeiliaid a materion cyhoeddus - Cwblhau ail gam y gwaith ymchwil a dadansoddi i ganfod dealltwriaeth ac argraffiadau'r cyhoedd
	Chwarter 3

Amcan/Maes	Cerrig milltir
	Diweddaru a mireinio'r naratif corfforaethol i gyd-fynd â'r Strategaeth Hirdymor ddiwygiedig
	Chwarter 4
	- Gwneud y gwaith a gynlluniwyd i ymgysylltu â rhanddeiliaid allanol ynghylch y Strategaeth Hirdymor ar ei newydd wedd - Cwblhau trydydd cam y gwaith ymchwil a dadansoddi i ganfod dealltwriaeth ac argraffiadau'r cyhoedd
	2023-24
	- Gwreiddio egwyddorion rheoli rhanddeiliaid gyda phartneriaid mewnol - Cwblhau pedwerydd a phumed cam y gwaith ymchwil a dadansoddi i ganfod dealltwriaeth ac argraffiadau'r cyhoedd - Gwerthuso gweithgarwch rheoli rhanddeiliaid a materion cyhoeddus ac argymell gwelliannau ar sail adborth a geir drwy ymgysylltu â rhanddeiliaid
AS5.3 Erbyn 2025, byddwn ni wedi datblygu data a gwybodaeth integredig a byddwn ni'n defnyddio'r rheini i wella ein dulliau o reoli ac adrodd am berfformiad drwy'r holl sefydliad	2024-25
	Gwerthuso'r ymchwil i argraffiadau'r cyhoedd ac argymell sut i fireinio gweithgarwch cyfathrebu ac ymgysylltu ar sail y canfyddiadau
	2022-23
	Chwarter 1
	- Lansio Dangosfwrdd Perfformiad a Sicrwydd diwygiedig (fersiwn 5) - Parhau i awtomeiddio/cysylltu data Covid-19 y Ganolfan Arolygu Clefydau Trosglwyddadwy. - Cyflwyno dangosyddion cyllid ar Ddangosfwrdd Sicrwydd Cyfarwyddiaethau drwy'r holl Ymddiriedolaeth - Y fframwaith perfformiad ariannol i ganolbwyntio ar y dangosyddion cyllid newydd a ddatblygwyd
	Chwarter 2
	- Lansio Dangosfyrddau Cyfarwyddiaethau ac Is-adrannau (fersiwn 2) - Datblygu datganiad ar gyfer perfformiad yn y dyfodol
	Chwarter 3
	- Lansio'r Dangosfwrdd Monitro'r Portffolio (fersiwn 1) - Cynnal adolygiadau Canol Blwyddyn Cyfarwyddiaethau gan ddefnyddio'r adnodd DADD (Dangosfwrdd Cyfarwyddiaethau ac Is-adrannau) datblygedig
	Chwarter 4
	Cwblhau'r Peilot gwerth
	2023-24
	Darparu gwybodaeth ragfynegol a gwneud gwaith craffu manwl ar sail ein dangosyddion perfformiad allweddol a gwybodaeth reoli ehangach

Amcan/Maes	Cerrig milltir
AS5.4 Erbyn 2025, bydd gennyn ni wasanaethau digidol cadarn o ansawdd da.	Darparu Adolygiadau estynedig Canol Blwyddyn a Diwedd Blwyddyn o Berfformiad Cyfarwyddiaethau
	2024-25
	Darparu Adolygiadau estynedig Canol Blwyddyn a Diwedd Blwyddyn o Berfformiad Cyfarwyddiaethau
	2022-23
	Chwarter 1
	- Paratoi/cytuno ar holl seilwaith y platfform a phrofi'r perfformiad a phrofi ymhlith defnyddwyr i droi gwasanaeth sgrinio Ymlediad Aortaidd yn yr Abdomen a'r gwasanaeth sgrinio coluddion yn ddau wasanaeth digidol newydd - Rhyddhau platfform digidol newydd ar gyfer y gwasanaeth sgrinio Serfigol - Cytuno ar gynllun gweithredu seibergadernid
	Chwarter 2
	- Cychwyn rhoi'r cynllun gweithredu seibergadernid ar waith - Diweddarau platfform Optimise y gwasanaeth Sgrinio Llygaid Diabetig er mwyn rhoi gwasanaeth gwell a manteision i ddefnyddwyr - Gwneud gwaith i wella cadernid platfform Tarian
	Chwarter 3
	Cynnal profion i weld barn defnyddwyr a symud i gynnig modern lechyd a Gofal Digidol Cymru ar gyfer y gwasanaeth canser cenedlaethol wrth sgrinio
	Chwarter 4
	- Cwblhau gwaith paratoi gan gynnwys dilysu manylebau defnyddwyr a phrofi'r gynllun er mwyn symud yn ddiogel i raglen newydd LINC yn 2023/24 - Cynnal profion a symud data i wasanaethau digidol newydd Clyw Babanod a Smotyn Gwaed Newydd-anedig er mwyn sicrhau bod hynny'n ateb anghenion y gwasanaeth - Diweddarau gwasanaeth digidol Sgrinio'r Fron yw System Sgrinio'r Fron Genedlaethol ar gyfer grŵp sydd wedi'i ddethol gan weithio gyda phartneriaid yn GIG Lloegr ac NHS-X i ddarparu'r gwasanaeth hwn
	2023-24
	- Y gwasanaeth LINC cenedlaethol newydd yn mynd yn fyw - Datblygu achos busnes Tarian-2 - Awtomeiddio nifer o brosesau a gwneud rhagor o ddefnydd o blatfform ap Microsoft Power i wella'r gwasanaeth digidol - Parhau i fanteisio ar y cwmwl ar gyfer ein hanghenion adrodd er mwyn rhoi cyflenwadau cadarn o ddata y gellir eu hailadrodd
	2024-25
	- Cwblhau'r adolygiad o'r gwaith ailfodelu ac optimeiddio ar gyfer grŵp Bron Brawf Cymru - Tarian 2 yn mynd yn fyw
	2022-23

Amcan/Maes	Cerrig milltir
AS5.5 Erbyn 2025 , byddwn ni wedi creu amgylcheddau sy'n addas i'w diben ac yn hybu ffyrdd newydd o weithio, ond yn benodol, byddan nhw'n ddiogel, yn gwella llesiant pobl, yn gynaliadwy yn amgylcheddol, ac yn rhoi gwerth am arian	Chwarter 1
	- Datblygu'r cynllun ar gyfer cam dau Ein Gofod Gogledd Cymru - Gadael Parc Dewi Sant, Caerfyrddin, a'i drosglwyddo yn ôl i'r landlord
	Chwarter 2
	Casglu gwybodaeth am berfformiad yr ystad a'i defnyddio yn sail i wneud penderfyniadau
	Chwarter 3
	- Cychwyn cam dau Ein Gofod Gogledd Cymru - Cyflawni achrediad ISO:140001
	Chwarter 4
	- Datblygu cynllun ar gyfer datblygu'r ystad Microbioleg - Cwblhau adolygiad o ddefnydd a ffurfweddiad yr ystad yn dilyn y 'peilot Gweithio Sut Mae'n Gweithio Orau'
	2023-24
	Symud cyfarpar a staff o Ysbyty Athrofa Cymru i Cardiff Edge a'r safle'n weithredol
	2024-25
	Adnewyddu a diweddarau'r Cynllun Ystadau
AS5.6 Erbyn 2025 , byddwn ni'n parhau i fod wedi cyrraedd sefyllfa lle rydyn ni'n Adennill Costau (Refeniw a Chyfalaf)	2022-23
	Chwarter 1
	- Cael cynlluniau gwariant refeniw a chyfalaf manwl gan y Cyfarwyddiaethau - Adolygu cynlluniau gwariant i ganfod cyfleoedd i dreialu dull wedi'i seilio ar werth wrth wneud penderfyniadau am wariant
	Chwarter 2
	- Cael sicrwydd gan y Cyfarwyddiaethau y bydd modd cyrraedd sefyllfa lle byddwn ni wedi adennill costau ar ddiwedd y flwyddyn - Peilot wedi'i gwblhau ar gyfer dull wedi'i seilio ar werth wrth greu cynlluniau gwariant, a fydd yn cynnwys egwyddorion yr economi sylfaenol
	Chwarter 4
	Cyrraedd sefyllfa lle byddwn ni wedi adennill costau ar ddiwedd y flwyddyn
	2023-24
	- Cael cynlluniau gwariant refeniw a chyfalaf manwl gan y Cyfarwyddiaethau - Cael sicrwydd gan y Cyfarwyddiaethau y bydd modd cyrraedd sefyllfa lle byddwn ni wedi adennill costau ar ddiwedd y flwyddyn - Cyrraedd sefyllfa lle byddwn ni wedi adennill costau ar ddiwedd y flwyddyn
	2024-25
	- Cael cynlluniau gwariant refeniw a chyfalaf manwl gan y Cyfarwyddiaethau - Cael sicrwydd gan y Cyfarwyddiaethau y bydd modd cyrraedd sefyllfa lle byddwn ni wedi adennill costau ar ddiwedd y flwyddyn - Cyrraedd sefyllfa lle byddwn ni wedi adennill costau ar ddiwedd y flwyddyn

6.2: Datblygu ein sefydliad yn lle gwyh i weithio ynddo

Mae ein pobl yn hollbwysig er mwyn cyflawni ein huchelgeisiau arwyddocaol yn y tymor hir. Mae gennyn ni weithlu amrywiol, amlddisgyblaethol sy'n pontio'r cenedlaethau, ac mae angen inni sicrhau ein bod ni'n rhoi'r amgylchedd, y sgiliau a'r wybodaeth angenrheidiol i'n holl bobl er mwyn iddyn nhw allu ymateb i'r heriau sydd o'n blaenau.

Er mwyn denu a chadw talent o ansawdd da yn y sefydliad, mae angen inni sicrhau ein bod ni'n dod yn gyflogwr y bydd pobl yn dewis gweithio iddo, a bod pobl yn gwybod y byddan nhw'n cael eu gwerthfawrogi a'u parchu, a hynny mewn amgylchedd cynhwysol a chefnogol.

Mae angen inni gefnogi ein gweithlu, gan feithrin cyfathrebu dwyffordd, ymgysylltu, grymuso a llesiant da.

Mae angen inni ddeall anghenion, disgwyliadau a phrofiadau amrywiol ein pobl, a defnyddio'r wybodaeth honno i deilwra'r hyn rydyn ni'n ei gynnig. Rydyn ni am ddenu a chadw pobl ym maes ieuchyd y cyhoedd, er mwyn cyflawni ein Strategaeth Hirdymor, ac yn y pen draw, bydd hynny'n cael effaith bositif ar y cymunedau rydyn ni'n eu gwasanaethu.

Sut beth fydd llwyddiant?

Fel yr amlinellir yn ein Strategaeth Pobl, ein huchelgais erbyn 2030 yw:

- Cyflawni ein blaenoriaethau strategol yn llwyddiannus drwy gyflenwi gweithlu cynaliadwy sy'n ateb ein anghenion presennol a'r anghenion a ragwelir at y dyfodol
- Rhoi mynediad ehangach i yrfaeodd, denu ymgeiswyr credadwy ar gyfer pob swydd wag, a chryfhau'r cyflenwad o dalent ar gyfer yr holl sgiliau prin a'r swyddi critigol
- Diwylliant bywiog, cynhwysol ac iach sy'n denu pobl o bob cenhedlaeth a phob cefndir, a'r rheini'n aros yn y sefydliad ac yn cael eu cefnogi i ffynnu
- Gweithlu sy'n dangos diddordeb a'r staff yn teimlo'u bod yn perthyn a'u bod yn cael eu gwerthfawrogi, eu parchu a'u cydnabod
- Gweithlu mwy amrywiol sy'n adlewyrchu'r boblogaeth ac yn fwy cynrychioladol ar bob lefel yn y sefydliad, gyda llesiant y staff wedi'i wreiddio ym mhopeth a wnawn ac yn cael ei ystyried ym mhopeth a wnawn
- Cynllunio gwell ar gyfer y gweithlu gan fuddsoddi ymlaen llaw mewn recriwtio a datblygu
- Llai o weithio mewn seilos a mwy o dimau amlddisgyblaethol ac amlsefydliadol sy'n cydfynd â'n blaenoriaethau strategol
- Byddwn ni'n rheoli newid yn llwyddiannus, gan gydbwyso'r gweithgareddau 'rhedeg neu wella'r busnes' gyda gweithgareddau mwy strategol a thrawsnewidiol 'newid y busnes', sydd ill dau yn hollbwysig i gyflawni ein nodau hirdymor

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn y tair blynedd nesaf?

Erbyn 2025, byddwn ni wedi cynyddu ein gallu a'n hystwythder i ddefnyddio adnoddau yn y manau lle mae angen y rheini, gan leihau seilos a chynyddu cydweithio a gweithio ar draws ffiniau

Byddwn ni'n galluogi ac yn cefnogi ein rheolwyr i weithio mewn ffordd wahanol, gan ddelio'n benodol ag amwysedd a rheoli perthnasoedd. Byddwn ni'n cynyddu ein gallu o ran sgiliau rheoli newid ac yn galluogi cyflwyno strwythurau newydd yn effeithiol. Byddwn ni wedi sefydlu a gwreiddio prosesau newydd a ffyrdd newydd o weithio gyda phwyslais penodol ar ganfod adnoddau, datrys gofynion sy'n gwrthdaro, a rheoli perfformiad. Mae hyn yn rhoi sylw i'r adborth a gawson ni drwy Arolwg Llesiant y Staff 2021.

Erbyn 2025, byddwn ni'n bwrw ati i gynllunio a rheoli er mwyn cael y maint a'r siâp gorau i'n gweithlu, yn unol â'r hyn y cytunwyd arno

Byddwn ni'n datblygu dull integredig o gynllunio'r gweithlu sy'n cynnwys tybiaethau am ei siâp hirdymor, technoleg, rolau critigol a gwybodaeth am olyniaeth. Bydd gennyn ni gynlluniau sydd wedi'u datblygu'n dda ar gyfer y gweithlu sy'n defnyddio dulliau "adeiladu, prynu, benthyg a bot" ar gyfer rhoi sylw i'r holl sgiliau a rolau critigol. Byddwn ni wedi rhoi sylw i fylchau yng ngwybodaeth y gweithlu ac wedi datblygu sgiliau rheolwyr wrth gynllunio, rhagweld a chanfod cyflenwadau.

Erbyn 2025, byddwn ni'n deall beth sydd bwysicaf i'n gweithwyr presennol a rhai'r dyfodol er mwyn inni allu creu datganiad a brand ar gyfer gwerth gweithwyr sy'n addas i bawb, gan roi pwys ar hyblygrwydd, bodlonrwydd â gyrfa, cynhwysiant a bywydau iach.

Ar ôl ymgynghori'n eang ac asesu ein diwylliannau presennol a'n diwylliannau delfrydol, bydd gennyn ni naratif diwylliannol grymus. Bydd modd i'n holl gydweithwyr weld, a rhannu yn eu geiriau'u hunain, sut y mae ein diwylliant yn cefnogi ein Strategaeth Hirdymor ac yn fodd o'i chyflawni.

Gan gyflwyno peilot ar gyfer gweithio sut mae'n gweithio orau, y disgwylir ei gynnal yn ystod 2022/23, byddwn ni'n deall ble a sut y mae ein pobl yn gweithio orau. Bydd hyn yn rhoi cyfleoedd i'n holl gydweithwyr siapio'u gwaith o amgylch eu bywydau, a bydd hyn yn cyd-fynd â'r strategaethau Ystadau, Digidol a Phobl. Yn ystod y gwaith hwn a thrwy ein Harolwg o Lesiant y Staff, mae'r *diwrnod gwaith* a *baich gwaith* wedi dod i'r amlwg fel elfennau pwysig wrth reoli llesiant y staff. Drwy gynnal y peilot hwn, byddwn ni'n rhoi sylw i'r materion a godwyd, gan helpu pobl i gyflawni canlyniadau llesiant da.

Bydd ein dull peilot yn galluogi'r sefydliad i ddatblygu datganiad a brand ar gyfer gwerth gweithwyr sy'n addas i bawb, gan adlewyrchu profiadau a disgwyliadau gweithwyr. Byddwn ni wedi datblygu prosesau newydd i gefnogi holl gamau gyrfaedd pobl, a byddwn ni'n helpu pawb i ddeall pam mae amrywiaeth a chynhwysiant yn bwysig.

Erbyn 2025, byddwn ni'n cynyddu'r wybodaeth a'r sgiliau rhyngbersonol y mae eu hangen i greu perthnasoedd ystyrlon gyda'n partneriaid sy'n fuddiol i'r ddwy ochr

Bydd gennyn ni cynnig cynhwysfawr ym maes sgiliau rhyngbersonol a hwnnw wedi'i seilio ar ddeallusrwydd emosiynol, rheoli perthnasoedd, hwyluso, trafod telerau a delio â sgysiau anodd. Byddwn ni wedi cynyddu nifer y lleoliadau, y secondiadau, y contractau mygedol a'r swyddi ar y cyd sy'n rhychwantu ffiniau academiaidd a sefydliadol, gan gynyddu'r sgiliau sy'n cael eu trosglwyddo i'r naill gyfeiriad a'r llall a chynyddu gwerth y sgiliau hynny.

Erbyn 2025, byddwn ni'n ehangu mynediad ac yn canfod, yn denu ac yn recriwtio'r dalent orau sydd ar gael, a honno'n adlewyrchu'n well y cymunedau rydyn ni'n eu gwasanaethu

Bydd gennyn ni frand cryf a strategaeth ddenu arloesol. Bydd gennyn ni strategaethau recriwtio clir ar gyfer sgiliau prin sy'n cael eu targedu. Byddwn ni'n cyflwyno prosesau recriwtio a dethol sydd wedi'u seilio ar werthoedd a bydd gennyn ni raglen gynhwysfawr o gyfleoedd profiad gwaith, interniaethau a phrentisiaethau drwy'r sefydliad, gan gynnwys dulliau sy'n noddi cymwysterau galwedigaethol.

Erbyn 2025, byddwn ni wedi creu dull clir a chynlluniau buddsoddi i ddatblygu neu gael gafael ar y sgiliau y mae eu hangen arnon ni i gyflawni ein blaenoriaethau strategol.

Bydd gennyn ni raglen datblygu sgiliau gynaliadwy sydd wedi'i blaenoriaethu yn unol â'n nodau strategol, gyda dull y cytunwyd arno o ariannu secondiadau ac ariannu prosesau datblygu sgiliau ar sail aml-flwyddyn. Bydd gennyn ni gynlluniau clir ar gyfer mynd i'r afael â sgiliau prin a sgiliau newydd sy'n dod i'r amlwg, gan gynnwys cwmpasu cynlluniau datblygu mewnol sy'n gysylltiedig â chynlluniau olyniaeth.

Byddwn ni'n cyflwyno cyfleoedd profiad gwaith a phrentisiaethau drwy'r holl deuluoedd swyddi a bydd gennyn ni ddull y cytunwyd arno o weithio gydag addysg a hyfforddiant ar lefel Meistr ar gyfer Ymarferwyr Iechyd y Cyhoedd Uwch, gan gynnwys opsiynau ar gyfer Prentisiaethau uwch.

Bydd gweithwyr yn cael cynnig clir a chynaliadwy wedi'i dargedu ar gyfer meithrin, datblygu a chefnogi sgiliau yn y Gymraeg, a hynny ar sail anghenion gwasanaethau a'r canlyniadau sydd i'w cyflawni.

Erbyn 2025, byddwn ni wedi datblygu a rhoi ar waith strategaeth gyfathrebu fewnol sy'n helpu i gyflawni wrth berfformio ac i ymgysylltu â'r gweithlu.

Byddwn ni'n datblygu ac yn rhoi ar waith strategaeth gyfathrebu fewnol sy'n canolbwyntio ar dri nod clir:

- Helpu staff i deimlo'u bod yn perthyn, ein bod ni'n ymddiried ynddyn nhw, a'u bod yn cael eu gwerthfawrogi, eu parchu a'u cydnabod
- Sicrhau bod staff yn deall strategaeth y sefydliad ac yn benodol eu bod yn deall sut y maen nhw'n cyfrannu at lwyddiant y sefydliad
- Grymuso staff i wneud eu swyddi i'r safon sy'n ddisgwyliedig

Amcan/Maes	Cerrig milltir
AS5.7 Erbyn 2025, byddwn ni wedi cynyddu ein gallu a’n hystwythder i ddefnyddio adnoddau yn y mannau lle mae angen y rheini, gan leihau seilos a chynyddu cydweithio a gweithio ar draws ffiniau	2022-23
	Chwarter 1
	Helpu i gyflwyno Dangosfyrddau Cyfarwyddiaethau ac Is-adrannau er mwyn galluogi rheolwyr i ddefnyddio data am bobl yn rhagweithiol yn sail i gynllunio, gwneud penderfyniadau a rheoli timau
	Chwarter 2
	Lansio Fframwaith Rheoli ac Arwain ar ei newydd wedd
	Chwarter 4
	- Datblygu a chytuno ar ddull o weithio er mwyn dylunio, comisiynu a chanfod adnoddau ar gyfer gwaith newid sefydliadol - Cynyddu’r gallu i ddefnyddio sgiliau rheoli newid i helpu gyda newid sefydliadol
AS5.2 Erbyn 2025, byddwn ni’n bwrw ati i gynllunio a rheoli er mwyn cael y maint a’r siâp gorau i’n gweithlu, yn unol â’r hyn y cytunwyd arno.	2023-24
	- Dylunio dull o weithio i gasglu sgiliau ac arbenigedd, gan ein galluogi i ddeall mwy am y cyfuniad, y gwasgariad, y bylchau, a’r potensial i drosglwyddo sgiliau - Sicrhau bod ein cynigion i ddatblygu sgiliau rheoli ac arwain wedi’u seilio ar ein fframwaith ar gyfer rhoi pwyslais a bod yn gadarn yn y dyfodol, a hwnnw’n dangos pwy ydyn nhw a beth maen nhw’n ei wneud, a sicrhau buddsoddiad addas ar gyfer hyn
	2024-25
	Datblygu arferion gweithio newydd sy’n galluogi ystwythder wrth recriwtio a defnyddio ein pobl ar draws ffiniau traddodiadol yn y sefydliad a drwy wasanaethau cyhoeddus yng Nghymru
	2022-23
	Chwarter 3
	- Pennu mwy o fanylion am y gweithlu y bydd arnon ni’i angen i gyflawni ein cynllun strategol hirdymor ar ei newydd wedd, gan gynnwys y cyfuniad o swyddi, gradd y swyddi, y cyfuniad o sgiliau, a lleoliad swyddi yn system ehangach lechyd y Cyhoedd - Creu cynlluniau olyniaeth drwy’r sefydliad ar gyfer swyddi allweddol - Datblygu hyfforddiant ym maes sgiliau a chymorth i feithrin sgiliau rheolwyr wrth gynllunio, rhagfynegi a chanfod y cyflenwad a’r galw o ran y gweithlu. Yn cynnwys cyflwyno hyfforddiant ym maes Cynllunio’r Gweithlu yn Strategol ac adnoddau i gyd-fynd gan AaGIC
	Chwarter 4
	Datblygu a chytuno ar ddull o weithio er mwyn dylunio, comisiynu a chanfod adnoddau ar gyfer gwaith newid sefydliadol
	2023-24
	- Canfod atebion i roi sylw i fylchau mewn gwybodaeth am y gweithlu - Datblygu mecanwaith ar gyfer cynllunio/rhagfynegi er mwyn sicrhau bod gennyn ni’r maint a’r siâp gorau ar gyfer y gweithlu mewn unrhyw gyfnod o amser

Amcan/Maes	Cerrig milltir
AS5.3 Erbyn 2025 , bydd gennyn ni naratif diwylliannol grymus.	2022-23
	Chwarter 1
	Cytuno ar sut y byddwn ni'n asesu'r diwylliant presennol a'r diwylliant delfrydol
	Chwarter 3
	Asesu'r diwylliant presennol a'r diwylliant delfrydol (yn aros i'w gymeradwyo)
	Chwarter 4
	Adolygu allbynnau o'r asesiadau (yn aros i'w gymeradwyo)
	2023-24
	- Cynllun a naratif drafft er mwyn cyflawni - Datblygu a chwblhau ein naratif drwy waith ymgysylltu helaeth â'n pobl ac yn ehangach, gan ddeall sut y mae hyn yn cael ei droi yn ymddygiadau bob dydd
	2024-25
	Ail-gynnal yr asesiad i weld sut rydyn ni'n dechrau trawsnewid dros gyfnod o amser
AS5.4 By 2025 , byddwn ni'n gweithio yn y dull sy'n gweithio orau ac yn lle mae'n gweithio orau, a byddwn ni'n deall sut y mae ein staff yn teimlo am eu gwaith a'u hamgylchedd gweithio.	2022-23
	Chwarter 1
	Y rhaglen beilot ddisgwyliedig yn fyw – yr amserlen i'w chadarnhau yn unol â chynghor/canllawiau diogelu iechyd Llywodraeth Cymru
	Chwarter 3
	- Adolygu dulliau mesur llwyddiant ar ôl chwe mis a gwneud newidiadau lle mae angen - Cynnal Arolwg Staff GIG Cymru a datblygu'r camau gweithredu sefydliadol angenrheidiol, mewn partneriaeth â chydweithwyr, ymhlith y staff, rhwydweithiau'r staff, ac arweinwyr cyfarwyddiaethau/is-adrannau
	Chwarter 4
	Adolygiad cynnar o'r canlyniadau a'r argymhellion ar gyfer dulliau o weithio ar ôl y peilot
	2023-24
	Cyflwyno ffyrdd newydd o weithio gan gytuno ar ddulliau mesur llwyddiant parhaus a monitro'r rheini (gan integreiddio hyn yn y Dangosfyrddau Sicrwydd Perfformiad pan fydd hynny'n ddichonadwy)
	2024-25
	Ymgysylltu â'n pobl i adolygu llwyddiant ffyrdd newydd o weithio a'u rhannu yn ôl â phobl, ochr yn ochr â dulliau mesur ansoddol
AS5.5 Erbyn 2025 , bydd gennyn ni ddatganiad a brand ar gyfer gwerth gweithwyr sy'n addas i bawb, gan roi	2022-23
	Chwarter 3
	Gwreiddio hyfforddiant a chymorth i sicrhau bod pawb yn deall pam mae amrywiaeth a chynhwysiant yn bwysig
	Chwarter 4
	Adolygu ein prosesau a'n polisïau i ganfod meysydd lle mae tensiwn a chyfleoedd yn y fframwaith rheoli ac arwain

Amcan/Maes	Cerrig milltir
pwys ar hyblygrwydd, bodlonrwydd â gyrfa, cynhwysiant a bywydau iach.	- Cyflwyno portffolio o dystiolaeth i'w ailasesu o dan y Cynllun Tystysgrif Cymhwysedd Diwylliannol - Datblygu datganiad a brand grymus ar gyfer gwerth gweithwyr ar gyfer y cyfryngau cymdeithasol a hysbysebion swyddi
	2023-24
	Cynnal archwiliad o weithio hyblyg a'r gallu i gael cyfleoedd datblygu i sicrhau ein bod ni'n creu cydraddoldeb yn ein holl dimau a'n holl leoliadau
	2024-25
AS5.6 Erbyn 2025 , byddwn ni'n ehangu mynediad ac yn canfod, yn denu ac yn recriwtio'r dalent orau sydd ar gael, a honno'n adlewyrchu'n well y cymunedau rydyn ni'n eu gwasanaethu.	Datblygu pecyn cymorth ar gyfer gyrfaedd a galluogi prosesau sy'n rhoi perchnogaeth a dewis i bobl dros sut i reoli eu gyrfaedd, gan gynnwys patrymau gweithio, drwy eu hoes yn gweithio
	2022-23
	Chwarter 1
	- Ymgysylltu â chymunedau er mwyn deall yn well y rhwystrau y mae grwpiau sydd wedi'u tangynrychioli yn eu profi - Diweddarau hyfforddiant, canllawiau a gwybodaeth am recriwtio a sicrhau eu bod ar gael i'r holl staff
	Chwarter 2
	Diweddarau hyfforddiant, canllawiau a gwybodaeth am recriwtio a sicrhau eu bod ar gael i'r holl staff
	Chwarter 3
	- Cyflwyno dull integredig o ymwneud â phobl ifanc o bob cefndir - Datblygu cynllun clir ar gyfer meithrin perthnasoedd ag ysgolion a'r byd academiaidd er mwyn cryfhau ein proffil fel cyflogwr
	Chwarter 4
	- Adolygu a chyhoeddi data am y gweithlu mewn perthynas ag amrywiaeth a chynhwysiant - Gweithio gyda'n partneriaid i godi ymwybyddiaeth o yrfaedd ym maes lechyd y Cyhoedd, ac i ehangu'r mynediad, e.e. drwy brentisiaethau uwch neu lwybrau eraill nad ydyn nhw'n raddedig (er mwyn ehangu ein cyflenwad o ymgeiswyr sydd â phrofiad addas a chynyddu cyfranogiad a chynnydd grwpiau sydd wedi'u tangynrychioli).
	2023-24
	- Edrych ar yr opsiynau ar gyfer dulliau dethol mwy rhyngweithiol sydd wedi'u seilio ar werthoedd - Datblygu disgrifiadau swyddi sy'n esbonio'n well beth yw cymwysterau 'cyfwerth' - Datblygu pecyn cymorth i helpu rheolwyr i asesu cymwysterau - Ymgynghori â chymunedau a datblygu ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol nesaf
	2024-25
	Cyhoeddi ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol newydd ar gyfer 2024-28
AS5.7 Erbyn 2025 , byddwn ni'n creu dull clir a chynlluniau buddsoddi i ddatblygu	2022-23
	Chwarter 1
	Cyflwyno grŵp cyntaf Lleoliadau Gwaith Kickstart

Amcan/Maes	Cerrig milltir
neu gael gafael ar y sgiliau y mae eu hangen arnon ni i gyflawni ein blaenoriaethau strategol.	Sicrhau bod pob proses recriwtio yn defnyddio'r adnodd i asesu anghenion sgiliau yn y Gymraeg
	Chwarter 2
	- Creu proses gynllunio ar gyfer buddsoddi yn y tymor canolig i'r tymor hir er mwyn ariannu addysg a hyfforddiant sgiliau'n gynaliadwy - Egluro cyfrifoldebau ac amcanion Arweinwyr y Teuluoedd Swyddi ym mhob grŵp o staff / teulu swyddi
	Chwarter 3
	Lansio Teuluoedd Swyddi
	Chwarter 4
	Datblygu cynlluniau clir i roi sylw i sgiliau prin a sgiliau newydd yn unol ag arbenigeddau lleol a chenedlaethol sy'n brin, a chreu rhagolwg ar gyfer y bylchau rhwng y cyflenwad o sgiliau a'r galw
	2023-24
	- Cynyddu nifer y lleoliadau, y secondiadau, y contractau mygedol a'r swyddi ar y cyd sy'n rhychwantu ffiniau academiaidd a sefydliadol, gan gynyddu'r sgiliau sy'n cael eu trosglwyddo i'r naill gyfeiriad a'r llall a chynyddu gwerth y sgiliau hynny - Galluogi'r dull newydd i gyllido/buddsoddi mewn datblygu a dysgu
	2024-25
	- Datblygu rhaglen i gefnogi sgiliau ymgysylltu cymunedol - Canfod a threialu rhaglenni hyfforddiant ar y cyd â phartneriaid a ddewisir - Diweddarau ein blaenoriaethau sgiliau hirdymor a chynllunio'n unol â hynny i sicrhau bod rhaglen datblygu sgiliau gynaliadwy yn cyd-fynd â'n nodau strategol
AS5.8 Erbyn 2025 , bydd cyfathrebu mewnol grymus, effeithiol yn cael ei wreiddio drwy'r sefydliad, gan gyfrannu at y gwaith ymgysylltu â staff. Bydd adborth gan y staff yn dangos bod staff yn deall y strategaeth sefydliadol, eu bod yn ymddiried yn yr arweinyddiaeth, a'u bod yn teimlo'u bod yn cael eu gwerthfawrogi, eu parchu a'u cydnabod.	2022-23
	Chwarter 1
	- Drafftio strategaeth gyfathrebu fewnol ar gyfer y sefydliad, gan adlewyrchu'r materion a'r anghenion presennol - Sefydlu metrigau sylfaen a thargedau ymestyn i gyd-fynd â chanlyniadau Arolwg y Staff gan ganfod metrigau i'w hasesu dros amser
	Chwarter 2
	- Adolygu ac optimeiddio'r sianeli cyfathrebu mewnol - Sefydlu metrigau ar gyfer sianeli - Archwilio'r sianeli presennol
	Chwarter 3
	Cwblhau'r symud i fewnwyd SharePoint
	Chwarter 4
	Diweddarau'r strategaeth gyfathrebu fewnol i gyd-fynd ag amcanion yn ystod y flwyddyn a blaenoriaethau sefydliadol o bwys
	2023-24
	Gwerthuso gweithgarwch cyfathrebu mewnol 2022-23, gan adrodd am y metrigau a'r canlyniadau

Amcan/Maes	Cerrig milltir
	• Drafftio a chyflawni'r Cynllun yn ystod y flwyddyn
	2024-25
	• Gwerthuso gweithgarwch cyfathrebu mewnol 2023-24, gan adrodd am y metrigau a'r canlyniadau • Drafftio a chyflawni'r Cynllun yn ystod y flwyddyn

6.3: Creu'r amodau a'r strwythurau i fod yn sefydliad sy'n gwella ac yn dysgu'n barhaus gan ddefnyddio data'n sbardun i ansawdd, ymgysylltu a chydweithio

Mae'r Thema hon yn rhan hollbwysig o'r broses o alluogi ein Strategaeth Hirdymor. Mae'r Thema hon yn allweddol er mwyn datblygu diwylliant a fydd yn galluogi ac yn cefnogi ansawdd, ymgysylltu a chydweithio sy'n effeithio'n gadarnhaol ar ganlyniadau iechyd a llesiant poblogaeth Cymru.

Sut beth fydd llwyddiant?

Erbyn 2030 bydd ansawdd, ymgysylltu a chydweithio wedi'u gwreiddio yng nghraidd y sefydliad, gyda arweinyddiaeth weladwy, ac arweinyddiaeth ag iddi ffocws, ar bob lefel. I gyd-fynd â hyn, ceir trefniadau llywodraethu integredig effeithiol, a lle bynnag y bo'n bosibl, data amser real i sicrhau bod pob gweithgaredd yn cyd-fynd â blaenoriaethau strategol y sefydliad.

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn y tair blynedd nesaf?

Erbyn 2025, bydd gennyn ni ddiwylliant sy'n helpu staff i wneud gwaith o ansawdd da, drwy ymgysylltu a chydweithio, a hynny'n effeithio'n gadarnhaol ar ganlyniadau iechyd pobl Cymru.

Byddwn ni'n adolygu ac yn cryfhau trefniadau llywodraethu presennol y sefydliad ar gyfer pob gweithgarwch ymgysylltu drwy'r sefydliad, gan gryfhau llais y dinesydd a rhoi cymorth i'r Tîm Gweithredol a helpu'r Tîm Arwain i wella sicrwydd a llywodraethu ym maes ymgysylltu â'r cyhoedd.

Byddwn ni'n cydweithio â phartneriaid allweddol yn y trydydd sector er mwyn canfod a datblygu dull arfaethedig o greu cynllun gweithredu ar gyfer ymgysylltu â'r trydydd sector er mwyn meithrin gwytnwch mewn cymunedau a gwella canlyniadau ym maes iechyd y cyhoedd wrth reoli clefydau trosglwyddadwy a lleihau baich clefydau a niweidiau ehangach.

Byddwn ni'n datblygu dull sydd wedi'i seilio ar risgiau wrth wneud gwaith archwilio ansawdd ac archwilio clinigol, gan roi ar waith gynllun gwella sy'n cyflwyno systemeiddio a chapasiti digidol, yn adlewyrchu amrywiaeth y sefydliad, ac yn bwydo i'r gwersi sefydliadol ehangach sydd i'w dysgu er mwyn gwella.

Erbyn 2025, byddwn ni'n sicrhau bod y Model Llywodraethu Integredig yn arwain at gydlyniant, cysondeb a symrlwydd o ran sut rydyn ni'n llywodraethu ac yn galluogi'r sefydliad.

Byddwn ni'n rhoi ar waith y Model Llywodraethu Integredig sydd yn ddull galluogi allweddol i Iechyd Cyhoeddus Cymru er mwyn iddo ddod yn sefydliad sy'n perfformio'n dda a chyrraedd ei lefel nesaf o ran aeddfedrwydd. Mae llywodraethu integredig yn rhoi dull cyfannol a chydlynus o weithio o ran systemau a gweithdrefnau, trefniadau adrodd a chanlyniadau.

Byddwn ni'n symud i Gam Dau y Rhaglen Rheoli Cofnodion i ganfod ateb sy'n helpu Cyfarwyddiaethau, Is-adrannau a Thimau i reoli, cadw a dinistrio dogfennau ynghyd ag archifo dogfennau perthnasol.

Erbyn 2025, byddwn ni'n sicrhau bod ein Gweithwyr Iechyd a Gofal Proffesiynol yn cael eu trin yn deg wrth gael cyfleoedd dysgu a datblygu proffesiynol perthnasol, ynghyd â chyfleoedd eraill.

Byddwn ni'n sicrhau bod ein Gweithwyr Iechyd a Gofal Proffesiynol sy'n cael eu rheoleiddio (Y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth/y Cyngor Proffesiynau Iechyd a Gofal) yn cael eu trin yn deg wrth gael cyfleoedd dysgu a datblygu proffesiynol perthnasol, a chyfleoedd sy'n eu galluogi i gyflawni eu llawn botensial, ac yn sail i hynny bydd Fframwaith Gofalwyr a Fframwaith Llywodraethu Clinigol effeithiol.

Erbyn 2025, byddwn ni wedi cyflawni lefel pedwar ym mhob un o'r pump elfen a geir yn y Matrics Aeddfedrwydd Diogelu.

Byddwn ni'n cwblhau'r Matrics Aeddfedrwydd Diogelu i feincnodi statws diogelu Iechyd Cyhoeddus Cymru gyda holl sefydliadau'r GIG yng Nghymru.

Byddwn ni'n adolygu'r Strategaeth Hyfforddiant Diogelu, gan sicrhau ei bod yn dal yn addas i'w diben ac yn cyd-fynd ag argymhellion rhyng-golegol.

Erbyn 2025, byddwn ni'n gallu dangos ein bod ni'n cydymffurfio'n dda â'r broses o ymdrin â gwaith Rheoli ac Atal Heintiau'n effeithiol, yn unol â'r Cod Ymarfer ar gyfer Rheoli ac Atal Heintiau sy'n Gysylltiedig â Gofal Iechyd 2014.

Byddwn ni'n cynnal adolygiad ac yn cyhoeddi polisïau a gweithdrefnau Rheoli ac Atal Heintiau Iechyd Cyhoeddus Cymru, gan ddatblygu dangosfwrdd archwilio digidol er mwyn gallu adrodd am ddangosyddion perfformiad allweddol.

Byddwn ni'n cyflwyno cynlluniau ansawdd a gwella drwy adolygu arferion ar ôl Covid-19 i ganfod y 'gwersi a ddysgwyd' yn unol â'r Cod Ymarfer ar gyfer Rheoli ac Atal Heintiau sy'n Gysylltiedig â Gofal Iechyd 2014.

Amcan	Cerrig milltir
AS5.9 Erbyn 2025, bydd gennyn ni ddiwylliant sy'n helpu staff i wneud gwaith o ansawdd da, drwy ymgysylltu a chydweithio, a hynny'n effeithio'n gadarnhaol ar ganlyniadau iechyd pobl Cymru.	2022-23
	Chwarter 1
	- Adrodd o dan yr Asesiad Safon Iechyd a Gofal 2021-2022 - Datblygu dull o wneud gwaith archwilio ansawdd ac archwilio clinigol sydd wedi'i seilio ar risgiau, gan ddefnyddio'r holl dystiolaeth sydd ar gael i roi sail i archwiliadau o dan lefelau blaenoriaeth - Datblygu methodoleg ar gyfer adrodd am archwiliadau ansawdd ac archwiliadau clinigol a fydd yn cofnodi ymatebion ac yn galluogi creu dadansoddiad thematig o'r canfyddiadau i'r pwyllgor ei adolygu - Cyflawni'r prosiect i roi Civica ar waith, gan ddefnyddio a gosod system Civica gyda'r addasiadau sefydliadol unigryw, er mwyn cofnodi data am adborth a phrofiadau defnyddwyr - Datblygu pecyn hyfforddiant Gweithio i Wella lefel 2 mewn perthynas â Digwyddiadau a Chwynion, a hwnnw'n cyd-fynd â'r diweddariadau o Bolisi a Gweithdrefn Gweithio i Wella a Pholisi a Gweithdrefn Hawliadau Iechyd Cyhoeddus Cymru.
	Chwarter 2
	- Adolygu a chryfhau trefniadau llywodraethu presennol y sefydliad ar gyfer pob gweithgarwch ymgysylltu drwy'r sefydliad, gan gryfhau llais y dinesydd a rhoi cymorth i Dîm Busnes Gweithredol a Thîm Arwain Iechyd Cyhoeddus Cymru i wella sicrwydd a llywodraethu ym maes ymgysylltu â'r cyhoedd - Cydweithio â phartneriaid allweddol yn y trydydd sector er mwyn canfod a datblygu dull arfaethedig o greu cynllun gweithredu ar gyfer ymgysylltu â'r trydydd sector er mwyn meithrin gwytnwch mewn cymunedau a gwella canlyniadau ym maes iechyd y cyhoedd wrth reoli clefydau trosglwyddadwy a lleihau baich clefydau a niweidiau ehangach - Cwblhau dadansoddiad o'r bylchau o dan brif golofnau'r Fframwaith Llywodraethu Clinigol a chanfod meysydd i'w gwella
	Chwarter 3
	Datblygu fframwaith sefydliadol Iechyd Cyhoeddus Cymru a fydd yn amlinellu sut y dylid gwreiddio ymgysylltu yn ein prif strategaethau a phrosesau a sicrhau bod metrigau addas wedi'u gwreiddio yn ein prosesau cynllunio ac adrodd am berfformiad
	Chwarter 4
	- Ar y cyd, dylunio a datblygu'r dull sefydliadol o feithrin capasiti a gallu ym maes sgiliau ymgysylltu, a dadansoddi adborth yn sail i waith cynllunio a gwella yn y dyfodol - Cwblhau hunanasesiad Iechyd Cyhoeddus Cymru o dan Safonau Iechyd a Gofal 2022-2023 - Datblygu a rhoi ar waith ddull sydd wedi'i seilio ar risgiau wrth wneud gwaith archwilio ansawdd ac archwilio clinigol, gan roi ar waith gynllun gwella sy'n cyflwyno systemeiddio a chapasiti digidol, yn adlewyrchu amrywiaeth y sefydliad, ac yn bwydo i'r gwersi sefydliadol ehangach sydd i'w dysgu er mwyn gwella
	2023-24
	Adrodd o dan yr Asesiad Safon Iechyd a Gofal 2022-2023

Amcan	Cerrig milltir
	- Parhau i ddatblygu dadansoddiad thematig o ganfyddiadau'r Archwiliad Ansawdd a'r Archwiliad Clinigol gan ddefnyddio dull dangosfwrdd i gryfhau lefel y sicrwydd ar lefel pwyllgor - Parhau i ddatblygu gallu sefydliadol er mwyn gallu dadansoddi a dehongli data am adborth cwsmeriaid a ddefnyddir yn sail i wella er mwyn diogelu, hybu a gwella iechyd a llesiant poblogaeth Cymru - Rhoi ar waith ddull sefydliadol o feithrin capasiti a gallu ym maes sgiliau ymgysylltu yn sail i waith cynllunio a gwella - Adolygu'r dulliau a'r camau gweithredu a gymerwyd yn 2022-2023 i roi ar waith welliannau pellach a ddynodwyd i'r trefniadau Llywodraethu Clinigol, gan sicrhau bod systemau cadarn wedi'u cyflwyno i reoli risgiau clinigol yn effeithiol ac i wella gwasanaethau'n barhaus. - Cwblhau hunanasesiad Iechyd Cyhoeddus Cymru o dan Safonau Iechyd a Gofal 2023-2024
	2024-25 - Adrodd o dan yr Asesiad Safon Iechyd a Gofal 2023-2024 - Datblygu achos busnes i gaffael plattform archwilio corfforaethol er mwyn gallu adrodd yn ganolog am ganfyddiadau a thriongli risgiau dilynol mewn perthynas ag Archwiliadau Ansawdd ac Archwiliadau Clinigol - Llunio adroddiad sy'n dangos canfyddiadau ac argymhellion y Rhaglen Ein Dull o Ymgysylltu a gychwynnwyd yn 2022-2023 - Gwreiddio gwersi a ddysgwyd drwy Ein Dull o Ymgysylltu drwy'r holl sefydliad - Ar sail y gwersi a ddysgwyd eisoes, datblygu achos busnes i gwmpasu a chreu cynnig ar gyfer blaenoriaethau'r sefydliad yn y dyfodol gyda'r trydydd sector - Cwblhau hunanasesiad Iechyd Cyhoeddus Cymru o dan Safonau Iechyd a Gofal 2024-2025
AS5.10 Erbyn 2025 , byddwn ni'n sicrhau bod y Model Llywodraethu Integredig yn arwain at gydlyniant, cysondeb a symrlwydd o ran sut rydyn ni'n llywodraethu ac yn galluogi'r sefydliad.	2022-23
	Chwarter 1
	- Cymeradwyo'r Cynllun Gweithredu ar gyfer y Model Llywodraethu Integredig - Lansio System Rheoli Pryderon Unwaith i Gymru yn Iechyd Cyhoeddus Cymru, a fydd yn cynnwys y modiwlau: Adborth; Gwneud lawn; Digwyddiadau; a Hawliadau
	Chwarter 2
	Rhoi ar waith Gynllun Datblygu ar gyfer Llywodraethu Gwybodaeth
	Chwarter 3
	Cwblhau'r broses o symud data o Datix Web i Datix Cloud
	Chwarter 4
	- Cwblhau Cam II y Rhaglen Rheoli Cofnodion - Rhoi ar waith flwyddyn gyntaf y Cynllun Datblygu Rheoli Risgiau a ddatblygwyd yn 2021-2022
	2023-24
	- Cyflawni Cynllun Gweithredu 2023-2024 ar gyfer y Model Llywodraethu Integredig - Cyflawni ail flwyddyn y Cynllun Datblygu Rheoli Risgiau - Rhoi ar waith unrhyw Fodiwlau Datix sy'n weddill o dan Raglen System Rheoli Pryderon Unwaith i Gymru, gan gynnwys hyfforddiant

Amcan	Cerrig milltir
	Rhoi ar waith Ddull Corfforaethol Iechyd Cyhoeddus Cymru o Reoli Cofnodion
	2024-25
	- Cyflawni Cynllun Gweithredu 2024-2025 ar gyfer y Model Llywodraethu Integredig - Cyflawni trydedd blwyddyn y Cynllun Datblygu Rheoli Risgiau - Rhoi ar waith unrhyw Fodiwlau Datix sy'n weddill o dan Raglen System Rheoli Pryderon Unwaith i Gymru, gan gynnwys hyfforddiant
AS5.11 Erbyn 2025 , byddwn ni'n sicrhau bod ein Gweithwyr Iechyd a Gofal Proffesiynol sy'n cael eu rheoleiddio yn cael eu trin yn deg wrth gael cyfleoedd dysgu a datblygu proffesiynol perthnasol, a chyfleoedd sy'n eu galluogi i gyflawni eu llawn botensial, ac yn sail i hynny bydd Fframwaith Gofalwyr a Fframwaith Llywodraethu Clinigol effeithiol.	2022-23
	Chwarter 1
	- Sefydlu rhwydwaith sefydliadol proffesiynol y gwyddorau gofal iechyd - Datblygu Fframwaith Goruchwyliaeth Glinigol
	Chwarter 2
	Adrodd o dan yr archwiliad blynyddol o bawb sydd â chofrestriad drwy Iechyd Cyhoeddus Cymru ar gyfer 2021-2022
	Chwarter 3
	Cwblhau'r Fframwaith Gyrfaedd Proffesiynau Iechyd a Gofal a'i gyflwyno i gael ei gymeradwyo'n ffurfiol
	2023-24
	- Rhoi ar waith y Fframwaith Gyrfaedd a gymeradwywyd yn 2022-2023 - Cynnal ac adrodd o dan yr archwiliad blynyddol o bawb sydd â chofrestriad drwy Iechyd Cyhoeddus Cymru ar gyfer 2022-2023
	2024-25
	- Monitro a gwerthuso'r Fframwaith Gyrfaedd a roddwyd ar waith yn 2023-2024 - Cynnal ac adrodd o dan yr archwiliad blynyddol o bawb sydd â chofrestriad drwy Iechyd Cyhoeddus Cymru ar gyfer 2023-2024
AS5.12 Erbyn 2025 , byddwn ni wedi cyflawni lefel pedwar ym mhob un o'r pump elfen a geir yn y Matrics Aeddfedrwydd Diogelu.	2022-2023
	Chwarter 1
	Cyhoeddi Adroddiad Diogelu blynyddol Iechyd Cyhoeddus Cymru ar gyfer 2021-2022
	Chwarter 2
	Cwblhau'r Matrics Aeddfedrwydd Diogelu i feincnodi statws diogelu Iechyd Cyhoeddus Cymru gyda holl sefydliadau'r GIG yng Nghymru
	Chwarter 3
	Adolygu'r Strategaeth Hyfforddiant Diogelu, gan sicrhau ei bod yn dal yn addas i'w diben ac yn cyd-fynd ag argymhellion rhyng-golegol
	2023-2024
	- Cyhoeddi Adroddiad Diogelu blynyddol Iechyd Cyhoeddus Cymru ar gyfer 2022-2023 - Cwblhau'r Matrics Aeddfedrwydd Diogelu i feincnodi statws diogelu Iechyd Cyhoeddus Cymru gyda holl sefydliadau'r GIG yng Nghymru
	2024-2025
	- Cyhoeddi Adroddiad Diogelu blynyddol Iechyd Cyhoeddus Cymru ar gyfer 2022-2023 - Cwblhau'r Matrics Aeddfedrwydd Diogelu i feincnodi statws diogelu Iechyd Cyhoeddus Cymru gyda holl sefydliadau'r GIG yng Nghymru
	2022-2023

Amcan	Cerrig milltir
AS5.13 Erbyn 2025 , byddwn ni'n gallu dangos ein bod ni'n cydymffurfio'n dda â'r broses o ymdrin â gwaith Rheoli ac Atal Heintiau'n effeithiol, yn unol â'r Cod Ymarfer ar gyfer Rheoli ac Atal Heintiau sy'n Gysylltiedig â Gofal Iechyd 2014.	Chwarter 1
	- Cwblhau'r broses o adolygu a chyhoeddi'n ffurfiol bolisiâu a gweithdrefnau Rheoli ac Atal Heintiau Iechyd Cyhoeddus Cymru - Cyhoeddi'r adroddiad terfynol a'r argymhellion a'r gwersi i'w dysgu ynghylch Ymgyrch Ffliw y Staff 2021-2022
	Chwarter 2
	Datblygu dangosfwrdd archwilio Rheoli ac Atal Heintiau ar gyfer Iechyd Cyhoeddus Cymru er mwyn adrodd o dan ddangosyddion perfformiad allweddol
	Chwarter 3
	Adolygu arferion ar ôl Covid-19 a chanfod y gwersi a ddysgwyd yn unol â'r Cod Ymarfer ar gyfer Rheoli ac Atal Heintiau sy'n Gysylltiedig â Gofal Iechyd 2014.
	2023-24
	Cynnal archwiliad o'r dangosfwrdd Rheoli ac Atal Heintiau a gyflwynwyd yn 2022-2023 er mwyn sicrhau ei fod yn effeithiol
	2024-25
	Cynnal asesiad sylfaen ar gyfer Rheoli ac Atal Heintiau a dadansoddi'r anghenion hyfforddiant o ran sgiliau a gwybodaeth gweithlu presennol Iechyd Cyhoeddus Cymru er mwyn rhoi sail i Gynllun Gwella

Llywodraethu

7. Cynllun Ariannol

7.1. Y sefyllfa waelodol

Yn hanesyddol, mae lechyd Cyhoeddus Cymru wedi bod yn sefydlog yn ariannol ac mewn sefyllfa lle mae'n adennill ei gostau. Bydd y sefyllfa waelodol hon lle mae'n adennill ei gostau yn parhau yng nghynllun tair blynedd 2022/23. Ceir rhagor o fanylion yng Nghynllun Ariannol a Fframwaith Rheoli Cyllidebol lechyd Cyhoeddus Cymru 2022/23 (Mawrth 2022).

7.2. Ein cynllun refeniw

Gwelodd lechyd Cyhoeddus Cymru dwf sylweddol mewn refeniw yn y ddwy flynedd ddiwethaf, gydag elfennau o'r twf hwn yn cael ei ariannu y tu allan i'r dyraniadau craidd rheolaidd.

Eitem	2022/23 £m	2023/24 £m	2024/25 £m	Rheolaidd £m
Incwm				
Incwm 2021/22 (Craidd a Ddim yn Graidd)	174.059	174.059	174.059	174.059
Y Cynnydd yn y Dyraniad wedi'i Gadarnhau	15.839	15.839	15.839	15.839
Dyraniadau Disgwyliedig – Ddim yn gysylltiedig â COVID	14.501	18.502	20.155	17.275
Dyraniadau Disgwyliedig – COVID	52.043	52.485	52.899	12.142
Cyfanswm Incwm 21/22	256.442	260.885	262.952	219.316

Gwariant				
Gwariant 2021/21	174.059	174.059	174.059	174.059
<u>Newidiadau (Wedi'u Cyllido yn y Llythyr Dyrannu)</u>				
Trawsnewid y Gwasanaethau Diogelu lechyd	-0.225	-0.225	-0.225	-0.225
Cryfhau'r Gwasanaeth Diogelu lechyd Cenedlaethol (4edd blwyddyn a'r flwyddyn olaf)	1.275	1.275	1.275	1.275
Gwelliant Cymru	0.181	0.181	0.181	0.181
Amser Ymateb a Gwydnwch	5.874	5.874	5.874	5.874
Costau IP5	0.830	0.830	0.830	0.830
Cadw Gwyliadwriaeth ar Hunanladdiad mewn Amser Real	0.082	0.082	0.082	0.082
Optimeiddio FIT (hyd at)	2.633	2.633	2.633	2.633
Addasiad yn Nyfarniad Cyflog 2021-22	1.877	1.877	1.877	1.877
Pwysau Costau Cenedlaethol	2.175	3.845	4.859	4.859
Pwysau Costau Lleol	1.212	0.677	0.677	0.677
<u>Newidiadau (Dyraniadau Disgwyliedig)</u>				
Cyllid Grant y Blynnyddoedd Cynnar a Gordewdra	3.880	3.880	2.880	0.000
Heintiau a Drosglwyddir yn Rhywiol – Profi Ar-lein	3.885	3.885	3.885	3.885
Adfer Sgrinio	1.158	0.951	0.000	0.000
Genomeg	0.492	0.492	0.492	0.492
Tâl Gwyliau ar Oramser	0.204	0.204	0.204	0.204
Dyfarniad Cyflog (4% 2022/23, 2% 2023/24, 2% 2024/25)	4.882	7.420	10.010	10.010

Covid

Profi Orlhain Diogelu – costau profi ddim yn gysylltiedig â chyflogau	31.456	31.928	32.167	0.000
Costau profi ddim yn gysylltiedig â chyflogau ar gyfer profi cyflym nad yw'n gysylltiedig â COVID	9.512	9.655	9.727	9.727
Profi Orlhain Diogelu – olrhain cysylltiadau	0.342	0.000	0.000	0.000
Genomeg Pathogenau	9.153	9.294	9.373	0.784
Brechu Torfol	1.490	1.517	1.539	1.539
Cyfarpar Diogelu Personol	0.090	0.091	0.092	0.092
Rhyddhau Buddsoddiadau Afreolaidd 2021/22	-0.818	-0.818	-0.818	-0.818
Arbedion	-1.091	-0.056	-0.056	-0.056
Buddsoddiadau	1.834	1.334	1.334	1.334
Cyfanswm y Gwariant Disgwyliedig	256.442	260.885	262.952	219.316
Yr amrywiant a gynlluniwyd	0.000	0.000	0.000	0.000

Mae'r ffigurau hyn yn cynnwys incwm sy'n gysylltiedig â Cydweithrediad Iechyd GIG Cymru a'r Uned Gyflawni Ariannol, sy'n cael eu cynnal gan yr Ymddiriedolaeth. Tybir y byddan nhw'n gallu ymdopi â'r dyraniadau a gymeradwywyd iddyn nhw.

Mae elfen sylweddol o'r costau yn y cynllun yn gysylltiedig â Phrofion Covid. Mae'r dybiaeth bresennol ynghylch y costau profi nad ydyn nhw'n gysylltiedig â chyflogau wedi'i seilio ar gynnal 1,600 o brofion bob dydd yn Labordai Cymru, gyda rhywfaint o amrywio tymhorol yn ystod y flwyddyn. Mae elfen hefyd wedi'i chynnwys i brofi am amrywiolion newydd yn ystod y flwyddyn. Mae lefel profi COVID-19 yn dibynnu ar strategaeth Cymru gyfan ac mae'n debygol y bydd y rhagolwg hwn yn newid pan gyhoeddir y strategaeth wedi'i diweddarau. Mae'r newidiadau hyn yn debygol o gael eu cadarnhau cyn 31 Mawrth a than hynny maen nhw'n cael eu rheoli fel risg.

Mae costau adfer gwasanaethau sgrinio gwerth £1.158m yn 2022/23 a £0.951m yn 2023/24 wedi'u dynodi. Mae cyllid Llywodraeth Cymru ar sail wirioneddol wedi'i gadarnhau ar gyfer 2022/23 ond nid y tu hwnt i hyn.

7.3 Strategaeth arbedion a buddsoddi

Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi cytuno na fyddwn ni'n gosod targed ar gyfer arbedion effeithlonrwydd ychwanegol i gyfarwyddiaethau yn 2022/23 ond byddwn ni'n parhau â'r cynlluniau corfforaethol presennol (VERS, aberthu cyflog, Caffael) wrth i gyfarwyddiaethau weithio ar gynlluniau arbedion effeithlonrwydd sydd i'w cyflwyno i Adolygiadau Canol Blwyddyn y Gyfarwyddiaethau yn barod i'w rhoi ar waith yn 2023/24.

Mae arbedion a ganfuwyd ynghyd â rhyddhau buddsoddiadau afreolaidd 2021/22 wedi golygu bod modd creu cronfa fuddsoddi reolaidd gwerth £1.3m a chronfa fuddsoddi fewnol afreolaidd gwerth £0.5m ar gyfer 2022/23.

Ym mis Chwefror 2022, cytunodd Tîm Gweithredol Iechyd Cyhoeddus Cymru y byddai buddsoddiadau'n cael eu blaenoriaethu ar sail risgiau sefydliadol ac y bydden nhw'n cyd-fynd â blaenoriaethau'r Cynllun Tymor Canolig Integredig a'r Strategaeth Hirdymor. Bydd ceisiadau llwyddiannus yn canolbwyntio ar y canlynol:

- Niweidiau Ehangach;
- Data a Gwybodaeth; a
- Cefnogi a Datblygu Gwasanaethau Corfforaethol.

7.4. Ein cynllun cyfalaf

Mae ein cyllid cyfalaf dewisol rheolaidd wedi gostwng 24% o £1.580m i £1.202m. Mae cyllid cyfalaf strategol Llywodraeth Cymru i gyd wedi'i ymrwymo ar gyfer 2022/23 sy'n golygu y bydd yn annhebygol y bydd modd i Iechyd Cyhoeddus Cymru gael gafael ar ragor o gyllid cyfalaf strategol. Efallai y bydd potensial i gael cyllid llithriant yn ddiweddarach yn y flwyddyn ariannol os bydd cynlluniau strategol drwy Gymru yn llithro.

Mae angen i Iechyd Cyhoeddus Cymru ariannu datblygiad Bron Brawf Cymru drwy ddyraniad dewisol a rhaglen ddisodli.

Mae'r tabl canlynol yn crynhoi'r gofynion cyfalaf strategol dros gyfnod tair blynedd y Cynllun Tymor Canolig Integredig:

Cynllun Strategol	Bl.A.22-23 £000s	Bl.A.23-24 £000s	Bl.A.24-25 £000s
Sgrinio – Cyfarpar Delweddu ar gyfer Bron Brawf Cymru	3,075		
Rhwydwaith Gwybodaeth Labordai Cymru (LINC)	3,618		
Rhaglen System Wybodaeth Radioleg (RISP)	317	463	86
Cyfanswm y Cynlluniau Strategol a Gymeradwywyd	7,010	463	86
Delweddu Colposgopi a Cholonosgopi (heb ei gymeradwyo)	550	550	
Camera Newydd Sgrinio Llygaid Diabetig Cymru (heb ei gymeradwyo)		463	
Faniau Sgrinio Llygaid Diabetig Cymru (heb ei gymeradwyo)		750	750
Cyfarpar Newydd (heb ei gymeradwyo)			223
Ystadau – Cynllun Seilwaith 10 mlynedd (heb ei gymeradwyo)	1,770	8,730	1,175
Digidol – Cynllun Seilwaith 10 mlynedd (heb ei gymeradwyo)	396	2,370	615
Cyfanswm y Cynlluniau Strategol heb eu Cymeradwyo	2,715	12,863	2,763
Cyfanswm y Cyfalaf Strategol	9,726	13,326	2,849

Mae disgwyl i raglen Rhwydwaith Gwybodaeth Labordai Cymru (LINC) symud y tu allan i gyfrifoldeb Iechyd Cyhoeddus Cymru o 2023/24 gyda’r dyraniadau cyfalaf disgwyliedig o £11.688m a £0.718m yn 2023/24 a 2024/25 i’w dyrannu i’r sefydliad a fydd yn bwrw ymlaen i weithredu cam nesaf y rhaglen.

3.5. Risgiau (a Chyfleoedd)

Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru ar hyn o bryd yn rhagweld sefyllfa lle bydd yn adennill ei gostau, yn unol â phroses osod cyllideb 2022/23 a gwaith manwl y Cynllun Tymor Canolig Integredig. Serch hynny, mae nifer o risgiau ariannol sy’n effeithio ar y flwyddyn bresennol, sef 2022/23, ynghyd â 2023/24, 2024/25 a’r sefyllfa reolaidd.

Risg	Tebygolrwydd	2022/23 (£k)	2023/24 (£k)	2024/25 (£k)	Rheolaidd (£k)
Adfer costau sgrinio 2023/24 os na chymeradwyr cyllid	Canolig	0	951	0	0
Costau profion Covid-19 ychwanegol posibl yn dibynnu ar strategaeth brofi bosibl y dyfodol	Canolig	11,905	11,905	11,905	I’w gadarnhau
Ymrwymadau rheolaidd lle mae cyllid 2022/23 wedi’i seilio ar ffigurau gwirioneddol	Uchel	-	-	-	12,142
Goblygiadau cytundeb llif cyllid cytundebau tymor hir/cytundebau lefel gwasanaeth Cymru gyfan	Canolig	I’w gadarnhau	I’w gadarnhau	I’w gadarnhau	I’w gadarnhau
Gallai prisiau ynni gynyddu rhagor, yn uwch na’r lefelau sydd wedi’u cynnwys yn yr asesiadau cenedlaethol o’r costau. Mae potensial ar gyfer cynnydd ychwanegol yn ystod y flwyddyn uwchben y lefel risg hon	Uchel	250	250	250	250
Risg o gynnydd ym mhrisiau’r gadwyn gyflenwi ehangach yn sgil digwyddiadau rhyngwladol (ar sail 5% o wariant ar elfennau nad ydyn nhw’n gyflogau).	Canolig	6,500	6,500	6,500	I’w gadarnhau
Cyfalaf – Risg sylweddol i gynnal yr ystad a chyfarpar	Uchel	-	-	-	-
Cyfanswm Gwerth y Risgiau		18,655	19,606	18,655	12,392

Mae ein hymrwymadau rheolaidd o dan gyllid 2022/23 wedi’u seilio ar ffigurau gwirioneddol yn deillio o brofion cyflym nad ydyn nhw’n gysylltiedig â COVID (£9.727m), y Rhaglen Brechu Torfol (£1.539m), elfen staffio profion genomeg COVID (£0.784m) a chyfarpar diogelu personol (£0.092m). Mae risg y bydd perthynas agos rhwng yr ymrwymadau parhaus sy’n ymwneud â phrofion cyflym nad ydyn nhw’n gysylltiedig â COVID ac effaith y strategaeth brofi yn y dyfodol.

Bydd risgiau ariannol yn dal i gael eu diweddarau; byddwn ni'n dal i graffu arnyn nhw, ac yn dal i weithredu ar eu sail wrth i'r flwyddyn fynd yn ei blaen. Byddwn ni'n gweithio gyda Llywodraeth Cymru i ddatrys y problemau ariannol ar ôl mis Mawrth 2023.

8. Datblygu Sefydliadol a Phobl

Rydyn ni wedi ymateb mewn ffordd ddigynsail a pharhaus i bandemig y Coronafeirws. Mae natur ein hymateb wedi esblygu'n sylweddol dros y cyfnod hwn ac wedi golygu symud staff o bob rhan o'r sefydliad. Ochr yn ochr â hyn, dechreuwyd gwaith ar y goblygiadau mwy hirdymor uniongyrchol ac anuniongyrchol i iechyd y cyhoedd yng Nghymru.

Mae ein cynnydd hyd yma wedi deillio o ymdrechion ac ymroddiad ein staff. Mae angen inni wir gydnabod effaith y sefyllfa hon ar ein pobl, yn bersonol ac yn broffesiynol, gan barhau i ganolbwyntio'n ystyrlon ar sicrhau ein bod ni'n blaenoriaethau ac yn cefnogi llesiant a gwydnwch ein staff.

Yn ystod y cyfnod hwn, mae ein cynlluniau wedi gorfod rhoi sylw i anghenion mwy byrdymor, ond mae ein gweledigaeth fwy hirdymor, sef creu gweithlu ym maes iechyd y cyhoedd sy'n gynhwysol, yn frwd, yn gynaliadwy, yn hyblyg ac yn ymatebol, wedi llywio ein gwaith drwy'r cyfan. Mae camau i gynyddu capasiti ein gweithlu i ymateb yn well i anghenion y boblogaeth a diogelu llesiant ein gweithlu wedi bod yn greiddiol wrth barhau i ddarparu gwasanaethau, ac mae rhywfaint o gynnydd wedi'i wneud o dan brif amcanion strategol ein Strategaeth Pobl (2020-2030).

8.1. Ein pobl

Mae ein gweithlu'n ganolog i'n gallu i gyflawni ein hamcanion a diogelu a gwella iechyd y cyhoedd. Mae ein Strategaeth Pobl hyd at 2030 yn rhoi cyfeiriad a ffocws i lywio ein gweithlu yn y dyfodol, natur ein sefydliad, ein diwylliant, a'n ffyrdd o weithio, ac mae hefyd yn sicrhau ein bod ni'n manteisio i'r eithaf ar berthnasoedd a gwaith ar y cyd.

Ein huchelgais hirdymor yw datblygu gweithlu hyblyg, cynaliadwy, amrywiol a ffyniannus, gyda'r gallu a'r capasiti i gyflawni ein blaenoriaethau strategol. I lywio'r gwaith hwn, rydyn ni wedi datblygu naw thema, a chyfres o gamau gweithredu yn sail i'r rheini. Mae'r rhain i'w gweld yn ein Strategaeth Pobl.

Mae ein pobl yn hollbwysig er mwyn cyflawni ein huchelgeisiau arwyddocaol yn y tymor hir. Mae gennyn ni weithlu amrywiol, amlddisgyblaethol sy'n pontio'r cenedlaethau, ac mae angen inni sicrhau ein bod ni'n rhoi'r amgylchedd, y sgiliau a'r wybodaeth angenrheidiol i'n holl bobl er mwyn iddyn nhw allu ymateb i'r heriau sydd o'n blaenau. Rydyn ni am ddenu a chadw pobl ym maes iechyd y cyhoedd, er mwyn cyflawni ein Strategaeth Hirdymor, ac yn y pen draw, bydd hynny'n cael effaith gadarnhaol ar y cymunedau rydyn ni'n eu gwasanaethu.

8.2. Heriau a chyfleoedd

Rydyn ni'n dal i wynebu heriau sy'n effeithio ar y gwaith rydyn ni'n ei wneud ac ar ein gweithlu. Yn eu plith mae'r staff sydd ar gael, ffyrdd newydd o weithio, a disgwyliadau a safbwyntiau staff. Mae ffactorau fel poblogaeth sy'n heneiddio, nifer mwy o bobl sy'n gweithio wrth heneiddio, heriau economaidd-gymdeithasol, effaith y pandemig, y newid yn yr hinsawdd a phontio o'r Undeb Ewropeaidd i gyd yn effeithio ar ein staff.

Mae angen inni allu recriwtio a datblygu gweithlu mwy amrywiol sy'n adlewyrchu'n well y cymunedau rydyn ni'n eu gwasanaethau, a gweithlu sy'n gallu rhoi gwybodaeth inni am anghenion a chymhellion holl ddefnyddwyr ein gwasanaethau. Mae angen inni fanteisio ar ddatblygiadau technolegol a'u defnyddio; cefnogi ystwythder wrth ddysgu a buddsoddi mewn datblygu parhaus ac ailsgilio; a chanfod, datblygu a chadw'r dalent y mae ei hangen arnon ni i gyflawni ein blaenoriaethau strategol ar gyfer sgiliau newydd, yn enwedig yn y maes digidol, data a thechnoleg.

Mae angen inni bennu'r diwylliant iawn i gefnogi ein Strategaeth Hirdymor ar ei newydd wedd, ac asesu ble rydyn ni nawr, gan ddeall yr ymddygiadau sy'n ein helpu ac yn ein rhwystro wrth gyflawni, yn ogystal â'n helpu a'n rhwystro wrth roi profiad cadarnhaol i weithwyr. Mae angen inni hefyd ddylunio a gwreiddio ffyrdd o weithio i ddenu ac ysbrydoli gweithlu sy'n pontio'r cenedlaethau er mwyn gweithio'n effeithiol gyda'n gilydd, gan roi gwerth ar sgiliau a safbwyntiau ein gilydd a chefnogi anghenion pobl wrth i'r rheini newid drwy gynyddu'r cyfleoedd i weithio'n hyblyg ac yn ystwyth.

Mae angen inni gefnogi'r defnydd o'r Gymraeg a gyrfaoedd dwyieithog wrth i'r galw am wasanaethau Cymraeg gynyddu; datblygu a chefnogi ein harweinwyr a'n rheolwyr i arwain gyda charedigrwydd a rheoli gweithlu amrywiol a gwreiddio newid yn effeithiol; a meithrin perthnasoedd strategol â phartneriaid a chyflenwyr er mwyn darparu ein gwasanaethau a chryfhau'r capasiti a'r dalent sydd ar gael inni.

8.3. Materion o bwys sy'n ymwneud â'r gweithlu

Mae'n anodd o hyd recriwtio i rai swyddi, ac mae rhai sgiliau penodol yn brin iawn, fel Radiolegwyr Ymgynghorol; Ymgynghorwyr Microbioleg a Chlefydau Heintus; arbenigwyr Diogelu Iechyd fel Ymgynghorwyr Rheoli Clefydau Trosglwyddadwy; rhai swyddi nyrsio; swyddi ymarferwyr iechyd y cyhoedd; a Gwyddonwyr Biofeddygol. Rydyn ni hefyd yn rhagweld rhywfaint o heriau recriwtio mewn meysydd lle mae angen sgiliau newydd a sgiliau arbenigol, fel gwyddonwyr data, gan gynnwys dadansoddwyr a biowybodegyddion. Rydyn ni'n parhau i chwilio am gyfleoedd i weithio mewn ffyrdd newydd, ac am ddatrysiadau newydd i'r gweithlu drwy gynyddu'r cyfuniad o sgiliau, swyddi cyfunol ac ymarfer estynedig.

Bydd datrysiadau rhannol i'r problemau hyn yn cynnwys ailbroffilio timau, defnyddio ymarfer uwch, a chyflwyno technoleg gan gynnwys deallusrwydd artiffisial a rhaglenni dysgu peirianyddol. Bydd datblygu llwybrau gyrfa, rheoli talent, cynlluniau olyniaeth ac arferion eraill i gadw mwy o staff hefyd yn lliniaru'r risg. Rydyn ni eisoes wedi gwneud rhywfaint o waith i addasu strwythur a dyluniad swyddi er mwyn defnyddio adnoddau'n well. Drwy ailddyrannu sgiliau yn y gweithlu a manteisio ar gyfleoedd buddsoddi i ddefnyddio technoleg newydd, fe allwn leihau ein dibyniaeth ar arbenigeddau sy'n brin. Rydyn ni hefyd o blaid defnyddio secondiadau a gweithio mewn partneriaeth, gan ddatblygu ar berthnasoedd sydd wedi deillio o'r ymateb i'r pandemig. Byddwn ni'n parhau i greu 'arweinwyr teuluoedd swyddi' drwy ein holl broffesiynau, gan sicrhau bod gennyn ni well dealltwriaeth o sgiliau a gwybodaeth ein pobl a'n bod ni'n defnyddio hyn nid yn unig i ateb anghenion y busnes, ond i achub ar gyfleoedd i draws-sgilio, trosglwyddo sgiliau a gwella sut rydyn ni'n gweithio gyda'n gilydd.

Rydyn ni'n parhau i edrych ar fodelau amlbroffesiwn ac amlasiantaeth i'n gweithlu fel rhan o'n Strategaeth Pobl, ac mae'r dull hwn o weithio yn un elfen o'r broses sy'n mynd i'r afael â phrinder swyddi yn lleol a chenedlaethol; e.e. datblygu swyddi Radiograffwyr Ymgynghorol i weithio ochr yn ochr â Radiolegwyr Ymgynghorol.

Mae ein hymateb i'r pandemig wedi gofyn am sefydlu perthnasoedd newydd yn gyflym drwy'r system, a hynny gyda phartneriaid presennol a sefydliadau newydd. Mae hyn wedi creu cyfleoedd i'r staff feithrin cysylltiadau a rhwydweithiau newydd, a fydd o werth yn y tymor hwy. Mae perthnasoedd, partneriaethau ac arweinyddiaeth ym maes systemau yn hanfodol i adferiad ac ymateb y sefydliad, ynghyd ag i'w Strategaeth Hirdymor.

Fel rhan o Grŵp Trosolwg Diogelu Iechyd y Pedair Gwlad, mae Cymru wedi ymrwymo i arwain ar ddatblygu'r gweithlu yn y maes diogelu iechyd, a bydd hyn yn galw am roi sylw penodol i ddatblygu a moderneiddio'r gweithlu Diogelu Iechyd fel elfen allweddol yn y weledigaeth ar gyfer cryfhau'r system diogelu iechyd ym mhedair gwlad y Deyrnas Unedig. Pennwyd hon yn flaenoriaeth o bwys yn sgil y problemau sy'n bodoli ar hyn o bryd, er enghraifft o ran recriwtio a chadw staff (gan gynnwys diffyg capasiti ymhlith arbenigwyr diogelu iechyd craidd), ac mae angen mynd i'r afael â'r rhain.

8.4. Newid sefydliadol

Bydd dau brosiect newid sefydliadol o bwys sy'n effeithio ar ein gwaith ym maes iechyd y boblogaeth yn cael eu cwblhau yn ystod blwyddyn 1 ein Cynllun Strategol. Cafodd y naill a'r llall eu gohirio dros dro yn sgil amrywiolyn Covid, Omicron, ac hefyd am resymau gweithredol.

Bydd y broses o drosglwyddo staff Timau Iechyd y Cyhoedd Lleol i'r byrddau lleol wedi'i chwblhau erbyn mis Medi 2022. Mae Bwrdd Prosiect a strwythur rheoli rhaglen wedi'u creu i gyflawni'r newid hwn. Mae gwaith rhagarweiniol wedi'i wneud er mwyn i'r rhaglen drosglwyddo allu dechrau'n gryf ym mis Ebrill 2022.

Bydd gwaith i gyfuno Canolfan Cydweithredu Sefydliad Iechyd y Byd a'r Cyfarwyddiaethau Iechyd a Llesiant erbyn mis Ebrill 2023 yn magu momentwm o fis Ebrill 2022, gyda dull rhaglen yn cael ei greu a rhagor o waith ymgysylltu â staff yn cael ei wneud. Bydd y newid hwn yn dwyn ynghyd allu'r sefydliad ym maes iechyd y boblogaeth er mwyn cyflawni elfennau allweddol yn y cynllun hwn.

8.5. Gweithwyr Iechyd Proffesiynol sy'n cael eu Rheoleiddio

Byddwn ni'n sefydlu Swyddfa'r Cyfarwyddwr Meddygol i arwain a chydlynu'r cymorth i feddygon ac arbenigwyr iechyd y cyhoedd amlbroffesiwn o ran arfarnu, ailddilysu, datblygiad proffesiynol parhaus, cynllunio swyddi a chynnal safonau proffesiynol. At hynny, byddwn ni'n cryfhau ymhellach ein trefniadau sefydliadol i helpu ein gweithwyr iechyd proffesiynol sy'n cael eu rheoleiddio (anfeddygol) i gyflawni eu swyddi'n ddiogel ac yn fedrus, gan greu llwybrau gyrfa sy'n galluogi pobl i weithio ar eu gorau o fewn cwmplas eu hymarfer. Yn sail i hyn, ceir fframweithiau gyrfa a goruchwyliaeth glinigol addas i helpu gydag ymarfer o diwtoriaeth i ymarfer ar lefel arbenigol.

8.6. Denu a recriwtio staff

Mae'r sefydliad wedi cael buddsoddiad i gryfhau ac ehangu ein hadnoddau diogelu iechyd, sydd wedi bod yn hollbwysig wrth sicrhau gwydnwch strategol y sefydliad a diogelu iechyd poblogaeth Cymru. Rydyn ni'n parhau i recriwtio staff ychwanegol er mwyn sicrhau bod gennyn ni weithlu gwydn a chynaliadwy sy'n gallu diwallu unrhyw ofynion yn y dyfodol ym maes diogelu iechyd.

Mae gwaith lleol i ddatblygu ein brand a'n datganiad o werth gweithwyr wrthi'n mynd rhagddo, a bydd hyn yn cyd-fynd â'r brand cenedlaethol ar gyfer iechyd a gofal cymdeithasol ac ymgyrchoedd cenedlaethol fel Hyfforddi, Gweithio, Byw.

Mae'r gwaith recriwtio wedi cynyddu'n ddramatig ac rydyn ni wedi dechrau defnyddio'r cyfryngau cymdeithasol er mwyn denu ymgeiswyr ansicr. Mae'r farchnad yn heriol gyda phrinder sgiliau parhaus a nifer o sefydliadu'n cystadlu am yr un setiau sgiliau, a cheir rhwystrau ychwanegol wrth recriwtio o dramor ers i'r Deyrnas Unedig adael yr Undeb Ewropeaidd. Mae gwaith yn mynd rhagddo i edrych ar gyfleoedd i ddenu pobl iau ac i ehangu'r llwybrau sydd ar gael i grwpiau sydd wedi'u tangynrychioli.

Rydyn ni'n gobeithio gallu manteisio ar ddiddordeb y cyhoedd yn iechyd y cyhoedd ac mae gennyn ni nifer o bwyntiau gwerthu unigryw fel ein diben, ein statws fel Sefydliad Iechyd

Cyhoeddus Cenedlaethol a Chanolfan Cydweithredu Sefydliad Iechyd y Byd, a'n diwylliant ymchwil a gwerthuso bywiog, ac mae gennyn ni gyfleoedd i ddylanwadu ar lefel leol, genedlaethol a rhyngwladol. Gan hynny, rydyn ni am fanteisio ar ein perthnasoedd a'n henw da rhyngwladol i ddenu talent ryngwladol.

Gan dyfu ein grŵp o bobl ifanc dalentog a marchnata ein brand i grwpiau sydd wedi'u tangynrychioli, rydyn ni'n ymwybodol bod gennyn ni dimau drwy'r holl sefydliad lle mae pedair cenedlaeth wahanol yn gweithio gyda'i gilydd. Mae hi felly'n hollbwysig ein bod ni'n cydnabod bod cysyniadau y mae angen eu hystyried sy'n berthnasol i genedlaethau gwahanol er mwyn gallu denu, cadw a chefnogi cydweithwyr drwy eu gyrfaedd.

8.7. Profiad gweithwyr

Dros y ddwy flynedd ddiwethaf, rydyn ni wedi ceisio datblygu ein dealltwriaeth o effaith Covid-19 ar ein gweithlu, gan weithio'n rhagweithiol â'n staff. Mae hyn wedi golygu canfod beth oedd profiadau pobl o'r pandemig a sut maen nhw'n teimlo y mae'r sefydliad wedi'u cefnogi, neu heb eu cefnogi, gan y bydd hyn yn cael effaith hirdymor ar eu cyflwr seicolegol, eu cymhelliad, eu disgwyliadau, a'u hymdrech.

I gyd-fynd â hyn, rydyn ni wedi cynnal tri arolwg ledled y sefydliad (Sut Wyt Ti), sydd wedi rhoi gwybodaeth am ddisgwyliadau a phrofiadau pobl o'u gwaith yn ystod y cyfnod hwn. Mae'r allbynnau hyn, ynghyd â gwersi eraill a ganfuwyd yn ystod y misoedd diwethaf, yn ogystal â sylfaen dystiolaeth gyhoeddedig gynyddol, wedi rhoi sail i'n gwaith adfer ac wedi llywio ein ffyrdd o weithio at y dyfodol, sef maes gweithredu o bwys yn y Strategaeth Pobl.

Mae llawer o gymorth ym maes llesiant ar gael i reolwyr a staff, gan gynnwys pecynnau cymorth, pecynnau hunangymorth a rhaglenni cefnogi. Mae'r Grŵp Partneriaeth Llesiant ac Ymgysylltu yn sicrhau dull cydlynol ac integredig o gyflawni fel sefydliad yn y maes hwn, ac mae'n gweithio hefyd â'r Tîm Arwain i ganfod camau gweithredu i'w cymryd ar sail adborth o Arolwg Llesiant y Staff. Byddwn ni'n parhau i ddarparu sesiynau Gofod Gofal ac yn cynnal sesiynau galw-i-mewn rheolaidd i fwrw golwg ar lesiant timau fel y gallwn glywed yn uniongyrchol am y problemau sy'n achosi'r pryder mwyaf a thargeddu ein hymyriadau'n addas.

Drwy 'Ein Sgwrs Ni', rydyn ni'n deall beth sy'n digwydd pan fydd ein pobl yn teimlo ar eu gorau ac yn gwneud eu gorau. Rydyn ni hefyd yn deall ffyrdd o weithio sy'n bwysig i lynu wrthyn nhw, a sut rydyn ni eisiau ac angen i waith yn Iechyd Cyhoeddus Cymru yn y dyfodol edrych, swnio a theimlo. Mae'r gwaith hwn yn gyrru egwyddorion sy'n sail i ddull sefydliadol 'Gweithio Sut Mae'n Gweithio Orau' – sef ein bwriad strategol i roi mwy o ddewis a hyblygrwydd, ac i siapia gwaith o amgylch bywyd.

8.8 Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant

Lansiwyd ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol presennol ym mis Gorffennaf 2020 ac fe'i datblygwyd ar y cyd ag ystod eang o randdeiliaid mewnol ac allanol, gan roi sylw i'r holl nodweddion gwarchodedig. Mae'r amcanion yn rhoi sylw i nifer o feysydd, gan gynnwys hyfforddiant, codi ymwybyddiaeth, cynnydd a datblygiad gyrfa, mentora ac ehangu mynediad. Drwy gyflawni'r ymrwymïadau a geir yn ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol, sicrhau bod y rheini'n cyd-fynd â strategaethau eraill y sefydliad, a gweithio mewn partneriaeth â'n

Rhwydweithiau Amrywiaeth Staff, bydd modd sicrhau ein bod ni'n datblygu sefydliad cynhwysol lle gall pawb ffynnu.

Mae ein pum Rhwydwaith Amrywiaeth Staff (sy'n canolbwyntio ar staff sy'n Fenywod, Gofalwyr, LHDT+, Anabl a BAME) yn parhau i dyfu a gwneud cyfraniad cynyddol bwysig at lywio ein hagweddau, er enghraifft o ran mynd i'r afael â'r bwlch cyflog rhwng y rhywiau, cynyddu cynrychiolaeth pobl BAME a datblygu ein datganiad ynghylch gwerth staff. Rydyn ni'n gwneud gwaith meincnodi drwy gynlluniau fel Mynegai Cydraddoldeb Gweithleoedd Stonewall i sicrhau gwelliant parhaus tuag at greu gweithle cwbl gynhwysol.

Mae'r pandemig wedi cynyddu ein dealltwriaeth o effaith anghydraddoldebau iechyd a'r pwyslais a roddwn ar hynny. Wrth ymateb i hyn, rydyn ni'n datblygu ein dull o weithio wrth ehangu mynediad gyda'r nod o sicrhau bod grwpiau sydd wedi'u tangynrychioli yn ymwybodol o amrywiaeth eang y gyrfaedd sydd ar gael yn y GIG yng Nghymru ac yn ystyried y sefydliad fel cyflogwr posibl. Rydyn ni'n parhau i ymwneud â phobl ifanc yn y gymuned i hyrwyddo amrywiaeth, yn enwedig drwy brofiad gwaith, prentisiaethau, a mwy o amlygrwydd mewn ysgolion.

8.9. Arweinyddiaeth sy'n dangos caredigrwydd

Rydyn ni'n comisiynu adolygiad o'n Fframwaith Rheoli ac Arwain (2016), er mwyn diffinio a dylunio swyddogaeth rheolwyr ac arweinwyr yn lechyd Cyhoeddus Cymru a rhoi'r sylfaen i wella recriwtio a dethol, datblygu a chynnydd. Bydd hyn yn cael ei seilio ymhellach ar waith a ddechreuwyd yn ddiweddar gyda'n Cyd-dîm Arwain ar ein diwylliant. Ein bwriad yw asesu a diffinio'r diwylliant hwnnw, gyda phawb yn gallu'i droi i fod yn berthnasol i'w profiadau bob dydd. Yn sgil y ddwy flynedd ddiwethaf, os nad dim arall, rydyn ni'n disgwyl y bydd arweinyddiaeth sy'n dangos caredigrwydd yn hanfodol a byddwn ni'n parhau i ymwneud â'n pobl i ddeall beth sy'n bwysig iddyn nhw. Rydyn ni wedi datblygu cwestiynau sy'n ymwneud ag ymddygiad ynghylch ein gwerthoedd presennol, ac mae'r rhain wedi'u cynnwys ym mhrosesau asesu swyddi rheoli ac arwain.

Bydd datblygu ein rheolwyr a'n harweinwyr i arwain drwy'r ymateb a'r adferiad, ac yn y tymor hwy, yn hanfodol er mwyn rhoi gallu mewnol inni a hygrededd i'r system ehangach. Ni ellir tanbriso'r baich a roddwyd ar reolwyr drwy'r holl bandemig; mae angen inni hefyd gryfhau'r arweinyddiaeth broffesiynol ar gyfer staff clinigol. Mae cyfleoedd datblygu strwythuredig wedi bod yn fwy cyfyngedig na'r arfer oherwydd y cyfranogwyr sydd ar gael, ond yn ddiweddar rydyn ni wedi ailgychwyn ein rhaglen datblygu rheolwyr a gwaith i gynllunio'r trefniadau olyniaeth ar gyfer swyddi arwain allweddol, a bydd hyn yn cael mwy o flaenoriaeth a buddsoddi dros gyfnod y Cynllun Tymor Canolig Integredig.

8.10. Proffil y gweithlu

Dros y flwyddyn ddiwethaf, o ganlyniad i fuddsoddi yng ngweithlu lechyd Cyhoeddus Cymru, bu cynnydd o 182 (7.58%) yng nghyfanswm nifer y staff.

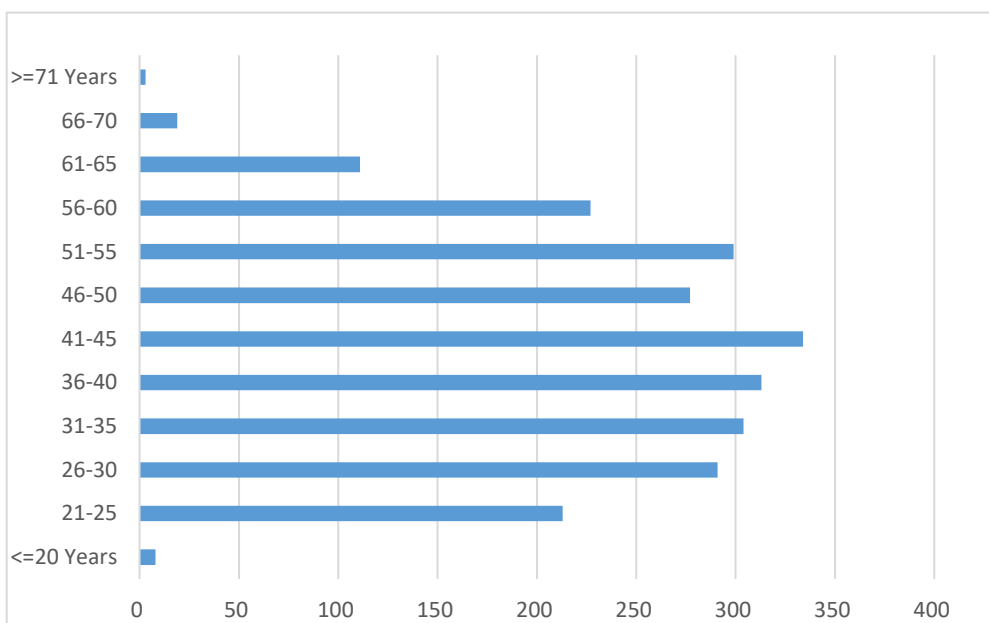
Benywod yw 74% o'n gweithlu; mae 31% o'n gweithlu yn gweithio ar sail ran amser, ac mae 28% o'n gweithlu dros 50 oed. Mae rhagor o wybodaeth am y gweithlu ar gael yn yr [Adroddiad Cydraddoldeb Blynnyddol ac Adroddiad y Gweithlu](#).

Ar 1 Mawrth 2022, roedd ein gweithlu o 2,399 o bobl, neu 2,114.37 cyfwerth ag amser llawn, wedi'u gwasgaru drwy'r sefydliad fel a ganlyn:

Cyfarwyddiaeth / Is-adran	Nifer	Cyfwerth ag amser llawn	%
Corfforaethol a'r Bwrdd	27	22.13	1.1%
Covid 19	256	195.77	10.7%
Iechyd a Llesiant	312	275.97	13.0%
Gwellla Iechyd	94	82.72	3.9%
Rheoli HWB a'r Is-adran Weinyddol	12	10.24	0.5%
Gofal Sylfaenol, Cymunedol a Chanolraddol	29	25.94	1.2%
Timau Iechyd y Cyhoedd	177	157.07	7.4%
Sefydliadau Lletyol	157	147.72	6.5%
Cydweithrediaeth Iechyd GIG Cymru	140	131.07	5.8%
Uned Cyflawni Ariannol	17	16.65	0.7%
Gwybodaeth	103	94.77	4.3%
Gwelliant Cymru	83	77.22	3.5%
Gweithrediadau a Chyllid	129	123.08	5.4%
Datblygu Sefydliadol a Phobl	41	33.16	1.7%
Gwasanaethau Diogelu Iechyd a Sgrinio	1,195	1,061.85	49.8%
Gwasanaethau Sgrinio Diogelu Iechyd Corfforaethol	4	3.70	0.2%
Diogelu Iechyd	177	165.45	7.4%
Microbioleg	469	431.75	19.5%
Cofrestryddion Arbenigol	18	16.00	0.8%
Gwasanaethau Sgrinio	527	444.95	22.0%
Nyrsio Safonol a Gweithwyr Proffesiynol Perthynol i Iechyd	43	32.91	1.8%
Canolfan Cydweithredu Sefydliad Iechyd y Byd	53	49.78	2.2%
Cyfanswm i Gyd	2,399	2,114.37	

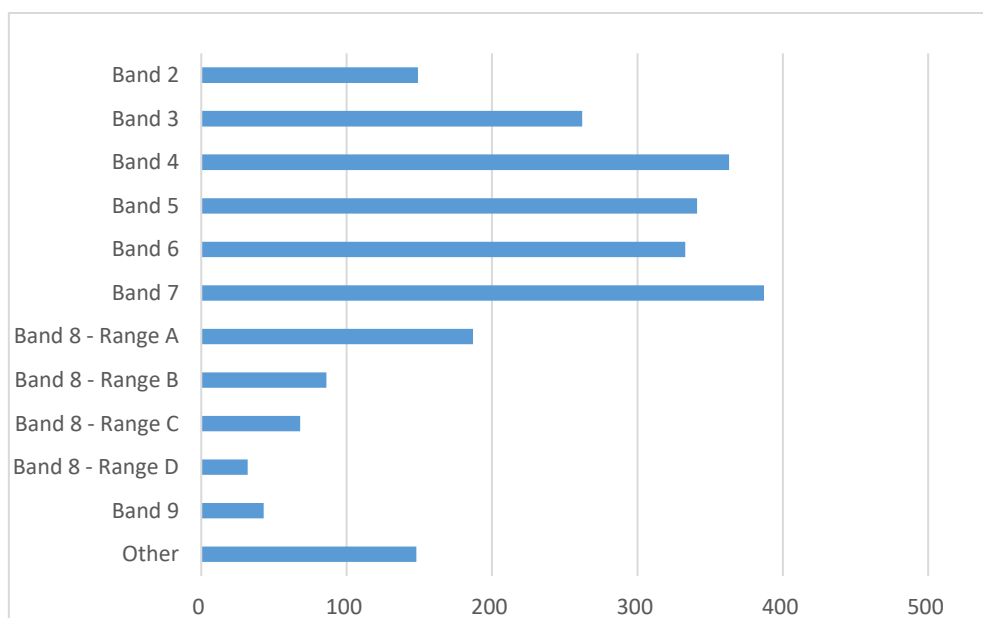
8.11. Proffil oedran

Band Oedran	Nifer
<=20 oed	8
21-25	213
26-30	291
31-35	304
36-40	313
41-45	334
46-50	277
51-55	299
56-60	227
61-65	111
66-70	19
>=71 oed	3
Cyfanswm i Gyd	2,399

8.12. Proffil graddfa gyflog

Graddfa Gyflog	Nifer
Arall	148
Band 9	43
Band 8 - Ystod D	32
Band 8 - Ystod C	68
Band 8 - Ystod B	86
Band 8 - Ystod A	187
Band 7	387
Band 6	333
Band 5	341
Band 4	363
Band 3	262
Band 2	149

9. Rheoli risgiau

9.1. Risgiau strategol

Wrth inni ddatblygu ein cynllun, rydyn ni wedi'i ddefnyddio i'n helpu i adolygu, a diwygio, ein risgiau strategol. Mae hyn wedi ein galluogi i ystyried y ffactorau allweddol a allai effeithio ar ein gallu i gyflawni ein cynllun yn effeithiol. Rydyn ni hefyd wedi achub ar y cyfle i ystyried sut y mae ein risgiau strategol presennol wedi newid ers cytuno arnyn nhw, gan fod ffactorau mewnol ac allanol ill dau wedi esblygu, a chan fod effeithiau cyflawni ein cynlluniau lliniaru wedi effeithio arnyn nhw hefyd.

Wrth gynnal ein hadolygiad o'n risgiau strategol, fe wnaethon ni ganfod nifer o themâu cysylltiedig, ac fe ystyriwyd bylchau hefyd, gan gynnwys:

- Methiant i ddylanwadu a gweithio mewn partneriaeth
- Gallu'r gweithlu, denu talent, ffyrdd o weithio a rheoli newid
- Rheoli disgwyliadau (anghydraddoldebau a gwella iechyd y boblogaeth)
- Blaenoriaethu a methiant i gyflawni ein cynllun
- Dynodwyd ansawdd ac arloesi fel bwlch posibl (ond mae'n ymddangos ar y Gofrestr o Risgiau Corfforaethol)

Mae mireinio'r themâu hyn wedi arwain at ganfod chwe risg strategol, sydd wedi'u cyflwyno yn y tabl isod.

Mae risg na fydd Iechyd Cyhoeddus Cymru yn rhoi digon o ffocws i'w waith, yn ddigon ystwyth, nac yn ddigon ymatebol wrth gyflawni ei swyddogaethau, a hynny oherwydd natur anrhagweladwy a newidiol y bygythiadau presennol a rhai'r dyfodol yn y meysydd geowleidyddol, economaidd-gymdeithasol ac iechyd, sy'n arwain at anallu i fynd i'r afael â'r heriau sy'n wynebu iechyd y boblogaeth mewn ffordd gynaliadwy.

Mae risg na fydd Iechyd Cyhoeddus Cymru yn cyflawni ei gynlluniau ar gyfer darparu gwasanaethau diogel, effeithiol ac o ansawdd da o ran gwasanaethau sgrinio'r boblogaeth, diogelu iechyd, a heintiau, a hynny yn sgil ansicrwydd ynghylch effaith bygythiadau iechyd y presennol a'r dyfodol a'r diffyg gweithlu arbenigol, sy'n arwain at anallu i flaenoriaethu sut y darperir gwasanaethau a thrawsnewid modelau gofal.

Mae risg na fyddwn ni'n rheoli newid sefydliadol yn dda, yn sgil cyflwyno nifer o raglenni newid ar yr un pryd, ond ar wahân i'w gilydd, heb ddigon o amser i ymwneud yn effeithiol â gweithlu sydd wedi ymlâdd, gan arwain at lefelau uchel o absenoldeb salwch, swyddi gwag, trosiant staff a straen.

Mae risg na fyddwn ni'n gallu denu a chadw'r sgiliau, y wybodaeth a'r profiad angenrheidiol, a hynny yn sgil prinder sgiliau a phwysau cynyddol ar staff, sydd wedi gwaethygu yn sgil pandemig Covid-19, gan arwain at ddiffyg gallu a chapasiti i gyflawni ein cynlluniau.

Mae risg y byddwn ni'n methu â defnyddio data i arwain a rhoi sail i gamau gweithredu ac ymyriadau ym maes iechyd y cyhoedd. Bydd hyn yn digwydd gan fod data'n cael eu cadw mewn seilos, yn sgil anhawster i gael gafael ar y data, ac yn sgil anallu i gael gafael ar y data i weld yr effaith ar iechyd y cyhoedd. Bydd hyn yn arwain at ganlyniadau gwaeth i iechyd y cyhoedd yng Nghymru a risg uwch ym maes llywodraethu gwybodaeth yn Iechyd Cyhoeddus Cymru

Mae risg y bydd Iechyd Cyhoeddus Cymru yn dioddef seiberymosodiad mor fawr ar ei systemau TG nes na fydd yn gallu cynnal ei fusnes craidd a'i wasanaethau ar gyfer y cyhoedd. Bydd hyn wedi'i achosi gan ein hanallu i achub y blaen ar ddatblygiadau technolegol troseddwy seiber a bydd yn arwain at beidio â chyflawni swyddogaethau statudol ac at danseilio iechyd y cyhoedd yn ddifrifol

Fel rhan o'r gwaith hwn, rydyn ni hefyd wedi canfod risgiau parhaus sy'n gysylltiedig â'n hymateb i Covid-19 a chefnogi llesiant y staff, a bydd y rhain yn cael eu cynnwys ar ein Cofrestr o Risgiau Corfforaethol, a chynigir hefyd ein bod ni'n diwygio'r Risg Gorfforaethol neu'r Risgiau Corfforaethol sy'n gysylltiedig ag ansawdd ac arloesi. Mae'r penderfyniad hwn yn cydnabod pwysigrwydd parhaus y meysydd hyn a'r angen i reoli'r camau lliniaru ar y lefel briodol.

9.2 Rheoli Risgiau

Cydnabyddir ein bod wedi gweld cryn newid ac addasu dros y deunaw mis diwethaf er mwyn ymateb i bandemig Covid-19. Mae'r sefydliad wedi gorfod gohirio gwasanaethau presennol, sefydlu gwasanaethau newydd, a gofyn i staff addasu eu ffyrdd o weithio'n sylweddol o ran gweithio o bell a'r math o swyddi y maen nhw'n eu gwneud. Wrth i'r sefydliad symud yn ei flaen, mae'n adeg addas i ailosod, cryfhau a datblygu ein trefniadau rheoli risgiau presennol, a hynny ar lefelau strategol a gweithredol. Gwneir hyn drwy ein Cynllun Datblygu Rheoli Risgiau sydd wedi'i gymeradwyo.

Cafodd y polisi a'r gweithdrefnau presennol ar gyfer Rheoli Risgiau eu mabwysiadu gan y Bwrdd yn 2017, ac ers hynny mae'r sefydliad wedi bod yn gweithio tuag at greu system rheoli risgiau sy'n cydymffurfio â'r Safon Ryngwladol ar gyfer Rheoli Risgiau, ISO31000.

Rydyn ni wedi mesur ein perfformiad o dan y prif risgiau strategol, wedi creu proffil risg, ac wedi dechrau gwneud gwaith dadansoddi thematig drwy'r defnydd o'r Gofrestr o Risgiau Strategol, y Gofrestr o Risgiau Corfforaethol, a chofrestri o risgiau lleol. Mae risgiau ar lefel Strategol a Chorfforaethol yn rhan bwysig a rheolaidd o agendâu'r Bwrdd, Pwyllgor y Bwrdd a'r Tîm Gweithredol.

10. Ansawdd a gwella sefydliadol

Rydyn ni'n ceisio bod yn batrwm o ran ansawdd, gwella ac arloesi, ac mae gennyn ni ddull o weithio drwy'r holl sefydliad er mwyn rheoli ansawdd. Rydyn ni wedi ymrwymo i weithredu fel system sydd wedi'i dylunio i reoli ansawdd, gan ganolbwyntio ar wella parhaus ac arloesi, a hynny wedi'i sbarduno gan anghenion y boblogaeth rydyn ni'n ei gwasanaethu. Yn ei dro, bydd hyn yn creu diwylliant ac amgylchedd sy'n cefnogi ein staff ac yn creu lle gwych i staff weithio ynddo a ffynnu. Mae'r dull hwn o weithio yn helpu gyda'r broses o adfer a chreu dyfodol newydd yn dilyn pandemig COVID-19, ac yn gymorth i gyflawni ein hamcanion strategol.

Drwy ddefnyddio dull o reoli ansawdd sy'n berthnasol drwy'r holl sefydliad, bydd modd inni roi ar waith Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) (2020) a'r argymhellion a geir yn y Fframwaith Ansawdd a Diogelu (2021), cyn camu y tu hwnt i hyn drwy ganolbwyntio'n fwy eglur ar anghenion y system a diben y sefydliad.

Mae'r dull hwn o weithio yn datblygu ar ein Strategaeth Ansawdd a Gwella bresennol ac yn cyd-fynd â honno. Strategaeth yw hon sy'n ceisio cefnogi, galluogi a sbarduno ansawdd, gwella ac arloesi sy'n effeithio'n gadarnhaol ar ganlyniadau iechyd a llesiant poblogaeth Cymru. Mae ein Strategaeth Ansawdd a Gwella wedi'i seilio ar y sylfaen dystiolaeth ddiweddaraf am ansawdd a gwella ac hefyd wedi'i seilio ar ddynodi pedair sylfaen alluogi allweddol:

Sefydliad sy'n perfformio'n dda – Mae ansawdd a gwella wedi'i wreiddio yng nghraidd ein sefydliad, gyda phwyslais di-ildio ar anghenion cwsmeriaid a llesiant y staff. Dyma ymrwymiad gweladwy gan y Bwrdd a'r Tîm Gweithredol gydag arweinyddiaeth ar bob lefel.

Sefydliad sy'n cael ei sbarduno gan ansawdd a gwella – Byddwn ni'n sbarduno ansawdd a gwella drwy gamau gweithredu mesuradwy a fydd yn effeithio'n gadarnhaol ac yn galluogi newid drwy system gylchol o gynllunio ansawdd, rheoli ansawdd, a gwella ansawdd.

Creu'r amodau – Creu'r amodau i sbarduno a galluogi diwylliant sefydliadol sy'n hyrwyddo gwelliant parhaus.

Sefydliad sy'n dysgu – Byddwn ni'n achub ar bob cyfle i wrando ar adborth gan ddinasyddion a staff a'r hyn y mae'r data a'r dystiolaeth yn ei ddweud wrthyn ni, gan ddysgu gwersi o hynny. Byddwn ni'n cydnabod ac yn rhannu arferion da, yn dysgu pan fydd pethau wedi mynd o chwith, ac yn annog ymchwil, gwerthuso ac arloesi.

11. Perfformiad a chyflawni

11.1 Model llywodraethu integredig

Bydd ein model llywodraethu integredig, y cytunwyd arno'n ddiweddar, yn elfen allweddol a fydd yn ein galluogi i ddod yn sefydliad sy'n perfformio'n dda ac i gyrraedd lefel nesaf ein haeddfedrwydd. Drwy ddilyn y dull hwn o weithio, bydd modd sicrhau bod gennyn ni ddull cyfannol a chydlynus yn sail i'n systemau, ein gweithdrefnau, ein trefniadau adrodd a'n canlyniadau.

Mae ein model llywodraethu integredig yn canolbwyntio ar ddull diwylliannol o ymdrin â llywodraethu sefydliadol.

11.2. Rheoli perfformiad a rheoli newid

Bydd cynnydd o dan y cynllun yn cael ei gyflwyno i'r Tîm Gweithredol a'r Bwrdd ar sail fisol, a hynny drwy ein Dangosfwrdd Perfformiad a Sicrwydd. Bydd hyn yn cynnwys y sgoriau ar gyfer pob carreg filltir ac adroddiadau sy'n cyflwyno eithriadau pan fydd problemau wedi'u canfod. Bydd proses reoli'n cael ei defnyddio i reoli newidiadau, yn enwedig o ran cyflawni cerrig milltir.

12. Sylwadau i gloi

Rydyn ni wedi creu cynlluniau uchelgeisiol i gyflawni ein gwaith dros y tair blynedd nesaf. Yr heriau sy'n wynebu iechyd poblogaeth Cymru sydd wedi llywio'r pwyslais a'r camau gweithredu yn y cynlluniau hynny, yn benodol o ganlyniad i bandemig COVID-19 ac anghydraddoldebau iechyd sydd wedi bodoli ers tro byd. Rhaid inni hefyd fod yn barod i ymateb i heriau i iechyd y cyhoedd yn y dyfodol, yn enwedig wrth i'r argyfwng yn Wcráin esblygu. Wrth ymateb i'r heriau hyn, rydyn ni'n cydnabod bod angen inni gynnal ein gallu i weithio'n ddynamig ac yn hyblyg, gan gynnwys symud adnoddau i gyd-fynd â blaenoriaethau o bwys wrth i'r rheini ddod i'r amlwg. Bydd hyn yn golygu bod yn rhaid inni barhau i adolygu'r Cynllun hwn a'i addasu'n unol â hynny.

Byddwn ni'n wynebu'r heriau hyn, ac yn cyflawni ein Cynllun Strategol yn llwyddiannus, drwy ymroddiad, proffesiynoldeb ac ymdrechion diflino'r holl staff. Bydd eu hymdrechion yn ein galluogi i barhau i wynebu'r heriau hyn benben, ac ni allwn ddiolch iddyn nhw ddigon am hynny.